

**ORTAÖĞRETİM EĞİTİM YAPILARINDA 9798 NOLU
TİP PROJENİN MİMARİ ÖZELLİKLERİNİN GÜNÜMÜZ
PERSPEKTİFİNDEN İNCELENMESİ: BURSA
OSMANGAZİ ÖRNEĞİ**

Gizem DURMUŞ

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**ORTAÖĞRETİM EĞİTİM YAPILARINDA 9798 NOLU TİP PROJENİN
MİMARİ ÖZELLİKLERİNİN GÜNÜMÜZ PERSPEKTİFİNDEN
İNCELENMESİ: BURSA OSMANGAZİ ÖRNEĞİ**

Gizem DURMUŞ
0000-0002-3952-3322

Prof. Dr. Tülin VURAL ARSLAN
(Danışman)

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK ANABİLİM DALI

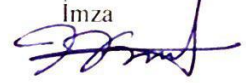
BURSA – 2019
Her hakkı saklıdır

TEZ ONAYI

Gizem DURMUŞ tarafından hazırlanan "Ortaöğretim Eğitim Yapılarında 9798 Nolu Tıp Projenin Mimari Özelliklerinin Günümüz Perspektifinden İncelenmesi: Bursa Osmangazi Örneği" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği/oy çokluğu ile Bursa Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı'nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman : Prof. Dr. Tülin VURAL ARSLAN

Başkan : Prof. Dr. Tülin VURAL ARSLAN
0000-0003-2072-4981
Uludağ Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi,
Mimarlık Anabilim Dalı

İmza

Üye : Doç. Dr. Arzu ÇAHANTİMUR
0000-0002-5907-1773
Uludağ Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi,
Mimarlık Anabilim Dalı

İmza

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Didem Güneş YILMAZ
0000-0001-8792-051X
Bursa Teknik Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım
Fakültesi, Mimarlık Anabilim Dalı

İmza

Yukarıdaki sonucu onaylarım

Prof. Dr. Hüseyin Aksel EREN
Enstitü Müdürü

.././.....

U.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında;

- tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- ve bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

07.10.2019

Gizem DURMUŞ

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

ORTAÖĞRETİM EĞİTİM YAPILARINDA 9798 NOLU TİP PROJENİN MİMARİ ÖZELLİKLERİNİN GÜNÜMÜZ PERSPEKTİFİNDEN İNCELENMESİ: BURSA OSMANGAZİ ÖRNEĞİ

Gizem DURMUŞ

Bursa Uludağ Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Mimarlık Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Tülin VURAL ARSLAN

Tüm dünyada en çok üretilen yapı türlerinden biri olan eğitim yapıları, insanların çocukluktan yetişkinliğe kadar, hayatlarının büyük bir bölümünde en çok vakit geçirdikleri yerlerden biridir. Eğitimin gerçekleştirildiği fiziksel ortam olarak eğitim yapıları, hem öğrencilerin fiziksel, sosyal ve psikolojik gelişimlerini tamamladıkları yer hem de öğrenme becerilerini geliştirdikleri ve sosyal çevrelerini oluşturdukları bir mekan olarak tanımlanmaktadır. Ülkemizde her kademe ve çeşitteki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisler Milli Eğitim Bakanlığınca planlanıp ve yaptırılmaktadır. Cumhuriyetin ilanı ile artan eğitim yapısı ihtiyacı tip projeler ile giderilmeye çalışılmıştır. Geçmişten günümüze değişen yaşam koşulları, eğitim sistemi ve kullanıcı beklentileri doğrultusunda tip projelerde değişimler gözlenirse de günümüzde eğitim yapılarında tip projeler ile bina elde etme pratiği halen devam etmektedir.

Günümüzde üretilen yeni tip projelerde ve diğer eğitim yapılarının tasarımında 2015 yılında yayımlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzuna uyulması zorunludur. Cumhuriyetin ilanından bugüne kadar tip projeler doğrultusunda üretilmiş olan çok sayıda eğitim yapısı bugünde kullanılmaya devam etmektedir. Ancak 2015 yılından önce yapıldıkları için Asgari Tasarım Standartları Kılavuzuna tam anlamıyla uygun değildir. Bu durum belirtilen yapılar için bazı durumlarda işlev değişikliğini, bazı durumlarda ise ek binaların yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Tez kapsamında Bursa Osmangazi ilçesinde bulunan 15 adet ortaöğretim kurumundan aynı tip projeye sahip olan 5 adet okul tespit edilmiştir. Bu bağlamda üretilmiş olan tip projelerin günümüz koşulları eğitim yapısı ihtiyacını karşılayıp karşılayamayacağı, MEB Standartlarına uygunluğu ve kullanıcı memnuniyeti sorgulanmıştır. MEB Standartları açısından incelenen okullarda kullanıcı memnuniyetini ölçmek için beş okulda toplam 575 kişiyle anket çalışması yapılmıştır. Okullar hem MEB standartları hem kullanıcı memnuniyeti açısından incelenerek, okulların günümüz koşullarına uygun olup olmadığı tespit edilerek, gelecekte yapılacak olan mekansal yenileme çalışmalarına ışık tutulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Yapıları, tip proje, MEB eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu, kullanıcı memnuniyeti, Bursa
2019, viii + 174 sayfa.

ABSTRACT

MSc Thesis

INVESTIGATION OF ARCHITECTURAL CHARACTERISTICS OF TYPE NO 9798 PROJECTS IN SECONDARY EDUCATION BUILDINGS FROM TODAY'S PERSPECTIVE: EXAMPLE OF BURSA OSMANGAZI

Gizem DURMUŞ

Bursa Uludağ University
Institute of Science
Department of Architecture

Supervisor: Prof. Dr. Tülin VURAL ARSLAN

Education buildings are one of the most constructed structures around the world and one of the most used buildings that one spends time throughout the life from childhood to adulthood. Education buildings in which education is given physically are defined as locations where students complete self-development physically, socially and psychologically and develop learning skills and create social networks. In our country, education buildings and facilities in every stage and variety are being planned and made by Ministry of Education. With the proclamation of the republic, the rising need for the new education buildings have been satisfied with the typical projects. Despite the fact that some revisions have been issued on the typical projects with the change in living conditions, education system and user expectations, the practice of using the typical projects to have education buildings is still valid currently.

In the design stage of new typical projects and other education buildings projects, it is compulsory to conform to the Design Criteria for Education Buildings published by MoE in 2015. Many education buildings constructed with typical projects, from the beginning of the proclamation of the republic up to date, are still being used. However, the buildings do not conform with the Design Criteria completely since they have been designed before issuance of the Design Criteria since they have been constructed before 2015. This situation leads to change the function of the buildings in some cases and sometimes causes constructing new additional buildings. In the scope of this Master's Thesis, 5 schools that have the same typical project determined within 15 each Secondary Education Buildings exist in Osmangazi. In this manner, it is examined whether these buildings satisfy the modern-day needs of education buildings, conforms with the standards of MoE and user needs. A survey study has been performed with 575 people from 5 schools in order to measure the user satisfaction in buildings that are reviewed in terms conformity to MoE. The main objective of this Master's Thesis is to assist the forthcoming restoration studies by analyzing the schools in terms of Standards of MoE, user satisfaction and suitability of the buildings to the modern-day needs.

Key words: Education buildings, typical project, MoE design criteria for education buildings, user satisfaction, Bursa
2019, viii + 174 pages.

TEŞEKKÜR

Bu araştırma için beni yönlendiren, karşılaştığım zorlukları bilgi ve tecrübesi ile aşmamda yardımcı olan değerli danışman hocam Prof. Dr. Tülin VURAL ARSLAN'a çok teşekkür ederim. Her zaman yanımda olan aileme sonsuz sevgi ve saygılarımı sunarım.

Gizem DURMUŞ

.../.../.....

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	v
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	vi
ÇİZELGELER DİZİNİ.....	viii
1. GİRİŞ	1
2. KAYNAK ARAŞTIRMASI	4
2.1. Türkiye’de Ortaöğretim	4
2.1.1. Cumhuriyet öncesi dönemde ortaöğretimde yaşanan gelişmeler.....	4
2.1.2. Cumhuriyet dönemi ve sonrası ortaöğretimde yaşanan gelişmeler.....	8
2.2. Eğitim Yapıları Tasarımı	31
2.2.1. Türkiye’deki eğitim yapıları mimari tip projeleri	32
2.2.2. MEB eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu-2015	37
3. MATERYAL VE YÖNTEM: BURSA OSMANGAZİ İLÇESİ ORTAÖĞRETİM YAPILARI	49
3.1. Orijinal Tip Proje	50
3.2. Gazi Anadolu Lisesi.....	56
3.3. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi	68
3.4. Cumhuriyet Anadolu Lisesi	80
3.5. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi.....	88
3.6. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi.....	97
4. BULGULAR.....	109
4.1. Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	109
4.1.1. Demografik yapının değerlendirilmesi	114
4.1.2. Kullanıcı memnuniyetinin değerlendirilmesi.....	117
4.2. Analiz Sonuçlarının Değerlendirilmesi.....	134
5. SONUÇ	142
KAYNAKLAR	147
EKLER.....	151
ÖZGEÇMİŞ	174

KISALTMALAR DİZİNİ

Kısaltmalar	Açıklama
AAM	Atatürk Araştırma Merkezi
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
GAL	Gazi Anadolu Lisesi
KMO	Kaiser Mayer Olkin
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
MoE	Ministry of Education
ŞÇAL	Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences (Sosyal Bilimler için İstatistik Programı)
ŞŞAL	Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 2.1. Cumhuriyet öncesi dönemde ortaöğretimin tarihsel gelişimi	8
Şekil 2.2. 1923-1938 dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi.....	11
Şekil 2.3. 1938-1950 dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi.....	13
Şekil 2.4. 1950-1960 dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi.....	14
Şekil 2.5. 1960-1980 dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi.....	19
Şekil 2.6. 1980-2000 dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi.....	25
Şekil 2.7. 2000-günümüz dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi.....	29
Şekil 2.8. Cumhuriyet öncesi ve cumhuriyet dönemi ve sonrası ortaöğretimin tarihsel gelişimi	30
Şekil 3.1. Bursa Osmangazi ilçesinde bulunan ortaöğretim kurumları.....	50
Şekil 3.2. Tip proje zemin kat planı	51
Şekil 3.3. Tip proje birinci kat planı	52
Şekil 3.4. Tip proje ikinci kat planı.....	52
Şekil 3.5. Tip proje üçüncü kat planı	53
Şekil 3.6. Tip proje arka cephe görünümü	53
Şekil 3.7. Tip proje giriş cephesi görünümü	54
Şekil 3.8. Gazi Anadolu Lisesi vaziyet planı	56
Şekil 3.9. Gazi Anadolu Lisesi güneybatı cephesi.....	57
Şekil 3.10. Gazi Anadolu Lisesi ana merdivenleri.....	58
Şekil 3.11. Gazi Anadolu Lisesi zemin kat planı.....	59
Şekil 3.12. Gazi Anadolu Lisesi yanlış kotlandırmadan kaynaklanan fazla merdiven ...	60
Şekil 3.13. Gazi Anadolu Lisesi derslik.....	60
Şekil 3.14. Gazi Anadolu Lisesi birinci kat planı	61
Şekil 3.15. Gazi Anadolu Lisesi koridor.....	62
Şekil 3.16. Gazi Anadolu Lisesi ikinci kat planı.....	62
Şekil 3.17. Gazi Anadolu Lisesi üçüncü kat planı	63
Şekil 3.18. Gazi Anadolu Lisesi bahçesinin otopark olarak kullanımı	64
Şekil 3.19. Gazi Anadolu Lisesi basket sahası ve kapalı spor salonu.....	64
Şekil 3.20. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi vaziyet planı.....	69
Şekil 3.21. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi doğu cephesi-giriş cephesi.....	70
Şekil 3.22. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ana merdivenleri	70
Şekil 3.23. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi zemin kat planı	71
Şekil 3.24. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi derslik	72
Şekil 3.25. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi birinci kat planı.....	72
Şekil 3.26. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi koridorları	73
Şekil 3.27. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ikinci kat planı	74
Şekil 3.28. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi üçüncü kat planı.....	75
Şekil 3.29. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi dördüncü kat planı	75
Şekil 3.30. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi beşinci kat planı.....	76
Şekil 3.31. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi doğu cephesi kapalı spor salonu ve bahçe..	76
Şekil 3.32. Cumhuriyet Anadolu Lisesi vaziyet planı.....	80
Şekil 3.33. Cumhuriyet Anadolu Lisesi güney cephesi-giriş cephesi.....	81
Şekil 3.34. Cumhuriyet Anadolu Lisesi ana merdivenleri	82
Şekil 3.35. Cumhuriyet Anadolu Lisesi zemin kat planı	82
Şekil 3.36. Cumhuriyet Anadolu Lisesi birinci kat planı.....	83
Şekil 3.37. Cumhuriyet Anadolu Lisesi koridor	84

Şekil 3.38. Cumhuriyet Anadolu Lisesi ikinci kat planı	84
Şekil 3.39. Cumhuriyet Anadolu Lisesi üçüncü kat planı.....	85
Şekil 3.40. Cumhuriyet Anadolu Lisesi kuzey cephesi.....	85
Şekil 3.41. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi vaziyet planı	89
Şekil 3.42. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi kuzey cephesi	90
Şekil 3.43. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ana merdiven görünümü.....	90
Şekil 3.44. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi zemin kat planı	91
Şekil 3.45. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi derslik görünümü	92
Şekil 3.46. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi birinci kat planı	92
Şekil 3.47. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi koridor görünümü.....	93
Şekil 3.48. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ikinci kat planı.....	93
Şekil 3.49. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi üçüncü kat planı	94
Şekil 3.50. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi kapalı spor salonu görünümü	94
Şekil 3.51. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi vaziyet planı	98
Şekil 3.52. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi kuzeydoğu cephesi	99
Şekil 3.53. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi ana merdiven görünümü	99
Şekil 3.54. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi zemin kat planı.....	100
Şekil 3.55. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi derslik görünümü	101
Şekil 3.56. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi birinci kat planı	101
Şekil 3.57. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi koridor görünümü	102
Şekil 3.58. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi ikinci kat planı	102
Şekil 3.59. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi üçüncü kat planı	103
Şekil 3.60. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi bahçe, kapalı spor salon	103
Şekil 4.1. Okul türü ile öğrencilerin yaşadıkları ilçe ilişkisi.....	115
Şekil 4.2. Okul türü ile ulaşım ilişkisi.....	116
Şekil 4.3. Okul türü ile giriş cephesi algısının ilişkisi.....	117

ÇİZELGELER DİZİNİ

	Sayfa
Çizelge 2.1. Ilık iklim bölgesi mekan-yön şeması	38
Çizelge 3.1. Orijinal tip projenin MEB standartlarına göre incelenmesi	54
Çizelge 3.2. Gazi Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre incelenmesi	65
Çizelge 3.3. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre incelenmesi ..	77
Çizelge 3.4. Cumhuriyet Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre incelenmesi	86
Çizelge 3.5. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre incelenmesi.....	95
Çizelge 3.6. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre incelenmesi.....	104
Çizelge 3.7. Tüm eğitim yapılarının MEB standartlarına göre incelenmesi.....	108
Çizelge 4.1. KMO ve Bartlett's test sonucu.....	111
Çizelge 4.2. Açıklanan toplam varyans tablosu	112
Çizelge 4.3. Dönüştürülmüş bileşen matrisi	113
Çizelge 4.4. Güvenilirlik analizi	113
Çizelge 4.5. Analiz sonucu çıkan faktörler ve soruları	114

1. GİRİŞ

Ülkelerin gelişmesindeki en önemli unsurlardan biri eğitimidir. Eğitim, ekonomik ve sosyal yaşamdaki gelişmeleri etkileyerek insanların refah düzeyinin artmasında önemli bir rol oynamaktadır. Günümüzde sürekli artan bilgi ve gelişen teknoloji ile birlikte bu gelişmelere ayak uydurabilen bir eğitime ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun için tüm ülkeler kendi eğitim sistemlerinde zamanla çeşitli reformlar yapmaktadır. Eğitimde yapılan reformların da, gelişen teknolojiye ve ortaya çıkabilecek ihtiyaçlara cevap verebilecek eğitim yapılarına ihtiyacı vardır. Bu bağlamda eğitim ile eğitim yapıları birbirinden ayrılmaz bir bütün olarak düşünülmelidir.

Tüm dünyada en çok üretilen yapı türlerinden biri olan eğitim yapıları, insanların çocukluktan yetişkinliğe kadar, hayatlarının büyük bir bölümünde en çok vakit geçirdikleri yerlerden biridir. Eğitimin gerçekleştirildiği fiziksel ortam olarak eğitim yapıları hem öğrencilerin fiziksel, sosyal ve psikolojik gelişimlerini tamamladıkları ve öğrenme becerilerini geliştirdikleri yer, hem sosyal bir çevre hem de işlevsel bir mekân tanımlamaktadır. Eğitimin kalitesini artırmak ve eğitim sistemini geliştirmek için yalnızca müfredat ve sınav sistemi değişiklikleri yeterli olmamaktadır. Bu nedenle, değişen eğitim sistemlerine, gelişen teknoloji ve oluşan ihtiyaçlara paralel olarak eğitim yapıları da yeni sistemlere ayak uydurabilecek nitelikte olmalıdır.

Ülkemizde eğitim alanında geçmişten günümüze birçok gelişme yaşanmış ve eğitimin önemi konusundaki bilinç de giderek artmıştır. Zamanla hızlı kentleşme ve büyümeyle birlikte eğitim yapılarına olan ihtiyaçta artmıştır. Bu artışa hızlı ve ekonomik bir çözüm olarak ülkenin her yerinde uygulanmaya başlanan tip projeler ortaya çıkmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından üretilen tip projeler, hızla artan eğitim yapısı ihtiyacına ekonomik bir çözüm sunarken, değişen eğitim sistemi, farklı iklim, yer, kültür ve bağlama ayak uyduramamakta, eğitim yapılarından bekleneni karşılamamaktadır. Hızla gelişen teknoloji ve yeni ihtiyaçlara göre eğitim yapıları da zaman içinde yeni koşullara göre değişime uğrama ihtiyacındadır.

Amaç

Cumhuriyet döneminde başlayan tip projeleşme günümüzde halen devam etmektedir. Dönem dönem değişen eğitim koşullarına yönelik, yeni tip projeler oluşturulmakta ve yeni yapılacak olan eğitim yapılarının bu projeler üzerinden yapılması istenmektedir. Fakat eski dönemde yapılan tip proje eğitim yapılarının çoğu halen günümüzde kullanılmaktadır. Değişen eğitim koşullarına, programlarına ve gelişen teknolojiye rağmen 1950-1960-1970'li yıllarda yapılan eğitim yapılarında eğitim verilmeye devam edilmektedir. Bu tez çalışmasının amacı 1960'lı yıllarda dönemin eğitim koşulları ve programlarına göre tasarlanmış olan tip projelerin günümüz ihtiyaçlarına ne ölçüde cevap verebildiğini sorgulamak olmuştur. Yaklaşık 50-60 yıl önce tasarlanmış olan tip projelerin günümüz ihtiyaçlarına göre eksikliklerinin belirlenmesi ve buna göre ileriye dönük yapılabileceklerin ortaya konulması hedeflenmiştir.

Kapsam

Tez çalışması kapsamında Bursa'nın merkez ilçesi olan Osmangazi ilçesindeki ortaöğretim yapıları ele alınmıştır. İlçedeki tüm ortaöğretim yapıları incelenerek ayn tip proje planı ile yapılmış olan 5 okul tez kapsamına alınmıştır. Orijinal tip proje planı ve aynı tip proje planı ile yapılmış olan okul planları ele alınmış planlardaki farklılıklar incelenmiştir.

Yöntem

Bu tez çalışmasının ilk bölümünde, tez çalışmasının amacı, kapsamı ve yöntemi açıklanmıştır. İkinci bölümünde tez çalışmasıyla ilgili literatür araştırması yapılmıştır. Çalışmanın üçüncü bölümünde Türkiye'de Ortaöğretim, Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet dönemi ve sonrasında ortaöğretimde yaşanan gelişmeler ele alınmıştır. Cumhuriyet öncesi ve sonrası dönemlere ayrılarak o dönemlerde ortaöğretim ile ilgili yaşanan gelişmeler açıklanmıştır. Cumhuriyet dönem sonrası Milli Eğitim Şuralarında ortaöğretim ile ilgili alınan kararlar ve Beş Yıllık Kalkınma Planlarında Eğitim ile ilgili alınan kararlara yer verilmiştir.

Çalışmanın dördüncü bölümünde Türkiye’de eğitim yapılarında yaşanan gelişmeler, eğitim yapıları mimari tip projeleri ve MEB eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu (2015) incelenmiştir. Çalışmanın beşinci bölümünde Bursa Osmangazi ilçesinde tez kapsamında incelenen okullar plan şemaları, fotoğraflar ve orijinal tip proje ile karşılaştırmalı olarak incelenerek, MEB asgari tasarım standartları maddelerine göre tablolatırılmış eksiklikler belirlenmiştir. Çalışmanın altıncı bölümü olan bulgularda, Osmangazi ilçesinde tez kapsamında ele alınan 5 okulda eğitim yapılarının esas kullanıcıları olan öğrencilere kullanıcı memnuniyeti anketi yapılmıştır. Her okuldan 9, 10, 11 ve 12 olmak üzere her kademeden birer sınıfa uygulanan anket çalışması SPSS programına aktarılmıştır. Anketlerden çıkan sonuçlar ve okullarda tasarım standartlarına göre yapılan karşılaştırma analiz sonuçları değerlendirilmiştir. Çalışmanın yedinci bölümü olan sonuç kısmında çıkarılan sonuçlar, eksiklikler ve ileriye dönük önerilerden bahsedilmiştir.

2. KAYNAK ARAŞTIRMASI

Kaynak araştırması bölümünde Türkiye’de ortaöğretim ve eğitim yapıları tasarımı ana başlıkları incelenmiştir. Türkiye’de ortaöğretim Cumhuriyet öncesi ve Cumhuriyet ve sonrası dönemde ortaöğretim olmak üzere alt başlıklar altında incelenmiştir. Bu alt başlıklar içerisinde de dönemlere ayrılarak yapılan çalışmalar anlatılmıştır. Cumhuriyet ve sonrası dönemde dönemler altında milli eğitim şuraları ve beş yıllık kalkınma planlarının eğitim konusu incelenmiştir. Eğitim yapıları tasarımı, Türkiye’deki eğitim yapıları mimari tip projeleri ve MEB eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu(2015) olmak üzere iki alt başlık altında incelenmiştir. Türkiye’deki eğitim yapıları mimari tip projeleri, mimari tip projelerin gelişim süreci ve mimari tip projelere eleştiri ve öneriler olarak incelenmiştir. MEB eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzunda tasarım standartları incelenmiştir.

2.1. Türkiye’de Ortaöğretim

Türkiye’de Ortaöğretim, Cumhuriyet öncesi dönemde ortaöğretimde yaşanan gelişmeler ve Cumhuriyet dönemi ve sonrası ortaöğretimde yaşanan gelişmeler olarak iki ana başlık altında incelenmiştir. Her iki ana başlıkta, alt başlıklarla dönemlere ayrılarak, o dönemlerde ortaöğretimde yaşanan gelişmelerden bahsedilmiştir.

2.1.1. Cumhuriyet öncesi dönemde ortaöğretimde yaşanan gelişmeler

Cumhuriyet öncesi dönem, İlk Yenileşme dönemi (1776-1839), Tanzimat dönemi (1839-1876), I.Meşrutiyet Dönemi (1876-1878), Mutlakiyet Dönemi (1878-1908), II. Meşrutiyet Dönemi (1908-1918), Mütareke ve Milli Mücadele Dönemi (1918-1922) olmak üzere altı başlık altında incelenmiştir. Bu dönemlerde eğitimde yaşanan gelişmeler genel olarak ele alınarak, tez kapsamında incelenen ortaöğretim ile ilgili yaşanan gelişmeler anlatılmıştır.

İlk Yenileşme Hareketleri Dönemi (1776-1839)

18. yüzyılın sonlarına kadar Osmanlı devletinde, saray okulları ve medreselerde eğitim verilmiştir (Özgüven 1990). Medreseler yenilikleri kabul etmeyen, batıya düşman bir tutum sergilediği için batıda meydana gelen yeni gelişmelerden uzak kalmıştır (Çelebi 1993). Savaşlarda üst üste alınan yenilgilerin nedeninin iyi yetişmiş askerlerin olmamasına bağlanmıştır. Bu dönemde medreseler dışında modern okullara doğru atılan ilk adım olan askeri okullar açılmıştır (Karal 1999). 1824 tarihli ferman ile birlikte ilk kez ilköğretim zorunlu hale getirilmiştir. Ancak tüm ülkede bildirilmiş olmasına rağmen yeterince uygulanamamıştır (Soydan ve Tüncel 2013). Ortaöğretimin başlangıcı idadiler ile olmuştur (Ergin 1977a). İdad'ın kelime anlamı hazırlamaktır. İdadiler, 1869 yılı öncesi kendisinden üst kademedeki okullara öğrenci yetiştiren okullara denilmiştir (Ergin 1977a). 1869 yılı öncesinde idadiler bağımsız bir okul değil de sadece bir üst kademeye yetiştiren okul olarak kullanılmıştır (Pakalın 1993).

Tanzimat Dönemi (1839-1876)

1839 yılında ilan edilen Tanzimat fermanında, eğitim ile ilgili herhangi bir maddeye yer verilmemiştir (Kodaman 1991). 1856 yılında ilan edilen Islahat Fermanı'nda eğitime yer verilmiş, fakat yenilik getirilmemiştir (Yılmaz 1988). Osmanlı devletinde eğitim tarihimizdeki ilk yasal düzenleme 1 Eylül 1869 yılında ilan edilen "Maarif-i Umumiye Nizamnamesi" ile olmuştur. Bu Nizamname, medrese dışındaki örgün eğitimi ilk kez en geniş biçimde düzenleme ve geliştirme amacını benimsemiştir (Akyüz 1999). 1869 yılından önce kendisinden üst kademedeki mekteplere öğrenci yetiştiren mektep anlamına gelen idadiler, 1869 yılında yayınlanan Nizamname ile ilk defa tek başına ortaöğretimin bir kademesi olarak ele alınmıştır. Böylece bu tarihten itibaren eski anlamını kaybedip bağımsız bir okul olmuştur. Bu dönemde eğitim dilinin Türkçe olmasına karar verilmiştir. Böylece eğitimimizin millileştirilmesi fikri benimsenmiştir (Kodaman 1991). Açılan idadi binalarının planları Paris'ten getirilmiş ve idadiler Fransız okulları tarzında inşa ettirilmiştir (Ergin 1977a).

I.Meşrutiyet Dönemi (1876-1878)

1876 yılında ilan edilen Kanun-i Esasi ile eğitim-öğretim devletin görevleri arasına girmiştir (Yılmaz 1988). Kanun-i Esasi'de eğitimle ilgili üç maddeye yer verilmiştir. Bunlardan ilkinde, her Osmanlı vatandaşının genel ve özel eğitim yapmasına izin verilmiş, ikincisinde ülkedeki farklı dinsel inanışlardaki toplumların inanışlarına ilişkin öğretim yöntemi ve biçimine dokunulmayacağı aynı zamanda ülkedeki tüm mekteplerin devletin denetiminde olacağı, üçüncüsünde ise ilköğretimin zorunlu olacağı açıklanmıştır (Akyüz 2011). Fakat 1877 yılında Osmanlı-Rus savaşı ile birlikte, Osmanlı hükümeti tarafından eğitim-öğretim alanında yapılacak yenilikler ertelenmiştir (Yılmaz 1988).

Mutlakiyet Dönemi (1878-1908)

Mutlakiyet döneminde eğitim ülkenin her bölgesine götürülmeye başlamıştır (Yılmaz 1988). Eğitimin yaygınlaşması sağlanmış, okul sayıları artmış fakat okullarda verilen eğitim niteliği istenilen seviyelere ulaşamamıştır (Akyüz 2011). 1887 yılında toplanan Maarif Komisyonda idadiler, sultani seviyesine çıkarılmıştır. 1892 yılında yayınlanan resmi bir bildiri ile, idadiler beş ve yedi yıllık olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Bu ayrıma maddi imkansızlıklar yüzünden gidilmiştir. Maarif geliri az olan yerlerde beş yıllık idadiler, maarif geliri yeterli olan yerlerde yedi yıllık idadiler açılmıştır (Akyüz 2011). Mutlakiyet dönemi, Tanzimat döneminde yapılan ilk ve ortaöğretim alanındaki kanunların uygulanması ve eksikliklerin giderilmesi dönemi olmuştur. Bu bakımdan Mutlakiyet dönemi reformları uygulama devri olarak kabul edilmiştir (Yılmaz 1988).

II. Meşrutiyet Dönemi (1908-1918)

II. Meşrutiyet dönemi eğitimde düzenleme ve geliştirme çalışmaları açısından Cumhuriyet dönemi eğitime hazırlık aşamasını oluşturmuştur (Akyüz 1999). 1908 inkılabından sonra şiddetle hissedilen mektep ihtiyacını karşılayacak binalar ödenek olmadığı için yapılamamıştır (Ergin 1977b). Dönemin sonuna doğru sıbyan mekteplerinin çoğu kapatılmıştır (Akyüz 1999). Savaşların yol açtığı felaketler

eğitiminin gelişmesini önleyici temel nedenler arasında yer almıştır (Akyüz 2011). Bu dönemde, eğitim sorunu dergilerde ve basında yer bulmuş ve ilk kez geniş ölçüde tartışılmıştır (Akyüz 1999). 1913 yılında yayınlanan “Tedrisat-ı İptidaiye Kanuni Muvakkatı” ile, anaokulları, ilköğretim, idadiler “ortaokullar”, sultaniler “liseler” ve öğretmen yetiştiren kurumların düzenlenmesi öngörülmüştür (Varış 1991). Aynı zamanda bu kanun ile ilköğretimin zorunlu ve parasız olmasına karar verilmiştir (Ergün 2000). Fakat eğitimde istenilen sonuç alınamamıştır (Akyüz 2018). Bu dönemde kızlar için ilk kez bir lise ile bir yüksek öğretim kurumu açılmıştır (Öztürk 2005). II. Meşrutiyet dönemi, Tanzimat dönemi eğitim anlayışından çıkıp, ülke ihtiyaçlarına uygun milli bir eğitim arayışının olduğu bir dönem olmuştur. Aynı zamanda Cumhuriyet dönemi eğitim anlayışının da temelleri ortaya çıkmıştır (Yılmaz 1988).

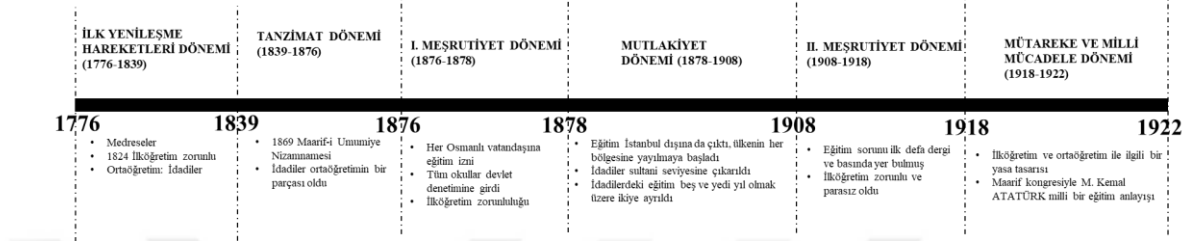
Mütareke ve Milli Mücadele Dönemi (1918-1922)

1921 yılı ortalarında ilköğretim ve ortaöğretim ile ilgili bir yasa tasarısı hazırlanmıştır. Bu tasarıya göre, ilköğretimde eğitim süresinin altı yıldan dört yıla indirilmesi, ilkokullarda dört yıllık eğitim süresini bitirenlerin dördüncü yıldan sonra bir yıl da isteğe bağlı eğitim yapmasına, ihtiyaçlara göre yeni bir ilkokul programının yapılmasına, ortaöğretimin eğitim süresinin üç yılı genel eğitim ve bir yılı mesleki eğitim olmak üzere ilköğretim gibi dört yıl olmasına karar verilmiştir (Kapluhan 2012).

Maarif Kongresi (16-21 Temmuz 1921)

Milli Eğitim Şûralarının temelini oluşturan Maarif Kongresi 16-21 Temmuz 1921 tarihleri arasında Ankara’da toplanmıştır (Anonim 2006a). Eğitim ile ilgili gerçekleştirilen ilk planlı resmi toplantı olmuştur. Savaş döneminde olan ülkemizde, eğitim ile ilgili çalışmaların yapılması Mustafa Kemal ATATÜRK’ün eğitime verdiği önemi göstermiştir (Kapluhan 2014). Kongrede Milli Eğitim Politikasının temel amaçları belirlenmiştir. ATATÜRK yaptığı konuşmada, ülkenin eğitim anlayışının eski devrin boş inançlarından ve yabancı düşüncelerden uzak, milli karakterimiz ve tarihimizle uygun olan bir kültür olması gerekliliğinden bahsetmiştir (Anonim 2006a). Kongrede özellikle ilköğretim ve ortaöğretimde eğitim sisteminde yapılması gerekenler

hakkında tartışmalar yapılmış, eğitimde sadeleştirmeye gidilmesi gerekliliği, uygulamalı hale getirilmesi ve bölgelere göre çeşitlendirilmesi konusunda fikir birliğine varılmıştır (Kaplukan 2014). Aynı zamanda Kongre’de 4 yıl olan ilköğretim eğitim süresi 5 yıla çıkarılmıştır (Anonim 2006a). Cumhuriyet öncesi dönemde ortaöğretimin kısaca tarihsel gelişimi Şekil 2.1’de görülmektedir.

Şekil 2.1. Cumhuriyet öncesi dönemde ortaöğretimin tarihsel gelişimi

2.1.2. Cumhuriyet dönemi ve sonrası ortaöğretimde yaşanan gelişmeler

Cumhuriyet dönemi sonrası, 1923-1938 dönemi, 1938-1950 dönemi, 1950-1960 dönemi, 1960-1980 dönemi, 1980-2000 dönemi ve 2000 ve sonrası olmak üzere altı bölümde incelenmiştir.

1923-1938 Dönemi

Cumhuriyet’in kurulduğu yıllarda; sıbyan mektepleri ve medreseler, Tanzimat okulları denen Batı tarzı ortaokul ve liseler, Batı tarzı örgütlenmiş olmalarına rağmen dinsel – etnik öğretim veren azınlık okulları ve yine büyük bir çoğunluğu Batılılar tarafından kurulmuş yabancı okullar eğitimleriyle ülkede çok değişik amaçlara yönelik insan yetişmekteydi (Varış 1991). Osmanlı eğitiminden Türkiye Cumhuriyeti eğitimine 4194 ilkokul, 69 ortaokul, 13 lise, 20 öğretmen okulu, 17 sanat okulu ve 1 dar-ül-fünun geçmiştir. Bunun yanında 6 yüksek okul ve birkaç meslek okulu da sayılabilir. 1923-1988 yılları arasında, Cumhuriyet döneminde, 65 yıl içinde, ilkokul sayısı 12 kat, ortaokullar 72 kat, liseler 932 kat, meslek ve iş okulu sayısı 88 kat ve üniversite sayısı 28 kat artmıştır. (Varış 1991) 1923-1938 yılları arasında sırasıyla Birinci Heyet-i

İlmiye, İkinci Heyet-i İlmiye ve Üçüncü Heyet-i İlmiye’de eğitimde yaşanan gelişmeler incelenmiştir.

-Birinci Heyet-i İlmiye (15 Temmuz 1923)

Birinci Heyet-i İlmiye ile eğitim milli açıdan ele alınmış, öğrencilere verilecek eğitimin ancak milli bir kültür çevresinde gerçekleşeceği fark edilmiştir (Yılmaz 1988). Ortaöğretim kurumları olan “Sultani”lerin adı “Lise”lere çevrilmiştir. Liselerin eğitimi iki devreye ayrılmıştır. Birinci devre liselerin eğitiminin 4 yıl, ikinci derece liselerin eğitiminin 3 yıl olmasına karar verilmiştir. Böylece 4+4+3 olarak 11 yıllık bir eğitim sistemi geliştirilmiştir (Parlak 2010). 1923 yılı Cumhuriyet dönemi öncesi ülke genelinde toplam 55 ortaöğretim kurumu bulunurken, Cumhuriyet dönemiyle birlikte ortaöğretim kurumlarının sayısı hızla artmış, 72 tek devreli lise (ortaokul) ve 23 tam devreli lise açılmıştır. Kısa süre içinde ortaöğretimdeki öğrenci sayısının artışı, Cumhuriyet ile birlikte yeni oluşturulan rejimin çok önemli bir sonuç verdiğinin göstergesi olmuştur (Ergin 1997c).

-İkinci Heyet-i İlmiye (Nisan 1924)

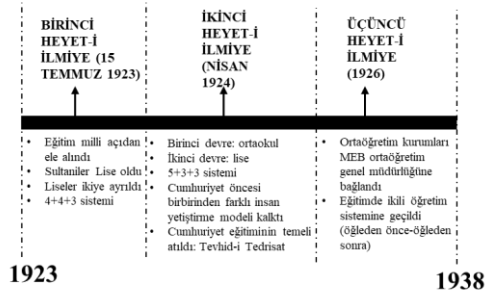
Birinci Heyet-i İlmiye’de liselerin “birinci devre” ve “ikinci devre” olmak üzere iki devreye ayrılması kararı, İkinci Heyet-i İlmiye’de birinci devre liselerin “orta mektep” (ortaokul), ikinci devre liselerin “lise” adını alması kararına dönüşmüştür. 1 Eylül 1924 yılından itibaren bu karar uygulamaya geçmiştir. Böylece daha önceden lise bünyesinde bulunan ortaokullar kendi başına ayrı bir eğitim kademesini oluşturmuştur. Liseler ise ortaokullar ile yükseköğrenim arasında köprü görevi gören ve öğrencileri yükseköğrenime hazırlayan bir eğitim kademesini oluşturmuştur. Heyet-i İlmiye’de kız liselerinin de erkek liseleri gibi tam sınıflı olarak aynı sürede eşit koşullarda yapılmasına karar verilmiştir. Aynı zamanda liselerde eğitim-öğretimin ücretsiz olması, fakat durumu iyi olan öğrencilerden az miktarda ücret alınması kararı alınmıştır (Parlak 2010).

İkinci Heyet-i İlmiye’de okulların eğitim süreleri değiştirilmiştir. İlkokulların eğitim süreleri 6 yıldan 5 yıla düşürülmüştür. Beş yıllık ilköğretim sonrası, üç yıllık ortaokul eğitimi ve daha sonra üç yıllık lise eğitimi alınmasına karar verilmiştir. Eğitim 5+3+3 modeline dönüştürülmüştür. Böylece ortaöğretimin süresi 7 yıldan 6 yıla düşürülmüştür (Yılmaz 1988). Cumhuriyet dönemi eğitim sistemindeki ilk köklü değişiklik 3 Mart 1924 tarih ve 430 sayılı “Tevhid-i Tedrisat Kanunu” ile olmuştur. Bu kanun ile birlikte tüm eğitim kurumları bir çatı altında toplanmış, Cumhuriyet dönemi eğitiminin temeli atılmıştır. Cumhuriyet dönemi öncesi birbirinden farklı insan yetiştirmeye programlı eğitim sistemi bu kanun ile ortadan kaldırılmıştır (Parlak 2010).

-Üçüncü Heyet-i İlmiye (1926)

Üçüncü Heyet-i İlmiye’de öğretmen okulları ve meslek okullarının güçlendirilerek çoğaltılması ve yatsız ortaokulların karma okullara dönüştürülmesine karar verilmiştir. 1926 yılında “Maarif Teşkilatına Dair Kanun” ile eğitim kurumları sistemi yeni baştan oluşturulmuştur. Bu kanun ile birlikte ortaöğretim kurumları liseler, ortaokullar, ilk öğretmen okulları, köy öğretmen okulları olmak üzere 4’e ayrılmıştır. Bu kanun ile açılmış ya da açılacak olan tüm okulların Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenmesine karar verilmiştir (Parlak 2010). 1931 yılında ortaöğretim eğitim kurumları, doğrudan Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü’ne bağlanmıştır (Yılmaz 1988). Aynı zamanda ortaöğretim okulları için eğitim-öğretim programlarını oluşturma görevi de Milli Eğitim Bakanlığı’na verilmiştir (Parlak 2010).

Savaştan yeni çıkmış bir ülkede, eğitimin yaygınlaştırılmaya çalışılması kolay olmamıştır. Bina sorunu ile karşı karşıya kalınmış, her ne kadar yeni binalar yapılmaya çalışılsa da yeterli olmamıştır. Bu nedenle, bazı okullarda eğitim iki bölüme ayrılmış ve öğleden önce, öğleden sonra eğitim verilerek bu soruna çözüm aranmıştır. Üçüncü Heyet-i İlmiye’de eğitim sistemindeki sorunlardan birinin de öğretmen yetiştirmek olduğu fark edilmiş, eğitim kalitesini arttırmak, eğitimin istenilen seviyelere ulaşabilmesini sağlamak için nitelikli öğretmenler yetiştirilmesi gerektiği kabul edilmiştir (Yılmaz 1988). 1923-1938 döneminde ortaöğretimin kısaca tarihsel gelişimi Şekil 2.2’de görülmektedir.

Şekil 2.2. 1923-1938 dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi

1938-1950 Dönemi

Milli eğitim şûraları, ülkemizde gelişen eğitim felsefesine ve uygulamalarına yön veren temel dokümanlar olmuştur (Hesapçioğlu 2009). Şûralar, Bakanlığın en yüksek danışma kurulusudur. Türk millî eğitim sistemini geliştirmek, niteliğini yükseltmek için eğitim ve öğretimle ilgili konuları inceler ve tavsiye kararları almıştır. Bu dönemde başlayan ve günümüze kadar devam eden Milli Eğitim Şûraları ve beş yıllık kalkınma planlarında eğitim ve ortaöğretimde alınan kararlar incelenmiştir. 1938-1950 yılları arasında sırasıyla 5. Milli Eğitim Şûrası ve 6. Milli Eğitim Şûrası'nda eğitimde yaşanan gelişmeler incelenmiştir.

-1. Milli Eğitim Şûrası (17-29 Temmuz 1939)

Birinci Milli Eğitim Şûrası'nda Cumhuriyet eğitiminin plan ve esasları, çeşitli eğitim derecelerindeki eğitim kurumlarına ait yönetmelikler ve tüm eğitim kurumlarının müfredat programları incelenmiştir (Anonim 1939). Şûra'da ortaöğretim ile ilgili, müfredat programları, derslerin öğleden önce yapılması konusu, verilen eğitimin gün ve yıl içinde programlanması, yeni açılacak olan ortaöğretim kurumlarında dikkat edilecek hususlar ve Özel Türk Lisesi kurulması konuları konuşulmuştur (Dinç 2008a). İlçe ve il merkezlerinde ilkokul mezunlarının çok oluşuyla ilgili çeşitli istatistikler paylaşılarak, buralarda ortaöğretim kurumları açılması gerekliliği anlatılmıştır (Dinç 2008a). Okullarda eğitimin öğleden önceye alınması ve öğleden sonralarının, liselerde mecburi olarak öğretmenlerin yönetiminde serbest ve ortak faaliyetlere ayrılması konusunda

yapılan öneriler kabul edilmiştir. Ders kitapları konusunda, tüm ülkede aynı kitaplar ile eğitim verilmesine karar verilmiştir (Anonim 1939). Sınıf mevcutlarının belirlenmesi, liselere alınacak öğrenci sayılarının oluşturulması ve liselere yapılacak bir sınav ile girilmesi gerektiği kararları da alınmıştır (Varış 1993).

-2. Milli Eğitim Şûrası (15-21 Şubat 1943)

İkinci Milli Eğitim Şûrası'nda, milli eğitimde program, ilke ve müfredatlara kültürün yansıtılması konuları incelenmiştir (Anonim 1943). İkinci Milli Eğitim Şûrası kültür ağırlıklı tek şûra özelliğini taşımıştır. Şûrada kamuda yazışmalarında milli dilin kullanılması böylece eğitimde millilik ilkesinin benimsenmesi istenmiştir (Dinç 2008b). Şûra'da liselerin öğrenim sürelerinin dört yıla çıkarılması kararı alınmıştır. Fakat bu kararda hemen uygulama aşamasına geçilememiştir (Deniz 2001).

-3. Milli Eğitim Şûrası (2-10 Aralık 1946)

Üçüncü Milli Eğitim Şûrası, ilk defa Teknik ve Mesleki Öğretime yönelik bir şûra olmuştur (Dinç 2008c). Şûra'da okul ve aile arasındaki işbirliğini güçlendirmek için görüşmeler amaçlanmıştır (Deniz 2001). Ticaret, erkek sanat-enstitüsü, kız enstitüsü, İstanbul teknik okulu, teknik öğretim okulları öğretmen ve öğrencileriyle ilgili kanunların o dönemin ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi, aile ve okul arasında işbirliği sağlanması konuları ele alınmıştır (Anonim 1946). 2. Dünya Savaşı ile özellikle askeri alanda birçok sanayi kolları oluşmuş, sanayileşmenin gelişmesiyle de işgücü ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu da işgücü ihtiyacını karşılayacak teknik elemanların yetiştirilmesi gereksinimi yaratmıştır. Sayıları giderek artan mesleki ve teknik okulların daha iyi yapılandırılması, faaliyetlerinin belli bir program doğrultusunda yapılması ve artan talebin karşılanması amacıyla mesleki ve teknik okulların program, müfredat ve faaliyetleri konuları görüşülmüştür (Dinç 2008c). Aynı zamanda, ilkokulların eğitim sürelerinin 8 yıla çıkarılması istenmiştir (Deniz 2001).

-4. Milli Eğitim Şûrası (22-31 Ağustos 1949)

Dördüncü Milli Eğitim Şûrası'nda ilkokul ve ortaokul müfredatlarının incelenmesi, ortaokul ve liselere öğretmen yetiştiren okulların yeniden düzenlenmesi, liselerin öğrenim süreleri ile ilgili kararlar alınmıştır (Anonim 1949). Komisyonda liselerin eğitim süresinin 3 yıldan 4 yıla çıkarılması ve 3 yılda kalması konusunda tartışılmıştır. Liselerin 4 yıla çıkarılması oy çokluğu ile kabul edilerek bakanlığa bildirilmiştir. Uygulanan bu karar ile birlikte 1951–1952 öğretim yılında liselerde öğretim süresi üç yıldan dört yıla çıkarılmış fakat üç yıllık bir uygulama sonunda 1955 yılında bu uygulamadan vazgeçilmiştir (Dinç 2008d). Sekiz yıllık ilköğretim önerilerinin rafa kaldırılıp ortaokulların yaygınlaştırılması da, Şûra kararlarıyla ve bakanlığın çabalarıyla perçinlenmek istenmiştir (Deniz 2001). 1938-1950 döneminde ortaöğretimin kısaca tarihsel gelişimi Şekil 2.3'te görülmektedir.

Şekil 2.3. 1938-1950 dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi

1950-1960 Dönemi

1950-1960 yılları arasında sırasıyla 5. Milli Eğitim Şûrası ve 6. Milli Eğitim Şûrası'nda eğitimde yaşanan gelişmeler incelenmiştir.

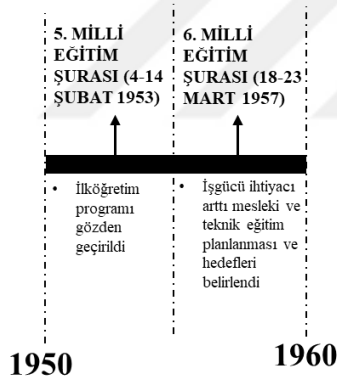
-5. Milli Eğitim Şûrası (4-14 Şubat 1953)

Beşinci Milli Eğitim Şûrasının temel konuları ilköğretim ve mesleki ve teknik eğitim olmuştur (Dinç 2008e). İlkokul programının amaç ve ilkeleriyle içeriği arasında uyum

sağlanması, toplu öğretim anlayışının ikinci devrede de hakim olması, aylık ve yıllık saatlerin kullanılmasında esneklik sağlanması ve programların yaygınlaştırılmadan önce denenerek geliştirilmesi kararlaştırılmıştır (Anonim 1953).

-6. Milli Eğitim Şûrası (18-23 Mart 1957)

Sanayileşmenin hızlanması ve ticari etkinliklerin artması ile kalifiyeli teknik elemana olan talebi arttırmıştır. Bu durum orta ve yükseköğretimde mesleki ve teknik eğitimin giderek yaygınlaşmasını ve mesleki ve teknik eğitimin planlanması ve hedeflerinin belirlenmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır (Dinç 2008f). Altıncı Milli Eğitim Şûrası'nda Mesleki ve Teknik Eğitim ile Halk Eğitimi konusunda önemli kararlar alınmış ve tavsiye niteliğindeki kararlar Milli Eğitim Bakanlığına uygulanması amacıyla sunulmuştur (Anonim 1957). 1950-1960 döneminde ortaöğretimin kısaca tarihsel gelişimi Şekil 2.4'te görülmektedir.

Şekil 2.4. 1950-1960 dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi

1960-1980 Dönemi

1960-1980 yılları arasında sırasıyla 7. Milli Eğitim Şûrası, Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, 8. Milli Eğitim Şûrası, Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı, 9. Milli Eğitim Şûrası ve Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda eğitimde yaşanan gelişmeler incelenmiştir.

-7. Milli Eğitim Şûrası (5-15 Şubat 1962)

Yedinci Milli Eğitim Şûrası'nın amacı, eğitimde eşitlik ilkesi ile her yaştaki vatandaşın yeteneklerine göre, milletimize ve insanlığa yararlı insan haline getirmek olmuştur. Bundan sonra eğitim kurumlarının her seviyesinde, eğitimin amaçlarının tespitinde ve müfredat programları ve yönetmeliklerin hazırlanmasında, bu ilkeler temel oluşturmuştur (Deniz 2001). Liseler, genel eğitim veren eğitim kurumları olup amaçlarının yüksek öğretime gidecek öğrencilerle, liseden sonra hayata atılacak gençlere genel kültür veren ve yeteneklerine uygun gerekli meslek öncesi bilgi ve beceriler kazandıran bir kurum olarak tanımlanmıştır (Anonim 1962). Lise ve dengi meslek okullarını bitiren öğrencilerin fakültelere giriş hakkını elde edebilmek için çeşitli olgunluk sınavlarına tabi tutulmalarına karar verilmiştir (Varış 1993). İlköğretim kurumlarıyla ilgili, zorunlu ilköğretim eğitiminin 1970 yılına kadar tüm ülkede yayılması ve gelişmesi için bir plan hazırlanmıştır fakat karar hemen uygulanamamıştır (Deniz 2001).

-Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967)

Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda bu döneme kadar eğitimle ilgili çeşitli çalışmalar yapılmış fakat eğitim ile ilgili uzun vadeli planlar yapılmadığı için bu çabaların ve harcamaların yeterince verimli olmadığı bu sebeple eğitim düzeninde çeşitli dengesizliklerin ortaya çıktığı tespit edilmiştir (Anonim 1963). Eğitim, dönemin koşulları göz önünde bulundurularak insangücü ve istihdam konularıyla birlikte ele alınmıştır. İş istihdamı için çözümün eğitim olduğu düşünülmüştür. Öğretmen açığından, yönetici açığına kadar çeşitli alanlarda yetersizlikten dolayı eğitim sistemindeki düzensizlik ve bu açığın kapanabilmesi için yapılması gerekenler ele alınmıştır (Anonim 1963). Eğitimin her kademesinin yeterlilik esasına dayanan seçme sınavlarıyla belirlenmesine karar verilmiştir. Ortaöğretim çağındaki gençlerin büyük bir bölümünü teknik ve mesleki eğitime yönelterek, teknik öğretim çiraklıktan teknisyenliğe kadar bütünüyle sanayi ile bağlantılı, onun imkan ve ihtiyaçlarıyla uyuşan bir sistem olarak kurulmasına ve işletilmesine karar verilmiştir. Lise ve ortaokulların temel görevinin üst kademedeki okullara öğrenci hazırlamak olduğu kabul edilmiştir (Anonim 1963).

-İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1968-1972)

Eğitim ile, insanların iş dünyasında ve toplum içinde ihtiyaç duydukları bilgi birikiminin verilmesi amaçlanmıştır. Bunun için eğitimin, iş hayatı ile uyumlu bir bütünlük sağlaması hedeflenmiş, insanları sürekli değişen ve gelişen dünya düzenine hazırlaması ilke edinmiştir. Eğitim konusundaki harcamaların büyük bir oranı eğitim yapılarının inşaatlarına gitmekte olduğu için, eğitim yapıları yapımından tasarruf sağlamak amacıyla, tip yapıların yapılması toplam maliyette tasarruf imkanını vermiştir. Bu nedenle asgari standartlar her tip eğitim yapısı ve tip proje dışındaki eğitim yapılan tüm yapılar için geliştirilmesi ve uygulanmasına karar verilmiştir. Toplumun eğitim alma ve fırsat eşitliğinden yararlanma isteği ön planda tutulmuştur. Köylerde artan eğitim talebini karşılayacak burs sistemiyle köy çocuklarına eğitim imkanı yaratılmaya çalışılmıştır. Şehirlerde ise talep fazlalığı sonucu ortaöğretim zor şartlar altında devam ederken, üniversiteler ise talebe cevap veremez durumu gelmiştir. Bütün eğitim kurumlarının Milli Eğitim Bakanlığı altında toplanmasına karar verilmiştir (Anonim 1967).

-8. Milli Eğitim Şûrası (28 Eylül-3 Ekim 1970)

Sekizinci Milli Eğitim Şûrası'nda ortaöğretim sisteminin kuruluşu ve yükseköğretime geçişin yeniden düzenlenmesi konuları konuşulmuştur (Anonim 1970). Türk Milli Eğitim Sistemi, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim olmak üzere üç öğretim derecesine ayrılmıştır. Her okul öğretim derecelerinden birine uygun olarak yatay ve dikey geçiş yolları belirtmek suretiyle eğitim sisteminin bütünlüğü içinde yer almasına karar verilmiştir (Deniz 2001). İlköğretimi bitiren ve eğitimine devam etmek isteyen her öğrencinin ortaöğretim eğitimi almak ve genel, mesleki ve teknik her türlü ortaöğrenim imkanlarından ilgi, yetenek ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanma hakkına sahip sahiptir. Sekizinci Milli Eğitim Şûrası'nda ortaöğretim, ilköğretim sonrası bir üst kademe eğitim kurumu olup genel olarak 12-17 yaşlar arasındaki öğrencilerin genel mesleki ve teknik her türlü eğitimlerini kapsayan bir eğitim kademesi olarak kabul edilmiştir. Ortaöğretimin görevi, öğrencilere kişisel ve toplumsal hayatın gerektirdiği nitelikte ortak bir genel kültür ve vatandaşlık eğitimi kazandırmak, onları ilgi, yetenek

ve kabiliyetlere göre iş alanlarına, mesleklere veya yükseköğretime hazırlaması olarak belirlenmiştir (Anonim 1970).

Öğrencileri ilgi, yetenek ve kabiliyetlerine göre iş alanlarına, mesleklere veya yükseköğretime hazırlamak için ortaöğretim birinci devre ortaöğretim ve ikinci derece ortaöğretim olmak üzere iki kademeye ayrılmıştır. Birinci devre ortaöğretimin, 12-14 yaşlarındaki öğrencilere verilen eğitimin tümünü, ikinci devre ortaöğretimin, 15-17 yaşlarındaki öğrencilere verilen genel, mesleki ve teknik eğitimin tümünü kapsamına karar verilmiştir. Birinci devre ortaöğretim programının uygulandığı okul ortaokullar olmuştur. İkinci devre eğitimin, yükseköğretime hazırlamak, hem mesleğe hem de yükseköğretime hazırlamak, hayata veya iş alanlarına hazırlamak olmak üzere üç temel görevi vardır. (Anonim 1970) Eğitimde ölçme değerlendirmenin objektif yöntemlerle yapılması, her derste öğrenci başarısının beşli not ölçeğine göre değerlendirilmesine karar verilmiştir (Varış 1993).

-Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1977)

Birinci ve İkinci Beş Yıllık Planlarda tüm eğitim sistemi, fırsat eşitliğinin gerçekleştirilmesi ve gelir dağılımının düzeltilmesi amacına yönelmiştir. Ancak bu alanlarda büyük gelişmeler gösterilememiştir. Okulların, öğretmenlerin ve eğitim araçlarının Türkiye genelinde dengesiz dağılımı, fırsat eşitsizliğine sebep olmuştur. Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda bu alanlarda gelişmeler sağlanması hedeflenmiştir. Ortaöğretimin her iki kademesinde de nitelik, nicelik ve ülke geneli dağılım bakımından yeterli gelişme sağlanamamıştır. Ortaöğretimin birinci kademesi büyük ölçüde genel eğitime yönelmiş, öğrencilere mesleğe yönelik bilgi ve beceri kazandıran mesleki ve teknik öğretim yeterince geliştirilememiştir. Böylece ortaöğretimin birinci kademesi sadece üst eğitim kurumları için öğrenci yetiştirme niteliğini devam ettirmiştir. Ortaöğretimin ikinci kademesinde de mesleki ve teknik eğitim gerekli ağırlığı kazanamamış genel liselerde gereksiz yığılmalar ortaya çıkmıştır. Ayrıca mesleki ve teknik eğitim ile iş hayatı arasındaki gerekli ilişkilerin kurulamamış olması, orta seviyeli teknik ve mesleki insangücü ihtiyaçlarının nitelik ve nicelik bakımından karşılanamamasına neden olmuştur (Anonim 1972).

-9. Milli Eğitim Şûrası (24 Haziran-4 Temmuz 1974)

Dokuzuncu Milli Eğitim Şûrası'nda Türk Milli Eğitiminin genel amaçları tanımlanmıştır. Buna göre Atatürk inkılaplarına ve Türk milliyetçiliğine bağlı, Türk milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren, görev ve sorumluluklarını bilen; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; ilgi yetenek ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ile birlikte insanlara iş görme alışkanlığı kazandırarak hayata hazırlamak, topluma katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak amaçlanmıştır (Anonim 1974). Türk Milli Eğitim Sistemi örgün ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölüme ayrılmıştır. Örgün eğitim, okul öncesi eğitim, temel eğitim, ortaöğretim ve yüksek öğretim kurumlarını kapsarken, yaygın eğitimin, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitimin faaliyetlerinin tümünü kapsamına karar verilmiştir (Anonim 1974).

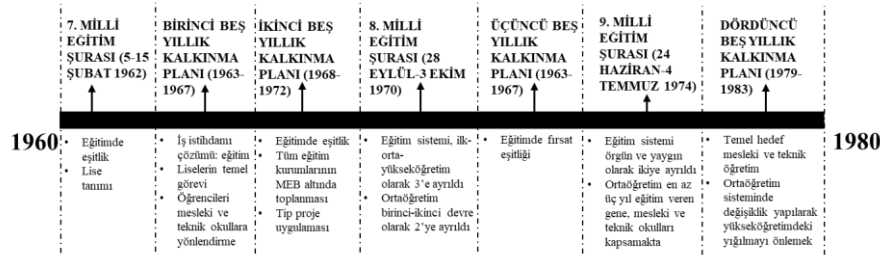
Ortaöğretim en az üç yıllık öğrenim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarının tümünü kapsamaktadır (Anonim 1974). Liselerde yıllık ders çeşidinin azaltılması ve derslerin yoğunlaştırılmasına karar verilmiş ve ders programları buna göre düzenlenmiştir (Varış 1993). Ortaöğretimin özellikle ilk yılında, öğrencilerin izleyecekleri programlar için yönelme olanakları hazırlanması, eğitim programının öğrencilerin istek ve yeteneklerine, bireysel özelliklerine ve seçecekleri alanın özelliklerine cevap verebilmesi için; tüm programları kapsayacak ortak dersler, yükseköğretime hazırlayan özel dersler, seçmeli veya mesleki derslerden oluşması kararlaştırılmıştır (Deniz 2001).

-Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983)

Dördüncü kalkınma planı içerisinde özellikle eğitim sisteminin hem nicelik hem de nitelik açısından insan gücü yetiştirmedeki eksikliklerine vurgu yapılmıştır. Dördüncü Plan dönemine kadar yapılan kalkınma planlarında eğitimde eşitlikten yana olduğu bununla ilgili çalışmaların yapılacağından bahsedilmiştir. Fakat eğitime ayrılan kaynakların sınırlı olması, eğitimin içeriğinin ekonominin ve toplumun değişen

koşullarına uyacak şekilde geliştirilememesi, eğitimin ülkemiz genelinde tüm kesimlerde dengeli ve verimli bir biçimde yaygınlaşmasına olanak sağlayamamıştır. Üçüncü Plan döneminde de eğitim yapılarının yetersizliğinden kaynaklanan, ikili eğitim yapılması sonucu eğitimde nitelik düşüklüğü giderilememiş, kaynak yetersizliği nedeniyle ek yapı yapılamamıştır (Anonim 1979).

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planının temel hedeflerinden biri ortaöğretimde mesleki ve teknik öğretime ağırlık kazandırmak olmuştur. Ortaöğretim sisteminde değişiklikler yapılarak, fiziksel olanakların ve öğretmenlerin verimli biçimde kullanılmasını, öğrencilerin eğitim-öğretime daha etkin olarak katılmalarını sağlayarak, yükseköğrenim önündeki yığılmalara yol açan nedenleri ortadan kaldırarak, ortaöğretim sisteminden kaynaklanan sorunların düzeltileceği bir yapıya kavuşturulmak istenmiştir. Ticaret Meslek Liseleri ayrı okul türü olmaktan çıkartılmıştır. Teknik Liselerin, ihtiyaç duyulan insangücü ihtiyacına cevap verebilecek şekilde, hem erkek hem kız öğrencileri yetiştirecek eğitim kurumları olarak düzenlenmesine karar verilmiştir. Ortaöğretimde, mesleki ve teknik öğretime öncelik verilecek biçimde burs sistemi geliştirilmesine karar verilmiştir. Mesleki ve teknik öğretimdeki öğretmen sorununu gidermek için bu alana öğretmen yetiştiren kaynakların çoğaltılmasına karar verilmiştir (Anonim 1979). 1960-1980 döneminde ortaöğretimin kısaca tarihsel gelişimi Şekil 2.5'te görülmektedir.

Şekil 2.5. 1960-1980 dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi

1980-2000 Dönemi

1980-2000 yılları arasında sırasıyla 10. Millî Eğitim Şûrası, 11. Millî Eğitim Şûrası, Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, 12. Millî Eğitim Şûrası, 13. Millî Eğitim Şûrası, Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı, 14. Millî Eğitim Şûrası, 15. Millî Eğitim Şûrası,

Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı ve 16. Milli Eğitim Şûrası'nda eğitimde yaşanan gelişmeler incelenmiştir.

-10. Milli Eğitim Şûrası (23-26 Haziran 1981)

10. Milli Eğitim Şûrası'nda Türk Milli Eğitim Sistemi, eğitim programları, öğrenci akışını düzenleyen kurullar ve öğretmen yetiştirme konuları gündem olmuştur. Fakat Dokuzuncu Şûra'da olduğu gibi gündem olan ve karar alınan bazı konular ilerleyen yıllarda çıkarılmış ve uygulanamamıştır (Deniz 2001). Türk Eğitim sisteminde belirlenen Milli Eğitim Politikalarının korunması ve uygulanması için yasal önlemlerin alınması, öğretim kademeleri arasında öğrenci akışının sağlıklı bir yapıya kavuşturulması, ortaöğretimde öğretmen, yönetici ve uzmanların hizmetiçi eğitimlerinin sağlanması, ortaöğretimde sınıf geçme ve kredi sisteminin uygulanması gibi kararlar alınmıştır (Deniz 2001).

Ortaöğretim kuruluşları yeniden düzenlenmiş, ortaöğretimin çok amaçlı okullar ile mesleki teknik okullardan oluşması istenmiştir. Çok amaçlı okulların programlarında ortak dersler bulunacağı, ihtiyaçlara dayalı meslek kazandırıcı ve mesleklere hazırlayıcı çeşitli derslerin yer verileceği aynı zamanda yükseköğretime ve bir mesleğe hazırlama görevini başarmak amacıyla mesleki ve teknik okulların eğitim programlarını, öte yandan ihtiyaçlara göre, örgün ve yaygın eğitim programlarını uygulayacağı bir sistem oluşturulmak istenmiştir. Örgün ve yaygın eğitim türlerinin, birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı nitelikte yürütülmesi ve örgün eğitim kurumlarındaki mevcut olanakların yaygın eğitim amacıyla harekete geçirilmesi alınan kararlar arasında olmuştur. Çeşitli bakanlıklarca yürütülen yaygın eğitim hizmetlerinin koordinasyon sorununun çözümlenmesi için gerekli çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir (Anonim 1981).

-11. Milli Eğitim Şûrası (8-11 Haziran 1982)

11. Milli Eğitim Şûrası'nın tek gündem maddesi olan öğretmen yetiştirme ile ilgili ortaöğretime öğretmen yetiştiren kurum programları belirlenmiş, eğitim uzmanlarının eğitimi ve istihdamı için model önerisi hazırlanmıştır (Anonim 1982).

-Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985-1989)

Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, eğitim ve öğretimin hayata dönük olması, kalkınmanın gerektirdiği insan gücünün yetiştirilmesi ve eğitim sisteminin her kademesinde niteliğin yükseltilmesi esasıyla oluşturulmuştur. Eğitim beşikten mezara kadar, hayat boyu devam eden bir süreç olarak kabul edilmiştir. Örgün eğitim sisteminin belli kademesinden daha ileri gitmeyerek hayata atılacak olan gençlere, yaygın eğitim programları yoluyla meslek kazandırma uygulanmasının başlatılması planlanmıştır. Mesleki ve teknik liselerin, yükseköğretimde yaşanan yığılmayı önlemek, ihtiyaç duyulan insangücünü yetiştirmek, çalışma hayatına kısa yoldan atılmayı sağlamak için genel liselere göre tercih edilen öğretim türü olması planlanmıştır. Beşinci Kalkınma Planı döneminde liselerde amaç kalkınmanın gerektirdiği sayı ve nitelikteki ara insangücünü yetiştirmek, gençleri hayata ve yükseköğretime hazırlamak için gerekli program ve yapı değişikliğini gerçekleştirmek olmuştur. Aynı zamanda çoğunluğu 12-25 yaş grubunda bulunduğu halde okula devam etmeyen ilkokul, ortaokul veya lise mezunu olan fakat çalışmayan kişilerin çoğuna çeşitli alanlarda iş bulma imkanlarını artırarak meslekler kazandırılması planlanmıştır (Anonim 1984).

-12. Milli Eğitim Şûrası (18-22 Haziran 1988)

12. Milli Eğitim Şûrası'nda ilköğretim, genel, mesleki ve teknik ortaöğretim ve yükseköğretim ile ilgili önemli kararlar alınmıştır. Ortaöğretimin sekiz yıllık temel eğitime dayalı ve temel eğitimin devamı niteliğinde en az üç yıllık eğitim ve öğretim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları bütün öğrencilere ortak bir genel kültürün verilmesi; bu öğretim kademesinde öğrencilerin, kişilik bütünlüğünün geliştirilmesini, onlara milli kimlik kazandırılmasını ve milli tarihinin, sosyal ve kültürel varlığının öğretilmesini, problem çözme yeteneklerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır (Anonim 1988).

Lise bünyesinde bulunan ortaokullar, liseden çıkarılarak ilköğretim bünyesine alınmıştır. İlköğretimde sekiz yıllık zorunlu eğitimin, bir program ve sistem bütünlüğü içinde uygulanması ve tercihen altıncı beş yıllık kalkınma plan döneminin sonuna kadar

yaygınlaştırılmasına karar verilmiştir. Ortaöğretim, sekiz yıllık zorunlu ilköğretime dayalı en az üç yıllık eğitim ve öğretim veren genel, mesleki ve teknik öğretim kurumları olarak tanımlanmıştır (Deniz 2001). Küçük ve orta büyüklükteki yerleşim birimlerinde yeni lise açılması yerine, ilçe merkezlerinde ortak kullanılacak pansiyonlar açılarak o bölgedeki öğrencilerin bu merkezlerdeki okullara devamlarının sağlanması, böylece atıl kapasite yaratılmadan, eğitimde nitelik ve verimliliğin artırılmasına karar verilmiştir (Anonim 1988).

-13. Milli Eğitim Şûrası (15-19 Ocak 1990)

13. Milli Eğitim Şûrası'nda Cumhuriyet tarihimizde ilk defa sadece yaygın eğitim konusu gündeme gelmiştir. Şûra ülkemizde bu alanla ilgili çalışmalar yapan bakanlıkları, üniversitelerimizin ve diğer resmi, özel ve gönüllü kuruluşların yetkili temsilcileriyle toplanmıştır. 13. Milli Eğitim Şûrası'nda yaygın eğitimde kavram, kapsam ve eğilimler, organizasyon ve iş birliği, yatırım, finansman ve personel konuları ele alınmıştır (Anonim 1990).

-Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990-1994)

Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda eğitimin kalitesinin her kademede yükseltilmesi, eğitim programlarında kalkınmanın ve teknolojik ilerlemenin gerektirdiği biçimde düzenlemelerin gerçekleştirilmesi ve insangücü planlaması esas amaç olarak ele alınmıştır. Bunun için müfredat programlarının bu yönde günün ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde tekrar ele alınmasına karar verilmiştir. Eğitim sisteminin, meslek kazandırıcı, yaygın eğitim, ara insangücü ve yüksek nitelikli insangücü yetiştiren eğitim olmak üzere üç kademeli bir yapıda ele alınması kararlaştırılmıştır. Sınıf mevcutlarının özel okullarda azami 30, resmi okullarda da azami 40 olmasının esas alınmasına karar verilmiştir (Anonim 1989).

Genel liselerde eğitim ve öğretim kalitesinin yükseltilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması kararlaştırılmıştır. Okullarda görsel-işitsel araçlar ve bilgisayar destekli eğitim gibi yeni eğitim teknolojilerinin kullanılmasının yaygınlaştırılmasına karar

verilmiştir. Ekonominin ihtiyaç olduğu nitelikli ara insangücünün yetiştirilmesinde mesleki ve teknik eğitime öncelik verilmesi temel ilke edinilmiştir. Yükseköğretime devam etmek isteyen mesleki teknik lise mezunlarının kendi branşlarında bir yükseköğretim kurumuna yönelmelerini özendirerek düzenlemeler yapılması kararlaştırılmıştır (Anonim 1989).

-14. Milli Eğitim Şûrası (27-29 Eylül 1993)

14. Milli Eğitim Şûrası'nda eğitim yönetimi ve eğitim yöneticiliği ile okul öncesi eğitim konuları gündeme gelmiştir (Anonim 1993).

-15. Milli Eğitim Şûrası (13-17 Mayıs 1996)

15. Milli Eğitim Şûrası'nda ilköğretim ve yönlendirme, ortaöğretimde yeniden yapılanma, yükseköğretime geçişin yeniden düzenlenmesi, toplumun eğitim ihtiyacının sürekli karşılanması ve eğitim sisteminin finansmanı konuları gündeme gelmiştir. 8 yıllık zorunlu eğitim sonrası ortaöğretim ile birlikte öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirilmeleri için doğru yönlendirilerek, nitelikli ara insangücü yaratılması ana hedef olarak belirlenmiştir. Ortaöğretimde genel öğretim ile mesleki ve teknik öğretim için, dönemin koşulları, değişimleri ile geleceğin ihtiyaçları düşünülerek yetiştirilecek öğrenci tipinin yeniden tanımlanmasına, öğrencilerin %65'inin mesleki teknik eğitime, %35'inin genel öğretime yönlendirilmesi amaçlanmıştır. Böylece insangücü-eğitim-istihdam arasındaki dengenin kurulması gerektiği vurgulanmıştır (Anonim 1996).

5-6 yaş okul öncesi eğitimin ilköğretim bünyesine alınması, 8 yıllık zorunlu eğitimin uygulanması ve 8 yıl sonunda 9. Sınıfın liseye ya da mesleki eğitime yönlendirme yılı olması ile ilköğretimde zorunlu 2+8+1 sistemi oluşturulmak istenmiştir. Şûra'da alınan en önemli karar olan 8 yıllık temel eğitime geçilmesi kararı 4306 sayılı yasa ile 1997'de uygulamaya geçirilmiştir. Daha önceki Şûralarda da konuşulan temel eğitim bu Şûra ile birlikte kesinleştirilmiştir (Deniz 2001).

Türk Milli Eğitim Sisteminin ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim olmak üzere üç kademedan oluşması gerektiği, ortaöğretimin de temel eğitime dayalı olup, hazırlık ve yönlendirme yılından sonra eğitim süresinin en az üç yıl olması gerektiği kararına varılmıştır. Ortaöğretimin mesleki ve teknik eğitim ve genel eğitim olmak üzere iki alandan oluşması, meslek ve genel eğitim alanlarının seçiminin hazırlık ve yönlendirme yılından sonra yapılması ve eğitim sisteminin her kademesinde yatay ve dikey geçişlerin yapılabilmesi kararları alınmıştır (Anonim 1996).

-Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000)

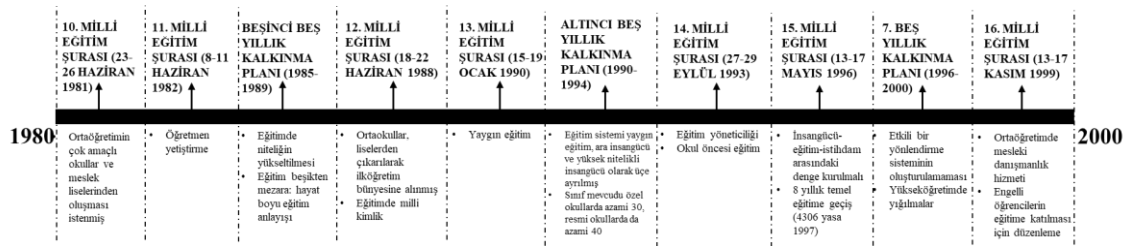
Eğitim sisteminin nitelik ve niceliğinin geliştirilerek, eğitim kalitesinin artırılması ve her kademedeki eğitimin ülke genelinde yaygınlaştırılması ile fırsat eşitliği sağlanmaya çalışılmıştır. 1997 yılında yürürlüğe konulan 4306 sayılı kanun ile zorunlu temel eğitimin süresi 8 yıla çıkarılmıştır (Erdem 2002). Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılarak, ülkemizin tüm bölgelerinde, eğitim birliği yasası çerçevesinde 8 yıllık zorunlu temel eğitim olarak uygulamaya geçilmesi ve yükseköğretime girişte yığılmaları önlemek için ortaöğretimde yeni bir yapılanmaya gidilmesi hedeflenmiştir. Eğitimde çağı yakalama 2000 projesi ile öğrenme merkezleri yaklaşımıyla herkese her yerde sürekli eğitim olanağının sunulması, bilgi çağını ve teknolojik gelişmeleri yakalamak ve eğitimin her kademesinde teknolojik eğitimi desteklemek amaçlanmıştır (Anonim 1995).

Eğitim alanındaki teşvikler ve yatırımlar yetersiz kalmış, okullaşma oranlarında ilköğretimde hedefe ulaşılmış olsa da ortaöğretim ve yükseköğretimde hedefe ulaşılamamıştır. İlköğretim dışındaki eğitim kademelerinde ücretli eğitim anlayışı ilk defa yedinci plan döneminde ortaya çıkmıştır. Eğitimde yeni teknolojilerin kullanılması ve yaygınlaştırılması için çalışmalar yapılmış fakat bu konuda yeterli gelişme sağlanamamıştır. Ortaöğretimde ve mesleki ve teknik eğitimde kaynak yetersizliği ve sanayi işbirliğinin yeterince geliştirilememesi gibi nedenlerle istenen gelişme sağlanamamıştır. Etkili bir yönlendirme sisteminin oluşturulamaması, ortaöğretimden mezun olan her öğrencinin yükseköğretime devam etmek istemesiyle birlikte yükseköğretim kurumları önündeki yığılmalar devam etmiştir (Erdem 2002).

-16. Milli Eğitim Şûrası (13-17 Kasım 1999)

16. Milli Eğitim Şûrası'nda ortaöğretim sistemi içerisinde yer alan mesleki ve teknik eğitimin yeniden yapılandırılması gündem olmuştur. Ortaöğretim eğitiminde öğrenciyi, düşünen, araştırabilen, problem çözebilen, sanat ve estetik duyarlılığı olan, kendisi, ülkesi, milleti ve dünya ile barışık, öz güvenli, girişimci bireyler olarak yetişmelerini hedefleyen, teknoloji kültürü ile birlikte, bir mesleğe ve yükseköğretime hazırlayacak biçimde yapılanması amaçlanmıştır. Mesleki ve teknik eğitimden mezun olanlardan, isteyenlere kendi alanlarında meslek yüksekokullarında sınavsız giriş imkanı verilmesi, bu okullardan diploma ile mezun olanlardan isteyenlere, alanlarında lisans programlarına dikey geçiş yapmaları sağlanması, ayrıca yükseköğretime geçişlerinde başarı kriterinin esas alınması ile hem işsizlik-istihdam sorununu çözmeye hem de yükseköğretim önündeki yığılmaları engellenmesi amaçlanmıştır (Anonim 1999). Ortaöğretim ve mesleki teknik eğitim fakültelerinin eğitim-öğretim programlarının birbiri ile ve iş hayatı ile uyumlu hale getirilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir (Deniz 2001).

Eğitimde teknolojik gelişmeleri yakalamak ve eğitimin her kademesinde teknolojik eğitimi desteklemek amaçlanmıştır. Ortaöğretimin ilk yılında öğrencilerin mesleki yönlendirilmesine yardım edecek eğitim programlarının uygulanması ve mesleki danışmanlık hizmeti verilmesine karar verilmiştir. Mesleki teknik eğitimde var olan eğitim olanaklarından engelli gençlerin de yararlanabilmesi eğitim kurumlarında onlara yönelik çözümler üretilmesi, gerekli eğitim araç-gereçleri sağlanması böylece engelli öğrencilerin de eğitime katılması amaçlanmıştır (Anonim 1999). 1980-2000 döneminde ortaöğretimin kısaca tarihsel gelişimi Şekil 2.6'da görülmektedir.

Şekil 2.6. 1980-2000 dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi

2000 ve Sonrası

2000 yılında günümüze kadar sırasıyla Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, 17. Milli Eğitim Şûrası, Dokuzuncu Kalkınma Planı, 18. Milli Eğitim Şûrası, 19. Milli Eğitim Şûrası ve Onuncu Kalkınma Planlarında eğitimde yaşanan gelişmeler incelenmiştir.

-Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005)

Eğitim sisteminin herkes için hayat boyu öğrenme yaklaşımıyla tekrar ele alınarak düzenlenmesi, ortaöğretimin, örgün-yaygın, genel, mesleki, teknik ve çıraklık eğitimini kapsayacak şekilde yeniden tanımlanması kararlaştırılmıştır. Ortaöğretim düzeyindeki genel ve mesleki eğitim kurumları birbirine yakınlaştırarak; örgün, yaygın ve çıraklık eğitimi kurumları arasındaki yatay ve dikey geçişlerin önündeki tüm engellerin kaldırılması amaçlanmıştır (Anonim 2000). Ortaöğretimde okul ile iş hayatı arasındaki işbirliğinin daha da gelişmesi amaçlanmıştır. Ortaöğretim programlarında öğrencilere teknoloji kültürü kazandırmak amacıyla teknoloji eğitimi verilmesine ve eğitim araştırma ve geliştirmesi için yeterli kaynak ayırılmasına karar verilmiştir. Ortaöğretimde başarı değerlendirmesi için performans ölçümüne dayalı bir sistem geliştirilmesine karar verilmiştir (Anonim 2000).

Ortaöğretimde okullaşma oranının yüzde 80'e yükseltilmesi hedeflenmiştir. İleriye dönük hedeflerde ortaöğretimin zorunlu eğitim kapsamına alınması gerektiği düşünülmüştür. Gençlere sunulan eğitim ve öğretim fırsatlarının nitelik ve niceliği, gelişmiş ülkelerle rekabette onlara avantaj sağlayacak düzeye yükseltilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir. Ortaöğretim yapı ve işleyişi öğrenci merkezli eğitim yaklaşımına göre düzenlenmesine karar verilmiştir (Anonim 2000).

-17. Milli Eğitim Şûrası (13-17 Kasım 2006)

17. Milli Eğitim Şûrası'nda Türk Milli Eğitim Sisteminde kademeler arasında geçişler, yönlendirme ve sınav sistemi konuları gündem konuları olmuştur. Özel eğitim, okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretimde kademeler arasında geçiş, yönlendirme ve

sınav sistemi konuları ve yaşam boyu öğrenme, eğitimde hareketlilik, eğitimde nitelik konuları alt başlığı altında incelenmiştir. Ortaöğretimde yönlendirme, rehber öğretmenler başta olmak üzere öğrenciler, veliler, öğretmenler, okul yöneticileri, meslek odaları, yerel yönetimler, resmî ve özel işverenler, yazılı ve görsel medyanın ortak çabaları ile gerçekleştirilmesi gerektiğine karar verilmiştir. Aynı zamanda mesleki ve teknik eğitimi seçen öğrencilerin ilgili kurumlarca ekonomik ve sosyal yönden desteklenmesi gerektiği düşünülmüştür (Anonim 2006b).

-Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013)

Dokuzuncu Kalkınma Planında, sorun çözebilen, Atatürk ilkelerine bağlı, demokratik, özgürlükçü, milli ve manevi değerlere sahip çıkan, yeni fikirlere açık, sorumluluk sahibi, uygarlığa katkıda bulunabilen, bilim ve teknoloji kullanımına ve üretimine yatkın, sanata değer veren, yetenekli, üretken ve yaratıcı, bilgi çağı insanı yetiştirilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir. Eğitimde kalitenin artırılması amacıyla, yenilikçi ve araştırmacı müfredat programlarının ülke geneline yaygınlaştırılması için gerekli çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir. Eğitim kurumlarında performans ölçümüne dayalı bir model geliştirilmesine karar verilmiştir. Mesleki eğitimde, nitelikli işgücünün yetiştirilmesinde önemli yeri olan uygulamalı eğitime ağırlık verilmesine, aynı zamanda ortaöğretim programının yatay ve dikey geçişlere imkan veren, etkin bir rehberlik ve yönlendirme hizmetini içeren bir sisteme dönüştürülmesine karar verilmiştir. Meslek standartlarına dayalı yeterliliklerin geliştirilmesi, belgelendirilmesi, belge ve eğitim veren kuruluşların, Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemine ilişkin çalışmaların tamamlanmasına ve bu sisteme duyarlı bir mesleki eğitim yapısı geliştirilmesine karar verilmiştir (Anonim 2006c).

-18. Milli Eğitim Şûrası (1-5 Kasım 2010)

18. Milli Eğitim Şûrası'nda öğretmenin yetiştirilmesi, istihdamı ve mesleki gelişimi, eğitim ortamları, kurum kültürü ve okul liderliği, ilköğretim ve ortaöğretimin güçlendirilmesi, ortaöğretime erişimin sağlanması, spor, sanat, beceri ve değerler eğitimi, psikolojik danışma, rehberlik ve yönlendirme konuları gündemi oluşturmuştur.

Eğitim için yeterli bütçe oluşturularak ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarının, fiziki durum ve ihtiyaçları göz önüne alınarak düzenlemeler yapılmasına karar verilmiştir. İleriye dönük zorunlu eğitimin, 1 yıl okul öncesi eğitim, 4 yıl temel eğitim, 4 yıl ortaöğretime hazırlık eğitimi ve 4 yıl ortaöğretim olmak üzere öğrencilere farklı ortamlarda eğitim almaya fırsat verecek şekilde 13 yıl olarak düzenlenmesi gerektiğine karar verilmiştir (Anonim 2010).

Okullar arasındaki başarı farkları ve eşitsizliklerin azaltılması için, eğitimde asgari bir kalite standardının oluşturulması ve orta vadede tüm okulların en yüksek kalite standardına ulaşması için gerekli çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir. Mesleki ve teknik ortaöğretim öğrencileri için, yükseköğretime giriş sınavlarının mesleki alanda yapılması ve mezunların kendi alanlarındaki yükseköğretim programları yeniden belirlenerek yüksek öğretime geçişte ek puan verilmesine karar verilmiştir. Sosyal, sportif, bilimsel ve sanatsal etkinlikler okul ortamlarında artırılması ve geliştirilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir. (Anonim 2010)

-19. Milli Eğitim şûrası (2-6 Aralık 2014)

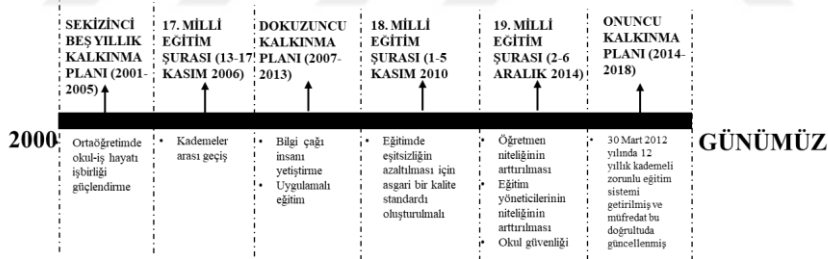
19. Milli Eğitim şûrası'nda öğretim programları ve haftalık ders çizelgeleri, öğretmen niteliğinin arttırılması, eğitim yöneticilerinin niteliğinin arttırılması ve okul güvenliği konuları gündemi oluşturmuştur. Ortaöğretimde öğrencilerin bir haftada aldıkları toplam ders sayısının çeşit olarak azaltılmasına karar verilmiştir (Anonim 2014).

-Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018)

Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması için eğitime ayrılan kaynağın arttırılması, tüm öğrencilere ücretsiz ders kitabı dağıtılması, eğitim yardımları, taşımalı eğitim, öğretmenlerin istihdamı ve hizmetiçi eğitimde artış, Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi başlatılmış, 30 Mart 2012 yılında 12 yıllık kademeli zorunlu eğitim sistemine geçilmiş ve müfredat bu doğrultuda yenilenmiştir. Ortaöğretimin zorunlu eğitim kapsamına alınması ile birlikte, yükseköğretime erişimde sağlanan gelişmeler sonucunda nüfusun eğitim düzeyinin artması öngörölmüştür. Fakat

mesleki ve teknik eğitim ile sağlanmak istenen işgücü ihtiyaçlarının karşılanmasında yetersiz kaldığı görülmüştür. Ortaöğretim ve yükseköğretime geçiş sisteminde, ortaöğretimde öğrencilerin ilgi ve yetenekleri dikkate alan etkin rehberlik ve yönlendirme hizmetleri desteğiyle, süreç odaklı bir değerlendirme yapısına kavuşturulması için gerekli çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir (Anonim 2013).

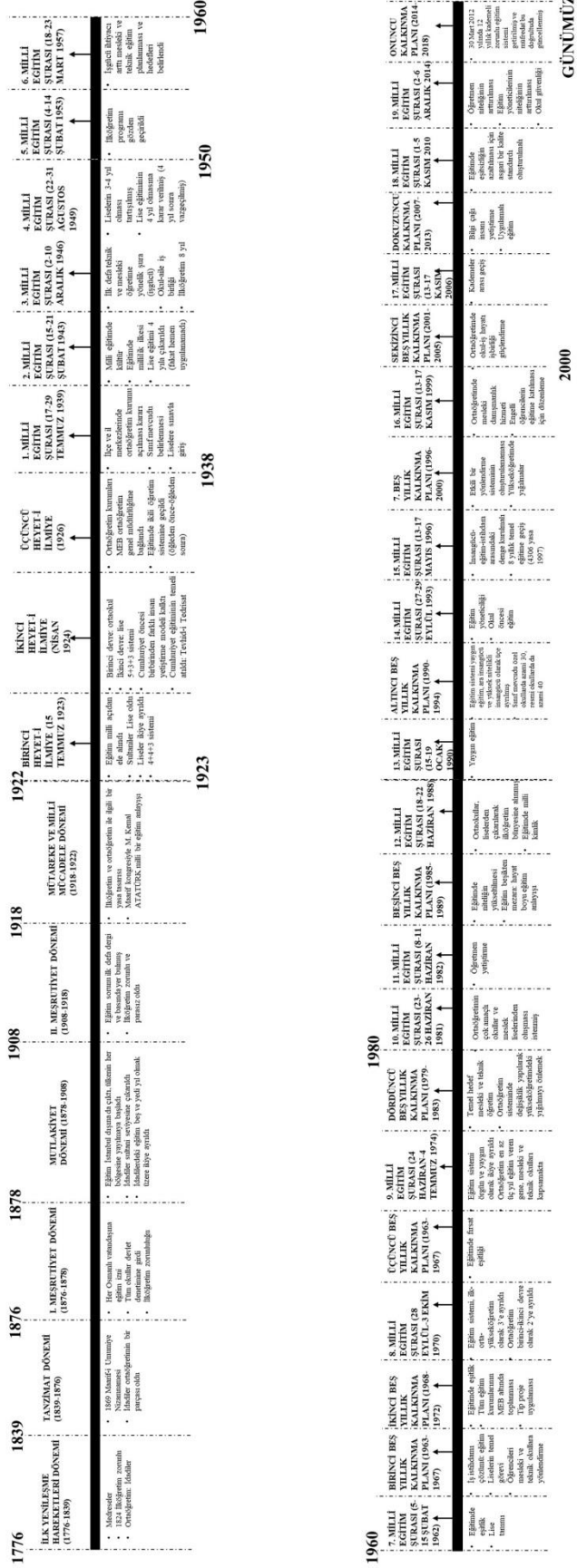
Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında bilgi ve iletişim teknolojisi altyapısının geliştirilmesine, öğrenci ve öğretmenlerin bu teknolojileri kullanma yetkinliklerinin artırılmasına karar verilmiştir. FATİH Projesi tamamlanarak teknolojinin eğitime entegrasyonu konusunda nitel ve nicel göstergelerin geliştirilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasına karar verilmiştir. Eğitim sistemi ile işgücü piyasası arasındaki ilişkinin artırılması hedeflenmiştir. Ortaöğretim ve yükseköğretim düzeyindeki mesleki ve teknik eğitimde, program bütünlüğü temin edilecek ve nitelikli işgücünün yetiştirilmesinde uygulamalı eğitime ağırlık verilmesine karar verilmiştir (Anonim 2013). 2000 ve sonrası günümüze kadar olan dönemde ortaöğretimin kısaca tarihsel gelişimi Şekil 2.7’de görülmektedir.

Şekil 2.7. 2000-günümüz dönemi ortaöğretimin tarihsel gelişimi

Şekil 2.8’de Cumhuriyet dönemi öncesi ve Cumhuriyet dönemi ve sonrası tüm dönemler tek şekilde birleştirilerek ortaöğretimde yaşanan önemli gelişmeler özetlenmiştir.

Şekil 2.8. Cumhuriyet öncesi ve sonrası ortaöğretim tarihsel gelişimi

2.2. Eğitim Yapıları Tasarımı

Cumhuriyetin ilanı ile artan eğitim yapısı ihtiyacının nasıl karşılandığı, o dönemde uygulanan yöntemin günümüzde de uygulanmasının uygun olup olmadığı, günümüzde eğitim yapılarının iyileştirilmesi için yapılan çalışmalardan bahsedilmiştir. Türkiye’de eğitim yapılarında yaşanan gelişmeler, eğitim yapıları mimari tip projeleri ve MEB eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu (2015) olmak üzere iki alt başlıkta incelenmiştir.

Eğitim yapıları tasarlanırken tasarımcıların, öğrenme ortamlarını, mekansal gereksinimlere ve hedeflenen eğitim anlayışına cevap verebilecek şekilde oluşturması gereklidir. Tasarlanan eğitim yapılarının hedeflenen eğitime ulaşabilmesi için, tasarımcıların uygulanacak eğitim teorilerini anlayabilmesi, öğrenme psikolojisi hakkında bilgi sahibi olmaları ve mekânsal olarak bunu yorumlayabilmeleri gerekmektedir. Uygun öğrenme ortamları oluşturulurken öğrenme teorileri ve yöntemlerine bir bütün olarak yaklaşılmalıdır (Akınsanmi 2010).

Eğitim yapısı tasarlanırken dikkat edilmesi gereken temel unsurlar, alan tanımlaması, eğitimin özellikleri, şematik tasarımlar ve fizibilite çalışmalarıdır. İyi bir tasarıma hazırlanmak için okulu kullanıcılarının (öğrenciler, öğretmenler, veliler, müdür, komşular) katılımı gereklidir. Eğitim yapıları tasarlanırken, eğitim programları göz önüne alınarak tasarım yapılmalı, aktivite alanları oluşturulmalı, sosyal alanlar oluşturulmalı, mekansal kaliteye önem verilmeli, enerji verimliliği, iç hava kalitesi gibi faktörler göz önüne alınmalı, mekansal ilişkilere dikkat edilmelidir hangi mekan hangi mekan ile yakın olmalı gibi, bina içi ve dışındaki ihtiyaçlar göz önüne alınarak tasarım yapılmalıdır (Bryant ve Northington 2004).

Okulun tasarımı sırasında göz önünde bulundurulması gereken önemli faktörler vardır. Bunlar, iklim koşulları, afet riski, kültürel konular, mevcut yapı malzemeleri ve becerileri, arazi, sosyal alanlar, sergiler ve gösteriler için tesisler, sağlık ve güvenlik. Bu faktörlerin niteliği bölgeden bölgeye değişiklik gösterebilir. Her yere uygun ideal veya ideal bir okul binası için bu faktörlerin araştırılması gerekir. Karanlık, rahatsız,

kalabalık, gürültülü sınıflar, öğretmen-öğrenci ilişkisinin iç içe olmaması gibi olumsuz etkiler olabilmektedir bu nedenle tasarım yapılırken göz önüne alınmalıdır. Tasarımcının, kullanıcının bakış açısına göre okulların ihtiyaçlarının tamamının veya çoğunun sağlandığından emin olması önemlidir (Practical Action 2014).

2.2.1. Türkiye’deki eğitim yapıları mimari tip projeleri

Genel olarak eğitim yapıları tasarımı için gerekenler anlatıldıktan sonra Türkiye’deki eğitim yapıları mimari tip projeleri incelenmiştir. Eğitim yapıları mimari tip projeleri, mimari projelerin nasıl ortaya çıktığı, günümüze kadar değişimi, dönemin koşullarına göre değerlendirmesi, eğitim yapılarına yapılan eleştiriler ortaya konulmuştur. Eğitim yapıları mimari tip projeleri gelişim süreci ve mimari tip projelere eleştiri ve öneriler olmak üzere iki başlıkta incelenmiştir.

Mimari Tip Projelerin Gelişim Süreci

Cumhuriyet yıllarına doğru, ülke savaşlarla yıpranmış, çok sayıda kayıp vermiş, okul sayısı yetersiz ve fiziki özellikleriyle eğitim ihtiyacını karşılayamayacak duruma gelişmiştir. Köylerde ise neredeyse hiç okul bulunmaması, okuma-yazma oranının düşük olması ve maddi imkansızlıklarla bu döneme kadar gelinmiştir. Kurtuluş savaşı devam ederken, toplanan Maarif kongrelerinde Atatürk eğitimin önemini, eskiden uzak milli bir eğitimin benimsenmesi gerekliliğini anlatmıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarında devletin sosyal ve ekonomik beklentilere cevap verebilecek bir eğitim sisteminin olmayışı sorununa çözüm aranmaya çalışılmıştır. Binaların eğitim ihtiyacını karşılayamayacak durumda olması, Cumhuriyet dönemi ile birlikte eğitimi ülkenin her yerine ulaştırmak için gerekli okul binalarının inşa edilmesini hedefleyen bir inşaat seferberliğini beraberinde getirmiştir (Kul 2016).

Cumhuriyet döneminin ilk yıllarında, Osmanlı döneminden kalan okulların eğitim amacıyla kullanılması için çeşitli düzenlemeler getirilmiştir. Osmanlıdan kalan okul yapılarının fiziki koşulları ve yapı sayısının yetersizliği yeni eğitim sisteminin gelişmesiyle birlikte yeni okul binaları ihtiyacı artmıştır. 1926 Maarif Teşkilatı kanunu

ile mektep, müze ve kütüphane binalarının plan ve projelerini hazırlamasındaki yetki Maarif Vekaletine verilmiştir. Maarif Vekaleti bünyesinde inşaat dairesi kurulmuş, hızlı bir şekilde eğitim yapısı ihtiyacını karşılayabilmek için tip projeler oluşturulmuş ve yapılacak olan okulların tip projelerden seçilerek yapılmasına karar verilmiştir. Böylece 1926 yılına kadar farklı tasarımlar ile yapılmış olan okul binaları, bu yıldan sonra Maarif Vekaletine bağlı inşaat dairesi tarafından hazırlanan tip projeler ile inşa edilmeye başlanmıştır (Kul 2011).

1923-1950 döneminde hızlı ve ekonomik olduğu düşünülen tip proje uygulamaları (özellikle kamu binaları) ile başlayan tip proje kavramı, Türkiye'nin özellikle 1950 sonrası genel sorunu hızlı kentleşme ile plansız ve zamanında yapılamayan müdahaleler yüzünden özellikle kamu binalarında hızlı ve ekonomik olması düşünülen tip üretim modelleri ağırlık kazanmıştır. 1950-1980 döneminde değişen taleplere ayak uydurmak ve toplumun ihtiyaçlarına hızlı cevap verebilmek için hazırlanan yenilenmiş tip projeler uygulanmıştır. 1980 sonrasında, gittikçe büyüyen ve genişleyen nüfusun ihtiyaçlarını hızla karşılamak için yapılan yeni tip projeler gözlenmektedir. 1990-2000 döneminde inşaat teknolojisinin gelişmesi, bina ihtiyaç programlarının değişmesi ve sosyal ekonomik hayattaki değişikliklerle birlikte, devletin tip projelerde genel bir revizyona gittiği görülmüştür (Kul 2016).

Türkiye'de özellikle kamusal alanda, yapım ve işletme maliyetleri açısından ekonomik çözümlere varmak amacıyla tip proje uygulamalarına başvurulmuştur. Hazırlanan tek projenin çoklu uygulanması esasına dayanan tip projeler, kamunun kolay ve hızlı sonuç elde etme anlayışının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Tip proje uygulamaları, Türkiye'de günümüze kadar taşınmış ve çok geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Okul binası yapımının ülke genelinde dengeli dağılımını sağlayacak biçimde ele alınması ve programlanması, planlı döneme geçişle başlamıştır. Okul çağındaki nüfusun hızla artması, ihtiyaçla üretim arasındaki açığın kapatılmasını zorlaştırmaktadır. Artan öğrenci sayısını karşılamak için yeni fizik kapasite yaratılmasında gecikmeler, mahalli binalarda yetersiz koşullarda, eğitim standardını ve bu nitelik düşüklüğü eğitimin tüm kademelerini belirgin şekilde etkilemiştir (Sarısözen 1981).

Tip proje uygulamalarının olumlu yönleri; okul yatırımlarının hızlandırılması, yapılacak yatırımlar için ön maliyet hesaplama kolaylığı, standardizasyon olanağı sağlanması, mevcut kaynakların ülke çapında dengeli olarak değerlendirilebilmesi, sınırlı teknik kadrolarla maksimum proje hizmeti sağlanması, proje giderlerinin en aza indirilmesi. Tip proje uygulamalarının olumsuz yönleri; arsa ile ilgili verilerin (büyüklük, topografya, zemin yapıları, imar ve diğer çevre koşulları) tip proje uygulanmasına her zaman elverişli olmaması ve bu sebeple maliyet artışlarına veya onarım sonucu işlevsel problemlere neden olması (bu durumda özel projeye yönelme söz konusu olmalı), tip projelerinin belirli kapasiteye sahip olması nedeniyle her zaman gerçek gereksinimin karşılanamaması, okul mimarisi gelişimini olumsuz yönde etkilemesi, yerel mimarinin özelliklere ve iklim koşullarına yeterince uyum sağlayamaması, gelişen malzeme ve teknoloji piyasasına, değişen kullanıcı gereksinimlerine adaptasyon zorluğu sayılabilir (Kul 2011).

Mimari Tip Projelere Eleştiri ve Öneriler

1930'lu yılların mimarlık dergilerinde tip okul projeleri hakkında yazılar yazılmış, tip projelerin sakıncalarından bahsedilmiştir. Okul inşaatında, arsa temin edildikten sonra mahallenin ihtiyacına kaç öğrencilik okul yapılacağı düşünülüp, okul büyüklüğü saptanıp, o arsaya uygun proje hazırlanmalı, böylece birkaç sene sonrasında da yeterli gelecek ve yeni bir okula açmak mecburiyeti olmayacağından bahsedilmiştir. Ancak tip projelerde her arsada aynı şekilde uygulandığı için hem büyüklük, hem çevre uyumu düşünülmediği için uygun olmadığı açıklanmıştır (Selah 1931). Cumhuriyet'in ilk yıllarında "milli" bir eğitim anlayışı benimsenmiştir, fakat her şehirde aynı tip projeleri yapmak milli olmaktan uzaklaştırmıştır. Zeki Sayar 1936 yılında Arkitekt dergisinde yayınladığı makalede milli mimarinin, milletin kültüründen doğan iklim ve malzemesinden ortaya çıkan esere denildiğini, bu nedenle tüm ülkede yayılan tip projelerin mimari açıdan millilikten uzaklaştığını açıklamıştır (Sayar 1936).

1950'li yılların mimarlık dergilerinde okul binaları ilgili yazılar yazılmış, okul inşaatının 1950'li yıllara kadar gerek plan, gerekse inşaat sistemleri bakımından bir gelişme yaşanmadığından bahsedilmiştir. Projelerin eski prensiplere göre yapıldığı,

açılan proje yarışmalarının da hiçbir şey kazandırmadığı görülmüştür (Sayar 1950). 1951 yılında Milletler Arası Mimarlar Birliği'nin (UIA) ilgili komisyonunca okul binaları ele alınmış ve Şubat 1958 yılı RABAT toplantısında okul binaları ana nizamnamesi son şeklini almıştır. Okul binalarının yapılmasında dünya ölçüsündeki çabaların verimli olması için bazı tavsiyelerin verildiği nizamname içeriğinde, ihtiyaçların tespiti, okul yerlerinin ve hacimlerinin ihtiyaca göre tespiti, okul ve inşaat tatbikatı bölümleri ile açıklanmıştır. İnsan ihtiyaçlarının sosyal, ekonomik ve coğrafi şartlara göre değişmesi, öğretim sistemlerindeki gelişmeler, inşaat tekniklerindeki gelişmeler, belirli tip ve özellikte örnek okullar tavsiye edilmesine mani olduğu açıklanmıştır. Nizamnamede temel olarak kabul edilen, birkaç ana prensibin, her memleketin özelliğine göre kullanılabileceğini göstermek olmuştur. Nizamname, ilk eğitim binaları ele alınarak oluşturulmuştur (Anonim 1960).

1970'li yıllarda mimar sayısının yetersizliği, kısa sürede okul binası yapımının istenmesi ve maddi yetersizlik gibi olumsuzluklar olmamasına rağmen, neredeyse her türlü bina yapılırken tip projelerin uygulanması istenmiştir. Yetkililer, zaman kazanılması, ekonomi sağlanması, belirli bir standarda ulaşılmasından ve çeşitli yararlarından bahsederken, tip proje olgusunun karşısında olanlar ise bu yaklaşımın yanlış bir şekilde ele alındığından, bina-çevre ilişkilerini dikkate almayan bir uygulama olduğundan, zaman kazanılmadığından ve ekonomi sağlanamadığından bahsetmiştir. Tip proje olgusu, tasarımcılara tasarım öncesi ön çalışma olarak sunulursa, eylemlere, mekanlara ve çevresel ihtiyaçlara dönük bilgileri aktararak, tasarlama sürecinde standartlaştırılmış, özelleştirilmiş olan bilgiler ışığında gerçek anlamda uygulamaya yansımaya yardımcı olabileceğinden bahsedilmiştir (Okan 1976).

Milli Eğitim Bakanlığı'nın projelerle ilgili yapılan çalışmadaki tasarım ekibindeki insanların tip projeler hakkındaki görüşleri şu şekildedir: Yavuz ÖZKAYA, çalışmalara başlarken ki hedefin, ülke genelinde yapılacak yere, arsaya, çevreye, mahalleye özgü tasarımları, eskiden beri uygulanmakta olan tip projelerden farklı olarak mimarların da işin içinde olacakları şekilde planlamak iken komisyon kararı ile artık tip projeler yapılmasının ilkesi ortaya çıkmıştır. Ancak, daha sonraki süreçte komisyonların tip proje yapılmasını diye kastettikleri şeyin, eski tip proje değil ama yeni tip projelerin yapılması

olduğu ortaya çıkmıştır. Aydan BALAMİR, tip projelerin mimari tasarımları iyi bir yere götürebilecek yaklaşımlardan olduğunu düşünmüştür. Yaptıkları çalışma ile yol ve iklim durumlarına göre olabilecek farklı 12 seçenek yapıldığı ancak Bayındırlık Bakanlığı anlayışında hiç değişikliğe uğramadan, uyarlanmadan tekrarlanmıştır (Anonim 2004).

Necip ÖZKAN (Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma Planlama Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Araştırma Planlama Dairesi Başkanı), tip projeler 1955’li yıllarda hazırlanmış, 1960’lı yıllarda yeniden düzenlenmiş ve 2000’li yıllarda hala kullanılmıştır. Esen ONAT, tip projelerin olumlu ve olumsuz yönlerinin olduğundan bahsetmiştir. Hızlı bir çözüm sunulması olumlu iken farklı bölge ve koşullarda aynı projelerin uygulanmasının olumsuz yönlerinden bahsedilmiştir. Tip proje yapılmasına yetkililer, her arsa için ayrı ayrı projelerini yaptırma ve bedellerini ödeme şanslarının, bütçeleri ve zamanlarını olmadığı açıklamasını yapmışlardır. Bu hızlı süreçte Bakanlığın hızına uyum sağlamaya çalıştıklarını anlatmıştır. Ziyaeddin BİLGİN, Türkiye’de 1935 yıllarında tip projelerin başlamıştır. 2000’lerin başında Türkiye’de 35 bin mimar bulunmaktadır, yani 35 bin mimara hala 300 mimarın kurallarının geçtiği tip proje yönetmeliğini, sistem yönetmeliğini kullandırmaya çalışılırsa, hep revize edilmiş tip projelerden bahsedilmek zorunda kalınacağı, 30’lu yıllarda mimarlar azken belirlenmiş kurallara göre Türkiye’de yıllar sonra da aynı şekilde eğitim yapısı üretmenin yanlış olduğundan bahsetmiştir (Anonim 2004).

Tip proje uygulamaları ile eğitim yapıları projelerinin oluşumu ve eğitim yapılarında belirli bir standart oluşturulması ile ekonomi sağlanması hedeflenmiştir. Ancak eğitim yapılarında tip proje uygulamaları, sağlanan ekonomiyi aşmakta düşünülen bütçelerin üzerine çıkmıştır. Farklı iklim, farklı bölgelerde aynı projelerin uygulanması, onca masraf edilerek üretilmiş binaların kullanılmaz halde kalmasına neden olmuştur. Aynı proje farklı bölgelerde farklı maliyetlerde üretilmiştir. Aynı projelerin uygulama süreleri de maliyet fiyatları gibi değişkenlik göstermiştir. Standart getirilmeye çalışılması üretim aşamasında maalesef bir standarda ulaşamamıştır (Söyler 1978).

2.2.2. MEB eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu-2015

Her kademe ve çeşitteki eğitim kurumlarına ait bina ve tesisler Milli Eğitim Bakanlığınca planlanır ve yaptırılır. Milli Eğitim Bakanlığınca yaptırılacak olan binaların, binada verilecek eğitim çeşidi ve kademesine uygun, önerilen ihtiyaç programları dikkate alınarak tip projeler hazırlanmakta ve uygulanmaktadır. Eğitim yapılarının eğitimdeki önemi bilinmekte ve gelişen ve değişen günümüz koşullarına uygun eğitim yapıları inşaa etmek için 2015 yılında yayınlanan kılavuzuna uyulması gerektiği belirtilmektedir. 2015 yılında yayınlanan Eğitim Yapıları Tasarım Standartları Kılavuzu, 2013 yılında yayınlanan Eğitim Yapıları Tasarım Standartları Kılavuzunun eğitim ve öğretimde teknolojiye gelişmelere, yürürlükteki mevzuata, bölge ve arsa koşullarına uygun, güvenli, ekonomik, estetik, herkes için erişilebilir olarak yaptırılması ve nitelikli eğitim ortamlarının oluşturulması için revize edilmiş halidir.

Yeni yapılacak olan eğitim binaları ile ek bina veya tadilatı planlanan tüm eğitim yapıları projelendirilme aşamasında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ihtiyaç programlarına, yürürlükteki ilgili tüm yönetmeliklere ve Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzuna (2015) uyulacaktır. Kılavuzda eğitim yapısının yapılacağı yerin önemi vurgulanmış, yerleşim birimlerine yakın, trafik toğunluğundan az etkilenen, toplu taşıma araçları ile rahat erişilebilir yerlerde bulunan, gürültülü kaynaklardan uzak, çevresel olumsuz faktörlerden uzak, yakın ve orta vadede gelişme potansiyeli yüksek bir bölge olan, altyapısının planlanmış olan bölgeler olarak yer seçim kriterleri sıralanmıştır. Aynı zamanda tüm iklim bölgelerine göre mekanların hangi yönlerde konumlanması gerektiği tablolaştırılmıştır. Bursa ılık iklim bölgesinde bulunduğu için şu şekilde tablolaştırılmıştır. (Çizelge 2.1)

Çizelge 2.1. Ilık iklim bölgesi mekan-yön şeması (Anonim 2015)

MEKANLAR	YÖNLER							
	G	GB	B	KB	K	KD	D	GD
Derslik								
Kütüphane								
Laboratuvar								
Kantin								
Yemekhane								
Çok Amaçlı Salon								
Spor Salonu								
Konferans Salonu								
Mesleki Atölyeler								
Islak Hacimler								
Sirkülasyon Alanları								
İdari Mekanlar								
Tören Alanı								
Oyun Alanları								
Spor Sahaları								
Açık Sosyal Alanlar								
	İYİ	ORTA				KÖTÜ		

Ilık iklim bölgesinde yapılacak eğitim yapısının bina formu için ısı kayıplarını azaltması ve nemden korunması amaçlanarak tasarlanması, tek yada iki yapıdan oluşan dikdörtgen moleküler, kısa kenarını ortak kullanan lineer-zincir ve lineer-kırık bina tiplerinin bu bölgeler için uygun olduğu ve bu kriterler göz önüne alınarak tasarlanması gerektiği belirtilmiştir. Lise yapılarının bina yükseklikleri ise en fazla bodrum + zemin + 3 kat olarak belirlenmiştir (Anonim 2015).

Kılavuzda eğitim yapıları standartları genel tasarım kriterleri ve tasarım kriterleri olmak üzere tasarım kriterleri iki ana başlıkta incelenmiştir. Genel tasarım kriterleri kendi içinde geleceğin okulları için fikirler, hedefler ve stratejiler, yeri ve doğal süreçleri anlamak, kullanıcı için bir okul, bilinçli toplum/toplum için bir okul, yenilenebilir olmak, esnek ve uyarlanabilir olmak, büyüyebilir olmak, konfor koşulları, sürdürülebilir/enerji ve çevre duyarlılık olmak üzere dokuz alt başlıkta anlatılmıştır. (Anonim 2015).

Genel Tasarım Kriterleri

Genel tasarım kriterleri geleceğin okulları için fikir, hedef ve stratejiler, yeri ve doğal süreçleri anlamak, kullanıcı için bir okul, bilinçli toplum/toplum için bir okul, yenilenebilir olmak, esnek ve uyarlanabilir olmak, büyüyebilir olmak, konfor koşulları, sürdürülebilir/enerji ve çevre duyarlılık olmak üzere 9 alt başlığa ayrılmıştır.

Mekansal Standartlar

İdari birimleri, derslikler, ortak alanlar, sirkülasyon alanları, ıslak hacimler ve açık alan düzenlemeleri olmak üzere altı birimde mekansal standartlar incelenmiştir. İdari birimlerde; müdür odası, müdür yardımcısı odası, öğretmenler odası, rehberlik servisi, veli bekleme odası, okul aile birliği odası, arşiv odası bulunmaktadır. Dersliklerde; derslikler, resim dersliği, müzik dersliği, kimya, fizik ve biyoloji laboratuvarı, destek eğitim odası bulunmaktadır. Ortak alanlarda; yemekhane, kütüphanesi çok amaçlı salon/konferans salonu, spor ve beden eğitimi salonu, kantin-kafeterya, ibadethane bulunmaktadır. Sirkülasyon alanlarında; giriş holleri, koridorlar, kapalı teneffüs alanı, rampalar, merdivenler, yangın merdiveni, asansör bulunmaktadır. Islak hacimlerde; öğrenci, öğretmen wc, temizlik odası, engelli wc bulunmaktadır. Açık alan düzenlemelerinde; sosyal alanlar, kentsel donatılar, açık spor alanları, gezinti ve yürüme yolları, girişler, servis ve itfaiye yolları, bitki örtüsü bulunmaktadır (Anonim 2015).

İdari Mekanlar

İdari mekanların içerisinde müdür, müdür yardımcısı odaları, idari personel odası, öğretmen ve zümre öğretmenler odası, arşiv, rehber servisi odası, veli görüşme odası, okul aile birliği odası, revir ile idari personel için ıslak hacimler yer almaktadır. MEB Asgari Tasarım Standartlarına göre; okul müdürlerinin odaları okul girişinden görünür ve kolay ulaşılabilir olmalı, öğrencileri rahatlıkla görebilecek kontrol edebilecek konumda, aynı zamanda idari personel odaları ile irtibat halinde olmalıdır. Müdür yardımcısı odaları idari birim içinde toplanmamalı, öğrencilerin denetimi açısından farklı katlara dağılmalıdır. Öğretmenler odası ve zümre öğretmenler odaları, öğrenciler ile iletişimi açısından kolay olacak konumda olmalı ve okulun farklı katlarında yer almalıdır. Rehberlik servisi, öğrenci-rehberlik öğretmeni-veli iletişimi için, öğrencilerin ulaşımının kolay olacağı, mümkünse okul girişine yakın ve veli bekleme bölümüne yakın konumlandırılmalı, grup çalışma odası ve bireysel görüşme odası olarak iki odalı olarak tasarlanmalıdır. Veli görüşmeleri için veli bekleme odası girişe yakın konumda olmalıdır. Okul aile birliği odası zemin katta müdür yardımcısı odasına yakın konumda

olmalıdır. Arşiv odası zemin katta idare biriminin koridorunda idareye yakın konumda yer almalıdır (Anonim 2015).

Derslikler

Öğrencilerin eğitiminin büyük bir kısmının verildiği yer olan derslikler 30 öğrenci kapasitesine göre tasarlanmalıdır. Depo alanı hariç derslikte kişi başına düşen brüt alan min 1.85 m² olmalıdır. Derslik içinde öğrencilerin oturdukları sıralar iki kişilik olmalıdır. Derslikler içerisinde slayt ve video kullanımı, internet erişimi ve projeksiyon donanımı olmalıdır. Okuldaki tüm öğrenciler için derslik içerisinde ya da derslik dışarısında koridorlarda malzemelerini koyabilecekleri dolaplar düşünülmelidir. Derslikler dikdörtgen formda, dikdörtgenin uzun cephesi dış cepheye bakacak şekilde, derslik içerisinde farklı oturma planlarına imkan verebilecek şekilde tasarlanmalıdır. Dikdörtgen formda tasarlanan dersliklerde uzun cepheden ışık gelecek şekilde ve gelecek ışığın öğrencilerin solundan olacağı şekilde oturma düzeni, tahta, öğretmen masası ve derslik girişi tasarlanmalıdır. Derslik kapıları koridora doğru açılmalıdır. Dersliklerde pencere alanının, derslik alanına oranı %25 olmalıdır. Her okulda dersliklere ek olarak kaynaştırma öğrencileri için dersliklerin yarısı kadar bir alanda destek eğitim odaları düzenlenmelidir (Anonim 2015).

-Müzik Dersliği ve Resim Dersliği

Müzik ve resim dersliği tüm okullarda olmalı ve derslik mekanları ile ilişkilendirilmiş kendilerine ait depoları ile birlikte tasarlanmalıdır. Müzik dersliği işlevi gereği gürültülü olabileceği için ses yalıtımı yapılmış olmalıdır. Aynı zamanda her ne kadar ses yalıtımı yapılmış olsa bile derslik birimlerinde uzakta konumlandırılmalıdır. Müzik ve resim dersliklerinde depo alanları hariç kişi başına düşen alan min. 1.85 m² olmalıdır (Anonim 2015).

-Laboratuvarlar

Laboratuvarlar tercihen zemin katta tasarlanmalıdır. Her laboratuvar birimi için dışarıya açılan acil çıkışlar düşünülmelidir. Lise yapılarında kimya, fizik ve biyoloji olmak üzere üç laboratuvar tasarlanmalıdır. Her laboratuvarda hazırlık odası olmalıdır. Laboratuvarlarda öğrencilerin 4'er kişilik gruplar halinde çalışmasına imkan verecek masa, sandalyeler ve her laboratuvar için gerekli malzemeler bulunmalıdır. Laboratuvarlarda hazırlık alanları hariç kişi başına düşen brüt alan min. 1.85 m² olmalıdır (Anonim 2015).

Ortak Alanlar

Kütüphane, çok amaçlı salon/konferans salonu, spor ve beden eğitimi salonu, kantin-kafeterya, yemekhane ortak alanlar başlığı altında incelenmiştir.

-Kütüphane

Kütüphane birimi okul içerisinde zemin katta kolay ulaşılabilir konumda olmalıdır. Kütüphaneler işlevi gereği gürültüden uzak sessiz bir yerde konumlandırılmalıdır. Öğrencilerin sessiz ortamda dikkatleri dağılmadan rahat çalışabilmeleri için ses yalıtımı yapılmalıdır. Kütüphane içerisinde bilgisayar ve internet olmalıdır. Kütüphanelerde kişi başına düşen brüt alan min. 1.50 m² olmalıdır (Anonim 2015).

-Çok Amaçlı Salon/Konferans Salonu

Çok amaçlı salonlar tercihen zemin katta ve kolay ulaşılabilir konumda olmalıdır. Çok amaçlı salon içerisinde kız/erkek soyunma odaları, depolar, projeksiyon odası ve havalandırma santrali bulunmalıdır. Çok amaçlı salon içerisinde yeterli büyüklükte bir sahne, hareketli/seyyar oturma birimleri olmalıdır. Çok amaçlı salon içerisinden acil çıkış kapıları düşünülmelidir. Oturma alanında kişi başına düşen brüt alan min. 1.20 m² olmalıdır (Anonim 2015).

-Spor ve Beden Eğitimi Salonu

Spor ve beden eğitimi salonu eğer okul içerisinde tasarlanıyor ise bodrum katta olmalı, ana merdivene ve wc hacimlerine yakın tasarlanmalıdır. Spor ve beden eğitimi salonu eğer okul dışarısında bağımsız olarak tasarlanacak ise okul bahçesinde bulunan açık spor alanları ile ilişkilendirilmelidir. Bağımsız spor salonları dikdörtgen formda tasarlanmalı ve taşıyıcı sistemle bölünmesine dikkat edilmeli salonun ortasında taşıyıcı sistem çözümü olmamalıdır. Spor salonunda öğrenciler için ve öğretmenler için kız/erkek ayrı ayrı soyunma odaları ve wc'ler tasarlanmalıdır. Spor salonu içerisinde depo ve teknik hacimler uygun büyüklükte çözülmelidir (Anonim 2015).

-Kantin-Kafeterya

Kantinler satış bölümü, mutfak, depo ve kafeterya birimlerinden oluşmalıdır. Kantinler tercihen zemin katta ve okul bahçesiyle bağlantılı, kantinden bahçeye giriş-çıkış olacak şekilde tasarlanmalıdır. Kantin biriminin içinde 4-6 kişilik öğrenci gruplarının rahat biçimde oturabileceği oturma birimleri tasarlanmalıdır. Kantin içerisinden satış birimi oturma birimlerinden bir banko ile ayrılmalıdır. Kantinin mutfak biriminde eviye, tezgah, dolap olmalı, aspiratörlü davlumbaz ve havalandırma bacası bulunmalıdır. Yemek hizmeti verilen okullarda yemek ve dinlenme birimleri öğrencilerin %50'sine aynı anda 15 dakikalık periyotlar şeklinde hizmet verebilecek şekilde planlanmalıdır. Kişi başına düşen min. alan 0.55 m² olacak şekilde düşünülmelidir (Anonim 2015).

-Yemekhane

Yemekhane içerisinde giriş-fuaye, yemek salonu, mutfak, bulaşikhane, görevli odası, depo bulunmalı, öğrenci ve öğretmen tuvaletleri ile personel soyunma-duş-wc ve teknik mahaller tasarlanmalıdır. Yemekhane içerisinde bulunan mutfak pişirme alanı yemekhanenin en az %50'si, mutfak servis alanı yemek salonu alanının %30'u büyüklüğünde olmalıdır. Yemekhane biriminde yemek servis alanları, öğrenciye açık alanlardan geçmemeli, günlük çöpün, öğrencilerin göremeyeceği bir sirkülasyon ile dışarıya çıkışı sağlanmalıdır. Yemekhaneler öğrencilerin %50'sinin min. 15'er

dakikalık periyotlar halinde yemek yemesine olanak sağlayacak büyüklükte tasarlanmalıdır. Aynı zamanda yemekhanelerde kişi başına düşen brüt alan min. 1.30 m² olmalıdır (Anonim 2015).

Sirkülasyon Alanları

Eğitim yapılarında yatay ve düşey tüm dolaşım ağı olarak tanımlanan sirkülasyon alanları, giriş holleri, koridorlar, kapalı teneffüs alanı, ıslak hacimler, sığınaklar, rampalar, merdivenler, yangın merdivenleri ve galeri boşluklarından oluşmaktadır (Anonim 2015).

-Giriş holleri

Giriş holleri okullarda öğrencilerin kolaylıkla dolaşımını sağlayabildikleri ve özellikle teneffüs giriş ve çıkışlarında yığılmaların olmadığı hızlıca sirkülasyonu sağlayabilecek ölçülerde olmalıdır. Aynı zamanda giriş holleri ana sirkülasyon hatlarıyla da direkt bağlantılı olarak tasarlanmalıdır. Engellilerle ilgili yürürlükteki mevzuata uygun olarak okul girişlerinden giriş koridorunda kolay ulaşılabilir bir alanda engelli asansörü yapılmalıdır. Giriş hollerinden ana giriş-çıkış, yangın merdiveni girişlerine ek olarak acil durumlarda kullanılmak üzere arka veya yan bahçeye kontrollü tali çıkış düzenlenmelidir. Giriş holleri aynı zamanda işlev olarak gerektiğinde sergi ve toplanma amacıyla da kullanılabilir şekilde tasarlanmalıdır. Tüm okullarda giriş hollerinde Atatürk saygı köşesi, danışma bölümü ve bekleme salonu düzenlenmelidir (Anonim 2015).

-Koridorlar

Okul koridorları sadece geçiş alanı olarak değil aynı zamanda oturma grupları ve çeşitli donatılarla desteklenmiş bir yaşam alanı ve herhangi bir acil durumda kaçış alanı olarak tasarlanmalıdır. Okuldaki tüm öğrenciler için derslik içerisinde ya da derslik dışarısında koridorlarda malzemelerini koyabilecekleri dolaplar düşünülmelidir. Öğrenci dolapları koridorda konumlandırılacaksa koridor geçiş alanlarını daraltmayacak şekilde

düşünülmelidir. Koridorların uçları mekanlarlar veya yangın merdiveni ile kapatılmamalı ve pencereler açılarak gün ışığından yararlanılarak koridorların aydınlık olması sağlanmalıdır. Koridorun iki tarafı da derslik olan okullarda, koridor uçlarından ve teneffüs mekanı olarak düzenlenebilecek ara boşluklardan aydınlatılmalı ve havalandırılmalıdır. Ayrıca gerektiğinde dersliklerin koridora bakan duvarlarından bant pencere yapılarak, koridorların gün ışığı ile aydınlatılması sağlanmalıdır. Tek taraflı derslikler için koridor genişliği min. 2.50 m, çift taraflı derslikler için koridor genişliği min. 3.00 m. alınmalı. Koridorlarda dolap yapılacaksa ölçüler yapılacak olan öğrenci dolaplarının ön yüzünden alınmalı böylece koridor genişlikleri daraltılmamalıdır (Anonim 2015).

-Kapalı Teneffüs Alanı

Kapalı teneffüs alanları okul yapılarının uygun yerlerinde ve yeterli büyüklükte tasarlanmalıdır. Kapalı teneffüs alanları özellikle bahçe kullanımlarının kısıtlı olduğu soğuk iklim bölgelerinde diğer bölgelerdeki büyüklüğünden daha geniş olarak tasarlanmalıdır. Öğrencilerin ders aralarında dinlenme ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde oturma grupları ve çeşitli donatılarla desteklenmiş bir yaşam alanı olarak düşünülmalıdır. Aynı zamanda ana sirkülasyon merdivenleri de bu alanlara açılacak konumda öğrencilerin kolay ulaşabilecekleri yerlerde tasarlanmalıdır (Anonim 2015).

-Rampalar

Engelli rampalarının eğimleri ve detayları, engellilerle ilgili yürürlükteki mevzuata uygun olarak tasarlanmalıdır. Rampaların keskin dönüşlü yerlerinde yüzel plastik malzeme ile kaplanmalıdır. Rampaların başlangıç ve bitişinde drenaj ızgarası, çukur veya çıkıntı olmamalıdır. Başlangıç ve bitişinde en az 60 cm genişliğinde uyarıcı hissedilebilir malzeme kullanılmalıdır. Eğitim yapıları giriş rampalarının genişliği en az 1 metre olmalı. Rampaların yatay uzunluğu 2 metreden fazla ise veya rampa yüksekliği 15 cm'den fazla ise rampanın her iki tarafında korkuluk yapılmalı, küpeşte kavrama yüzeyi sürekli olmalı, korkuluk kesintiye uğramadan devam etmelidir (Anonim 2015).

-Merdivenler

Merdivenler, okul girişinden kolayca algılanabilir konumda, öğrenci kapasitesine göre biri asansör veya bina içi rampası yanında olmak üzere en az iki adet merdiven tasarlanmalıdır. Eğitim yapısında merdivenlerin yerleri belirlenirken, yapıya ileride yapılabilecek eklemeler düşünülerek merdiven yerleri belirlenmelidir. Eğitim yapılarında konsol merdivenlerden kaçınılmalı ve tüm merdivenlerin bodrum kata kadar inmesi sağlanmalıdır. Merdiven başlangıcı ve ilk sahanlık altına gelen bölgelerde, emniyet tedbirleri düşünülerek korunaklı alanlar yada mekanlar oluşturulmalıdır. Merdiven rıht yüksekliği en fazla 17 cm, basamak genişliği en az 29 cm olmalıdır. Her iki tarafı boşluk olan merdivenlerin her iki tarafına, boşluk tek taraflı ise boşluk olan tarafına en az $h=1.10$ m yüksekliğinde korkuluk yapılmalıdır. Merdivenlerin duvar tarafına da $h=90$ cm yüksekliğinde küpeşte yapılmalıdır. Korkuluklar, kaymayı engelleyecek şekilde düzenlenmelidir. Korkuluklar, merdiven başlangıcından en az 30 cm önce başlamalı ve merdiven bitiminden itibaren en az 30 cm sonra tamamlanmalı. Korkuluk uzantısının ucu yarım ay şeklinde aşağı doğru kıvrılmalıdır. Merdivenlerde herhangi bir kaza olmaması için basamaklar kaymaz malzemedan yapılmalıdır. Merdiven kol genişlikleri, 360 öğrenciye kadar en az 2 metre olmalı, kova genişlikleri 20 cm'den fazla olmamalıdır (Anonim 2015).

-Yangın merdiveni

Yangın merdivenleri yürürlükte olan kanun ve yönetmeliklere uygun olarak çözümlenmelidir. Yangın merdivenleri, kaçış yolu açısından birbirine alternatif olacak şekilde, ana merdiven ile ters yönde düzenlenmelidir. Yapının olağan merdivenlerinden yangında kullanılacak özellikte olanları da yangın merdiveni olarak kabul edilebilir. Yangın merdivenleri bodrum kata kadar indirilmeli üzeri çatı ile örtülmeli, zemin kattan tahliye çıkışı yapılmalıdır (Anonim 2015).

-Asansör

Asansörler yürürlükte olan kanun, yönetmelik ve mevzuatlara uygun olarak tasarlanmalıdır. Katlar arası erişim için kolay ulaşılabilir bir yerde bir adet engelli asansörü yapılmalıdır. Asansör aynı zamanda acil müdahalelerde sedye kullanımına olanak verecek şekilde tasarlanmalıdır (Anonim 2015).

Islak hacimler

Bütün ıslak hacimler, tesisat kolaylığı açısından katlar boyunca aynı düşey akslar arasında planlanmalıdır. Öğrenci sayısına göre katlarda kız-erkek, engelli öğrenci (1 adet) ve öğretmenler/personel için ayrı ayrı wc grupları oluşturulmalıdır. Engelli wc'ler asansöre yakın konumda ve her katta bir adet planlanmalıdır. Mekan düzenlemesinde koridor ve hollerden, tuvalet kapısı açıldığında içerisi görünmeyecek şekilde nişler oluşturulmalıdır (Anonim 2015).

Açık Alan Düzenlemeleri

Açık alan düzenlemeleri sosyal alanlar, kentsel donatılar, açık spor alanları, gezinti ve yürüme yolları, girişler, servis ve itfaiye yollarından oluşmaktadır (Anonim 2015).

-Sosyal Alanlar, Kentsel Donatılar

Tören alanında Atatürk büstü ve bayrak direği olmalı, tören alanının zemini düz yüzeyli kaplama malzemeleri ile kaplanmalıdır. Amfi tiyatrolar en az 2 sınıfın aynı anda açık havada ders işlemesine imkan sağlayacak büyüklükte ve düzende olmalıdır. Peyzaj düzenlemesi içerisinde oturma gruplarının yanı sıra yürüyüş ve gezinti yolları kenarlarında, tören alanının yanlarında oturma bankları, çöp kutuları, aydınlatma elemanları yerleştirilmelidir. Zeminlerde mümkün olduğunca doğal malzeme kullanılmaya çalışılmalı seçilen malzemeler darbelere dayanıklı olmalıdır (Anonim 2015).

-Açık Spor Alanları

Her okulda, okul bahçesi içerisinde standart boyutlarda en az bir adet basketbol-voleybol sahası bulunmalıdır. Okul bahçesine yapılan basketbol- voleybol sahalrı kuzey-güney doğrultusunda yer almalıdır. Okul alanlarının elverişli olduğu büyük kapasiteli okullarda, birden fazla basketbol-voleybol sahası ve imkanlar dahilinde mini futbol sahası düzenlenmelidir. Arazi eğimine bağlı olarak basketbol-voleybol sahalrının kenarında oturma tribünleri ve yürüyüş yolları tasarlanmalıdır (Anonim 2015).

-Gezinti ve Yürüme Yolları

Okul bahçesine yapılan gezinti yolları araç trafiği ile çakışmamalıdır. Gezinti yolları, kenarlarına yerleştirilecek kentsel donatı elemanları (bank, çöp kutuları, su sebilleri vb.) ile desteklenmelidir. Engelli yada engelsiz tüm kullanıcılar için dolaşım alanlarında zemin ve döşeme yüzeyleri sert, sabit, dayanıklı ve kaymaz özellikte olmalıdır. Gezinti yolları zemin kaplaması suyu hızlı emen, çabuk kuruyabilen özellikte olmalıdır (Anonim 2015).

-Girişler, Servis ve İtfaiye Yolları

Eğitim yapılarında ana giriş kapısı haricinde gerektiğinde acil çıkışlar için kullanılacak ikinci bir kapı bulunmalıdır. Giriş kapılarında güvenliği sağlayacak giriş ve çıkışları kontrol edecek min 3 m² büyüklüğünde kontrol kulübeleri yapılmalıdır. Eğitim yapıları içerisinde hizmet amaçlı birimlere ulaşım sağlamak için servis yolları yapılmalıdır. Servis yolları aynı zamanda acil durumlarda itfaiye araçlarına da hizmet verecek şekilde tasarlanmalıdır. Gece için aydınlatılmış, güvenli, öğretmenler kadar veliler, ziyaretçiler ve engelli otoparkı için de yeterli park alanları ayrılmalıdır. Otopark alanları tören alanı ve öğrencilerin yoğun olduğu alanlardan uzak yerlerde tampon bölgelerle ayrılarak konumlandırılmalıdır. Açık otopark alanında en az bir engelli araç parkı düzenlenmelidir. Otoparklar düzenlenirken taşınalı eğitim araçlarının öğrenci indirme ve bindirme alanları ayrıca tasarlanmalıdır. Park yerleri servis araçlarına öğrencilerin

hiçbir aracın önüne geçmeden doğrudan binebilmesine olanak verecek şekilde düzenlenmelidir (Anonim 2015).

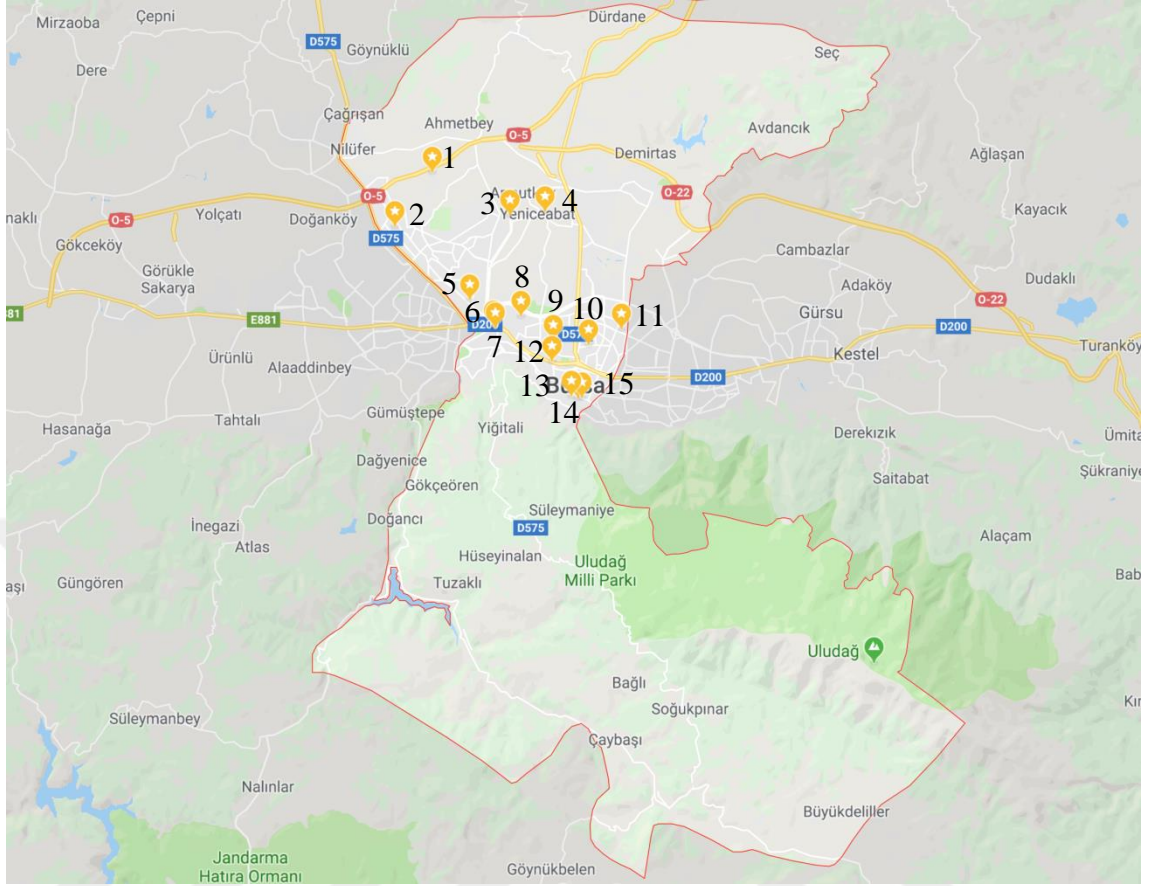
-Bitki Örtüsü

Okul bahçelerinde beton ve asfalt yüzeylerden kaçınılmalı, doğa temelli yaklaşımla tasarlanmış geniş çim alanları ve okul bahçesi duvarı boyunca iklim bölgesine uygun ağaçlar içeren düzenlemeler yapılmalıdır. Kullanılacak bitki örtüsü yaya veya araç trafiğini engellemeyecek şekilde düzenlenmelidir. Çevre düzenlenmesinde kullanılan hiçbir bitki zehirli ve öğrencilere zarar verici nitelikte olmamalıdır. Bitkisel elemanlar eğitim yapısında görsel bir eleman olmaktan çıkarak konfor düzeyini artırıcı ana unsurlar haline dönüşmelidir (Anonim 2015).

3. MATERYAL VE YÖNTEM: BURSA OSMANGAZİ İLÇESİ ORTAÖĞRETİM YAPILARI

Ülkemizde tip projelerin gelişimi anlatılmıştır. Farklı yerlerde farklı yıllarda öğrenci sayısına, derslik sayısına göre oluşturulmuş tip projeler uygulanmıştır. Bu tez kapsamında incelenmek üzere seçilen tip projenin orijinal hali incelenerek daha sonra alan çalışması yapılmıştır. Çalışma alanı olarak seçilen Bursa ili Osmangazi ilçesinde 15 adet ortaöğretim kurumu tespit edilmiştir. Bunlar; 1.Şehit Onbaşı Hakan Yutkun Anadolu Lisesi, 2.Gazi Anadolu Lisesi, 3.Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi, 4.Yeniceabat Anadolu Lisesi, 5.Hürriyet Anadolu Lisesi, 6.Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi 7.Cumhuriyet Anadolu Lisesi, 8.Mehmet Halit Baki Anadolu Lisesi, 9.Malcılar Anadolu Lisesi, 10.Çınar Anadolu Lisesi, 11.BTSO Hüseyin Sungur Anadolu Lisesi, 12.Atatürk Anadolu Lisesi, 13.Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi, 14.Bursa Anadolu Erkek Lisesi, 15.Bursa Anadolu Kız Lisesi (Şekil 3.1). Tespit edilen 15 okulun plan tipolojilerine bakıldığında farklı tip projelerden oluştuğu gözlenmiştir. 15 okul arasından aynı tip projeye sahip en çok sayıda yapılmış olan tip proje seçilmiştir.

Tez kapsamında seçilen tip proje ile yapılmış olan 5 adet ortaöğretim kurumu olduğu gözlenmiştir. Bunlar; Gazi Anadolu Lisesi, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesidir. Bu 5 adet okulun orijinal plan tipi ile farklılıkları, fotoğraflarla, planlarla desteklenerek ortaya konulmuştur. Tez kapsamında incelenen okullar 2015 yılında yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzundaki mekan-yön ve mekansal standartlara göre değerlendirilmiştir. Öncelikle mekanların hangi yönde oldukları tespit edilmiştir. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine (bkz. Çizelge 2.1) bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi çizelgeye göre belirlenerek tabloda işaretlenmiştir. Mekan-yön ilişkisi tespit edildikten sonra MEB Standartlarına göre mekanların özellikleri incelenmiş, ikinci bölümde MEB eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu-2015 başlığı altında incelenen her mekan için istenen özelliklerden incelenen eğitim yapılarında hepsi bulunuyorsa uygun, standartlar kılavuzunda istenen özelliklerden bir kısmı bulunuyor bir kısmı bulunmuyorsa kısmen uygun, istenen özelliklerden hiç biri bulunmuyorsa uygun değil seçeneği işaretlenmiştir.

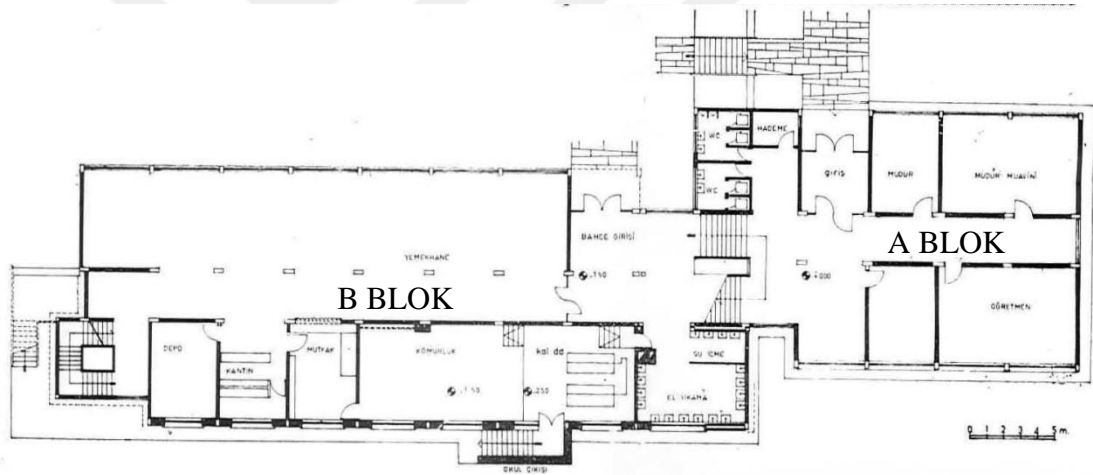

Şekil 3.1. Bursa Osmangazi ilçesinde bulunan ortaöğretim kurumları (google haritalar)

3.1. Orijinal Tip Proje

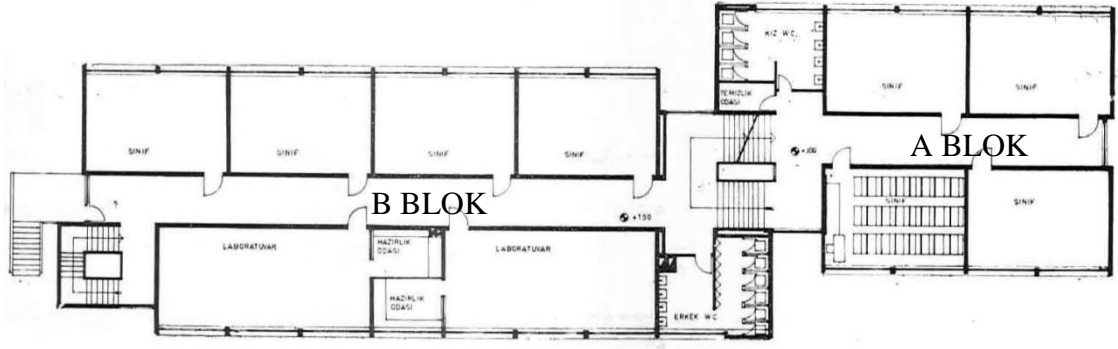
Ülkenin her yerinde uygulanan aynı zamanda tez kapsamında ele alınan, 21 derslikli 9798 nolu tip proje 1963 yılında yapılmıştır (Demircioğlu 1977). Proje, Y. Müh. Mimar Orhan AKYÜREK tarafından hazırlanmıştır. Tip proje, eğimli ve düz arazide uygulanacak şekilde, iki bloklu şekilde tasarlanmıştır. İki blok arasında 150 cm'lik kot farkı ile oluşturulmuştur. Taban alanı 912 m², toplam inşaat alanı ise 3 331 m² 'dir. Bloklardan biri dört diğeri üç katlıdır. Zemin katta idare bölümü, yemekhane, kantin, depo ve kömürlük, normal katlarda ise derslikler ve laboratuvarlar bulunmaktadır. Yapı İşleri Genel Müdürlüğünce tip olarak bütün bölgelerde uygulanan projenin ayrıca 16-12 ve 8 derslikli tipleri de hazırlanmıştır (Akyürek 1973).

Tip proje planına göre, zemin katta A blok, B bloktan 150 cm yukarıda bulunmaktadır. Aynı cepheden biri A bloktan idare girişi, diğeri B bloktan bahçe girişi olmak üzere iki ana giriş bulunmaktadır. A ve B bloğu birbirine bağlayan iki kollu ortada sahanlıklı bir ana merdiven ve B blokta derslikleri sonunda köşede çift sahanlıklı üç kollu bir merdiven olmak üzere iki merdiven bulunmaktadır. Zemin katta A blokta müdür, müdür yardımcısı, idare ve öğretmenler odası olmak üzere dört odalı bir idare birimi bulunmaktadır. Aynı zamanda giriş kapısının hemen karşısı karşılama olarak boş bırakılmıştır. Zemin katta B blokta yemekhane, depo, kantin, mutfak, kömürlük ve kalorifer dairesi bulunmaktadır. Kalorifer dairesi ve kömürlüğe dışarıdan merdiven ile bir giriş bulunmaktadır. Projede tüm katlarda wc bulunmaktadır. Wc'ler ana merdiven çekirdeği etrafında yarım kat farkı ile çözülmüştür, böylece kız ve erkek öğrenci wc'leri aynı katta gözükmemektedir (Şekil 3.2).

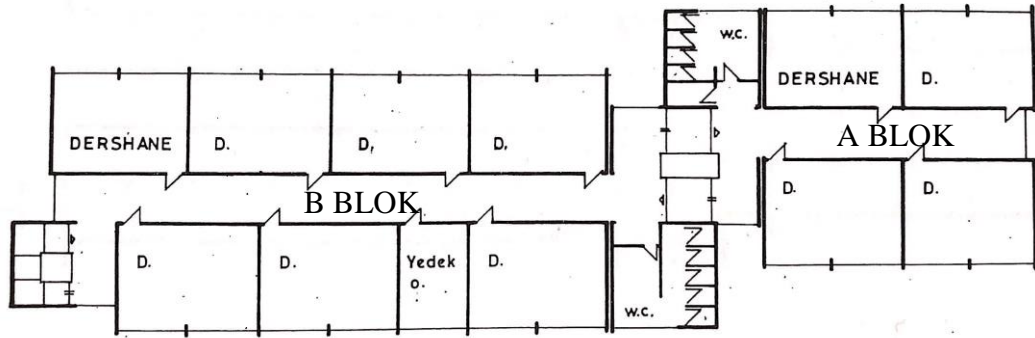
Şekil 3.2. Tip proje zemin kat planı (Akyürek 1973)

Tip proje birinci kat planında, A blokta idare biriminin üzerinde dört adet derslik, B blokta yemekhane biriminin üzerinde iki adet laboratuvar, laboratuvarların içlerinde birer hazırlık odası ve dört adet derslik bulunmaktadır. Her katta olduğu gibi wc'ler bulunmaktadır. Birinci katta B blok koridor sonunda dışarıya çıkış verilerek bir merdiven ile zemin kata iniş verilmiştir (Şekil 3.3).

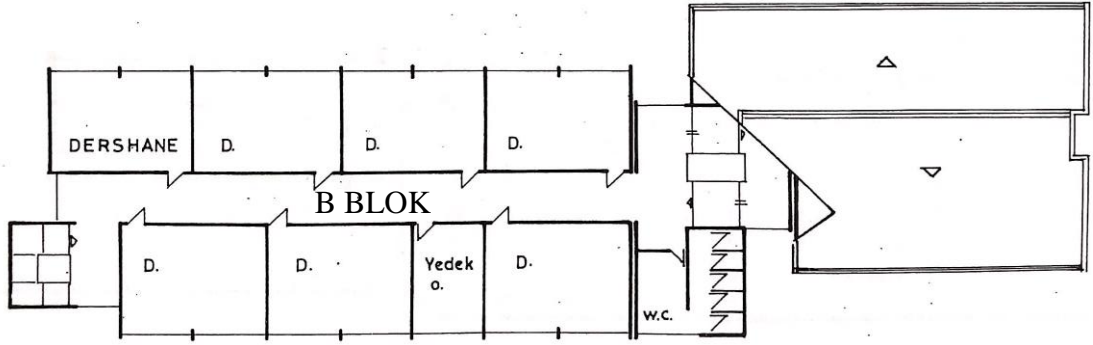
Şekil 3.3. Tip proje birinci kat planı (Akyürek 1973)

Y. Müh. Mimar Orhan AKYÜREK tarafından 1973 yılında Arkitekt dergisinde yayınlanan tip projenin, dergide sadece zemin kat ve normal kat planı yayınlanmıştır. Aynı projenin daha sonra tam tarihi bilinmemekle birlikte Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğü'nün yayınladığı tüm tip projeler kitapçığında 1973 yılında yayınlanan planlarla arasında küçük bir fark bulunmaktadır. B blok koridorundan dışarıya doğru açılan kapı ile bir merdivenden dışarı çıkış 1973 yılı planlarında bulunurken, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğü'nün yayınladığı planlarda bulunmamaktadır. Tip projenin ikinci katında, A blokta dört adet derslik, B blokta yedi derslik ve bir yedek oda bulunmaktadır. Her katta olduğu gibi wc'ler bulunmaktadır (Şekil 3.4).

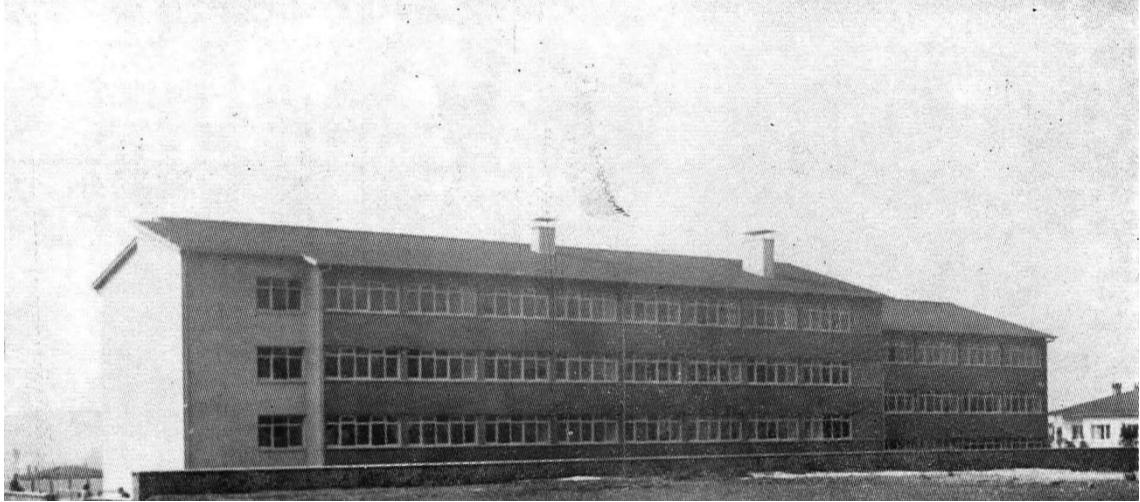
Şekil 3.4. Tip proje ikinci kat planı (Bursa Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü Arşivi)

Tip proje üçüncü katında yarım kat farkı kullanılmış, B blok üçüncü kata çıkarken, A blok ikinci kata kadar çıkarılmıştır. Üçüncü kat planına bakıldığında B blokta yedi derslik ve bir yedek oda bulunmaktadır (Şekil 3.5).

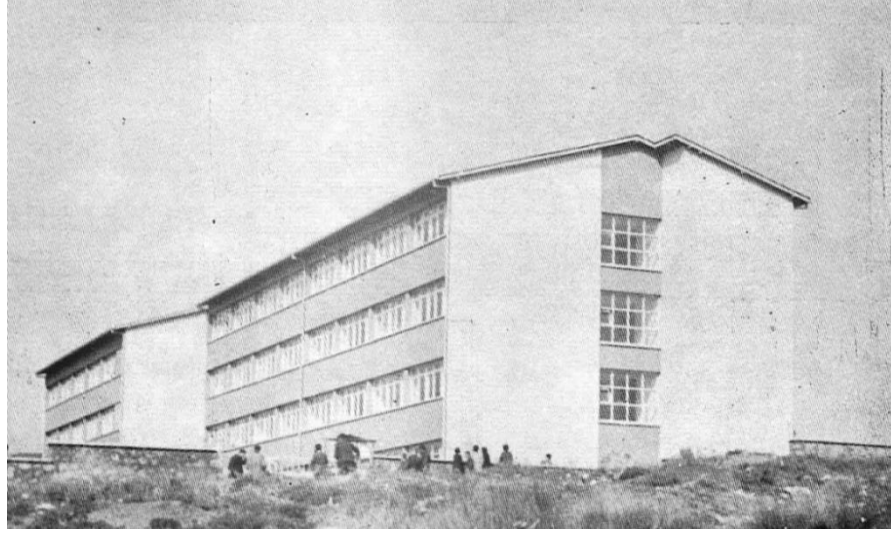

Şekil 3.5. Tip proje üçüncü kat planı (Bursa Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü Arşivi)

Arkitekt dergisinde yayınlanan tip projenin hangi şehirde yapılmış olan fotoğrafı olduğu belirtilmemiş fakat giriş cephesini ön cephe olarak kabul ettiğimizde, arka cephenin fotoğrafı paylaşılmıştır (Şekil 3.6). Aynı dergide tip projenin, bir de giriş cephesi ve yan cephenin görüldüğü perspektif bir fotoğraf paylaşılmıştır (Şekil 3.7).

Şekil 3.6. Tip proje arka cephe görünümü (Akyürek 1973)

Şekil 3.7. Tip proje giriş cephesi görünümü (Akyürek 1973)

Çizelge 3.1. Orijinal tip projenin MEB standartlarına göre incelenmesi

ORJİNAL TİP PROJE					
	MEKANLAR	VAR-(MEB KILAVUZUNA)			YOK
		Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değil	
İDARİ BİRİMLER	Müdür Odası		+		
	Müdür Yardımcısı Odası		+		
	Öğretmenler Odası		+		
	Rehberlik Servisi				+
	Veli Bekleme Odası				+
	Okul aile birliği odası				+
	Arşiv odası				+
DERSLİKLER	Derslikler	+			
	Resim Dersliği				+
	Müzik Dersliği				+
	Kimya Laboratuvarı		+		
	Fizik Laboratuvarı		+		
	Biyoloji Laboratuvarı				+
ORTAK ALANLAR	Destek Eğitim Odası				+
	Yemekhane		+		
	Kütüphane				+
	Çok Amaçlı Salon/Konferans Salonu				+
	Spor ve Beden Eğitimi Salonu				+
SİRKÜLASYON ALANLARI	Kantin-Kafeterya		+		
	İbadethane				+
	Giriş holleri		+		
	Koridorlar		+		
	Kapalı Teneffüs Alanı				+
	Rampalar				+
	Merdivenler	+			
	Yangın merdiveni		+		
ISLAK HACİMLER	Asansör				+
	Öğrenci wc	+			
	Öğretmen wc	+			
	Temizlik odası	+			
	Engelli wc				+

Tez kapsamında incelenen 2015 yılında yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzundaki mekansal standartlara göre tip proje Çizelge 3.1’de değerlendirilmiştir. Tip projede, kılavuzda istenen müdür yardımcısı ve öğretmen odalarının denetim açısından farklı katlara yerleştirilmesi ve müdür, müdür yardımcısı ve öğretmenler odalarının öğrencilerle iç içe onları gözlemleyebilecek konumda olma özelliğini göstermediği üç birimde bir arada çözümlenerek öğrencilerden izole bir idare birimi yaratıldığı için kısmen uygun bulunmuştur. Kılavuzda rehberlik servisi, veli bekleme odası, okul aile birliği odası ve arşiv odasından bahsedilirken, tip proje planında bu birimler bulunmamaktadır.

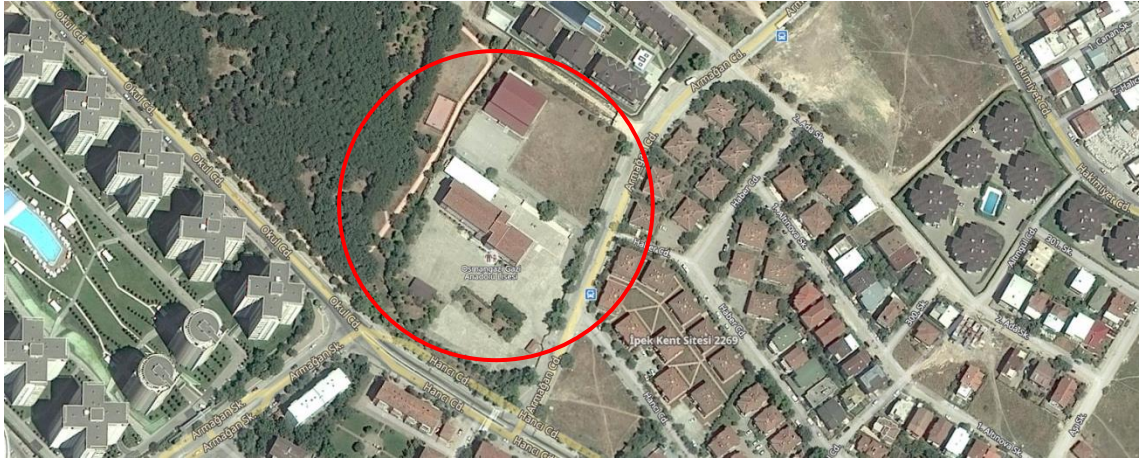
Kılavuzda derslik birimlerinin 30 öğrenci kapasitesine göre, kapılarının dışa doğru açıldığı, ikişer kişilik sıra düzeninde dikdörtgen şeklinde ve uzun kenar dış cephe olacak şekilde olması gerektiği, öğrencilere ışığın soldan gelmesi gerektiği belirtilmiş ve tip projenin bu koşulları sağladığı, dersliklerin uygun olduğu görülmektedir. Kılavuzda derslik birimlerinde müzik ve resim dersliği olması gerekliliği ve bunlar ile ilgili maddeler bulunurken, tip proje planında bu birimlere yer verilmediği görülmektedir. Kılavuzda laboratuvarların liselerde kimya, fizik ve biyoloji olmak üzere üç adet bulunması istenirken, tip projede iki laboratuvar bulunduğu görülmektedir. Laboratuvarların tercihen giriş katta olması ve laboratuvarlardan acil çıkış kapılarının düşünülmesi gerekliliklerine uygun olmadığı fakat hazırlık odalarının bulunmasından dolayı kısmen uygun bulunmaktır. Kılavuzda ortak alanlar olarak kütüphane, çok amaçlı salon/konferans salonu, beden eğitimi salonu, kantin ve yemekhane birimleri bulunması istenirken, tip projede kütüphane, çok amaçlı salon ve beden eğitimi salonunun olmadığı zemin katta yemekhane ve kantin birimlerinin olduğu görülmektedir.

Mekansal standartlarda sirkülasyon alanlarından giriş holleri ile ilgili kılavuzdaki şartlar sağlanmakta fakat engelliler için tip projede herhangi bir çözüm bulunmadığı görülmektedir. Koridorlarda ise kılavuzda oturma grupları, dolaplar ile donatılması istenmiş fakat tip projede koridorların sadece geçiş alanı olarak kullanıldığı görülmektedir, bu nedenle kısmen uygun bulunmuştur. Kılavuzda kapalı tenffüs alanı olması gerektiği anlatılırken tip projede böyle bir birim bulunmadığı görülmektedir.

Merdiven birimleri kılavuza uygun olup sadece engelli öğrenciler için herhangi bir asansör çözümü bulunmadığı görülmektedir. Islak hacim çözümleri de kılavuza uygun olarak çözümlendiği görülmektedir. Kılavuzda açık alan düzenlemeleri ile ilgili bölüm tip proje için değerlendirilememektedir.

3.2. Gazi Anadolu Lisesi

Gazi Anadolu Lisesi, 1994 yılında kurulmuş olan okul kendi binası yapılana kadar farklı binalarda eğitime başlamıştır. 1998 yılında günümüzde kullanılan binası yapılarak eğitime kendi binasında başlamış, Nilüfer 5. Anadolu Lisesi olarak açılmıştır. 17 600 m²'lik arsa üzerinde, Akpınar mahallesi 1050 Konutlar Armağan caddesi No:1 Osmangazi'de bulunmaktadır. Şekil 3.8'de Gazi Anadolu Lisesi'nin vaziyet planı görülmektedir.

Şekil 3.8. Gazi Anadolu Lisesi vaziyet planı (google haritalar)

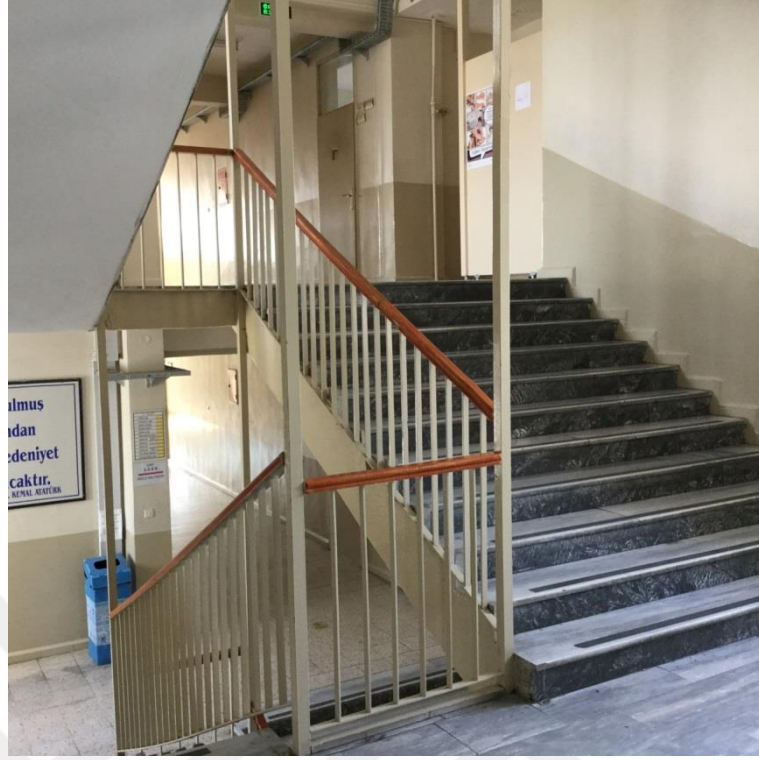
1997 yılında dönemin T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri tarafından çizilen vaziyet planında okul koruma derneği yetkililerinin ve müteahhidin vaziyet planında verilen kotlara uymaması ve yanlış hafriyat yapılması nedeni ile vaziyet planının yeni alınan kotlara göre yeniden düzenlenmiş olduğu ve orijinal tip projedeki bina planının takla attırılarak yeniden düzenleneceği notu düşülmüştür. Ayrıca yanlış kot ve hafriyat sonucu orijinal tip projedeki merdiven yeni plana göre tekrar düzenlenip değiştirilmiştir (Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Arşivi) (EK 1).

Gazi Anadolu Lisesinde yapılan düzeltmeler ile orijinal planın uzun kenarlarından takla atırılmış hali şeklini almıştır. Fakat planlar orijinal proje planıyla aynı konuma getirilerek karşılaştırması daha kolay hale getirilmiştir. Gazi Anadolu Lisesi zemin katında idare biriminin bulunduğu A bloğa bir ana giriş, derslik birimlerinin bulunduğu B bloğa bir ana giriş ve B blok arkasında bir giriş olmak üzere okulda zemin kata üç giriş bulunmaktadır. Güneybatı cephesinde bulunan A ve B blok girişleri Şekil 3.9’da görülmektedir.

Şekil 3.9. Gazi Anadolu Lisesi güneybatı cephesi

Orijinal tip proje planında A blok ile B blok arasında kot farkı bulunurken, Gazi Anadolu Lisesi’nde A blok ve B blok aynı kotta bulunmaktadır. İki ana girişe de 5 basamak ile ulaşılmaktadır. Orijinal tip projede olduğu gibi A ve B bloğu birbirine bağlayan iki kollu ortada sahanlıklı bir ana merdiven (Şekil 3.10) ve B blokta derslikleri sonunda köşede çift sahanlıklı üç kollu bir merdiven olmak üzere iki merdiven bulunmaktadır. Orijinal projede idare birimi dört odadan oluşmakta iken Gazi Anadolu Lisesi’nde zamanla ek ihtiyaç duyulan birimler olduğu için bir değişiklik yapılmış bir oda iki bölüme ayrılarak bilgisayar işletmeni ve fotokopi odası olarak kullanılmaya başlanmıştır. Diğer üç oda ise bir müdür ve iki müdür yardımcısı odası olarak kullanılmıştır. Orijinal tip projede olduğu gibi giriş kapısının hemen karşısı karşılama alanı olarak boş bırakılmıştır.

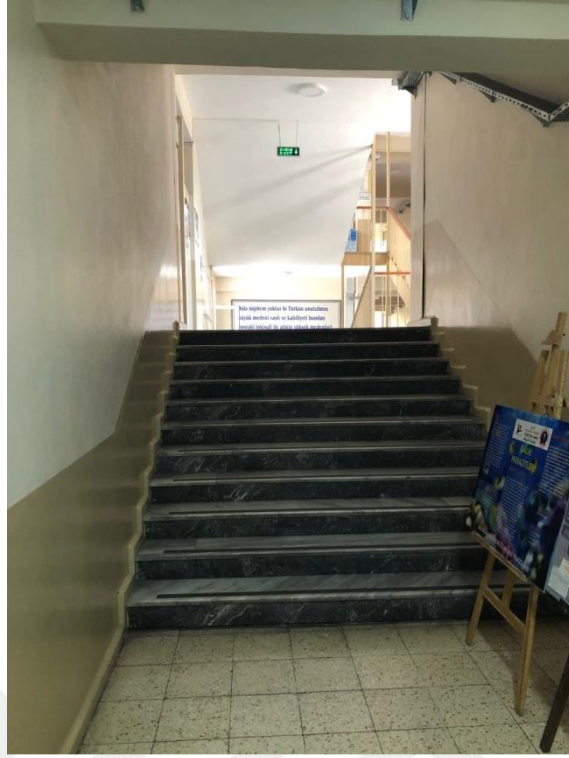
Şekil 3.10. Gazi Anadolu Lisesi ana merdivenleri

Tip projede zemin katta bulunan kantin, Gazi Anadolu Lisesinde okul binası dışarısında yapılmıştır, okulda yemekhane bulunmamakta, yemek ihtiyaçları bahçede yer alan kantinden karşılanmaktadır. Orijinal tip projede zemin kat B blokta yemekhane olarak tasarlanmış açık birim kapatılarak konferans salonu olarak kullanılmaya başlanmıştır. Orijinal tip projede depo ve kantin olan birim müzik odası olarak kullanılmaya başlanmıştır. Kömürlük olan birimin bir kısmı ve mutfak birimiyle birleştirilmiş ve kütüphaneye dönüştürülmüştür. Kütüphanenin yanında sadece dışarıdan girişi bulunan kazan dairesi ve onun yanında orijinal tip projede el yıkama, su içme birimi olarak kullanılan birim arşiv olarak kullanılmaktadır. B blokta bulunan çift sahanlıklı üç kollu merdivenin altı depo olarak ve koridor sonunda konferans salonu içinde bir depo bulunmaktadır (Şekil 3.11).

Şekil 3.11. Gazi Anadolu Lisesi zemin kat planı (GAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

Gazi Anadolu Lisesi birinci kat planında yanlış kotlandırmadan ve yanlış hafriyat alımından kaynaklanan kot farkı hatası ile ana merdivenden çıktuktan sonra B bloğa tekrar 11 basamak merdiven inerek ulaşılmaktadır (Şekil 3.12). Birinci kat A blokta orijinal projedeki gibi dört adet derslik bulunmaktadır. Şekil 3.13’de derslik içi görülmektedir. Birinci katta öğretmenler wc’leri bulunmaktadır. Orijinal tip projede B blokta iki laboratuvar ve içlerinde iki hazırlık odası ve dört adet derslik bulunurken, Gazi Anadolu Lisesi birinci kat planında orijinal projedeki bir laboratuvar korunmuş ve fizik laboratuvarı olarak kullanılmaktadır. Hazırlık odaları olarak kullanılan birim harita odasına dönüştürülmüş ve laboratuvar olarak kullanılan diğer birim bölünerek mutfak ve kimya laboratuvarı olarak kullanılmaktadır (Şekil 3.14).

Şekil 3.12. Gazi Anadolu Lisesi yanlış kotlandırmadan kaynaklanan fazla merdiven

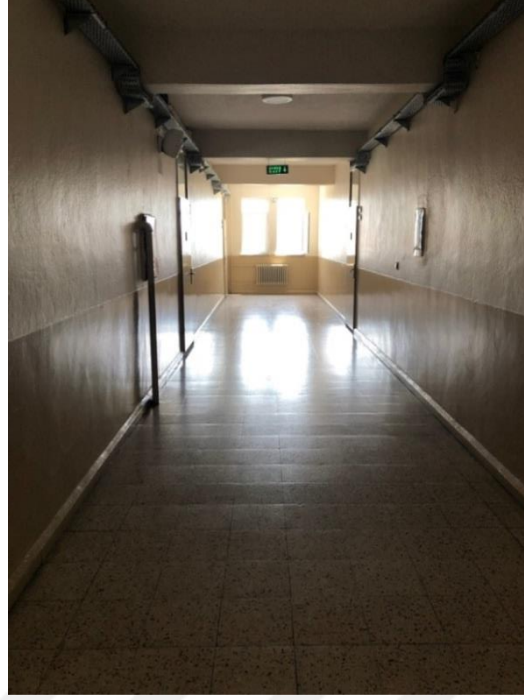

Şekil 3.13. Gazi Anadolu Lisesi derslik

Şekil 3.14. Gazi Anadolu Lisesi birinci kat planı (GAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

İkinci kat planında A blokta orijinal tip projedeki gibi dört derslik bulunmaktadır. B bloğa 11 basamak ile inilmektedir. Şekil 3.15'te okul koridoru görülmektedir. Orijinal projede yedi derslik ve bir yedek oda bulunmakta iken, Gazi Anadolu Lisesinde ihtiyaçlara göre yedek oda destek eğitim odasına çevrilmiş ve dersliklerden biri ikiye bölünerek rehber öğretmen odası ve küçük bir derslik olarak kullanılmaktadır (Şekil 3.16).

Şekil 3.15. Gazi Anadolu Lisesi koridor

Şekil 3.16. Gazi Anadolu Lisesi ikinci kat planı (GAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

Orijinal tip projede kot farkından kaynaklanan kat farkından dolayı B blok üçüncü kata çıkarken A blok üçüncü kata çıkmamıştır, bu kademelenme cepheden de anlaşılmaktadır. Fakat Gazi Anadolu Lisesi'ndeki kot hatasından dolayı cepheye baktığımızda iki bloğunda aynı seviyede olduğunu görmekteyiz. Üçüncü kat planında orijinal projede A bloğa çıkılamamış ve B blokta da yedi derslik ve bir yedek oda bulunurken, Gazi Anadolu Lisesi'nde A blokta dört derslik, B blokta yedi derslik ve yedek oda olan birim rehber öğretmen odası olarak kullanılmaktadır (Şekil 3.17).

Şekil 3.17. Gazi Anadolu Lisesi üçüncü kat planı (GAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

Gazi Anadolu Lisesi büyük bir arazi içerisinde bulunmaktadır. Okul bahçesi beton ile kaplanmış ve Şekil 3.18'de görüldüğü üzere okul binası etrafı otopark olarak kullanılmaktadır. Aynı zamanda okulun arka cephesi olan kuzeydoğu cephesinde beton bir basket sahası ve basket sahası kenarında hem oturma birimi hem kapalıspor salonuna ulaşımı sağlayan merdivenler bulunmaktadır. Şekil 3.19'da basket sahası ve kapalı spor salonu görülmektedir.

Şekil 3.18. Gazi Anadolu Lisesi bahçesinin otopark olarak kullanımı

Şekil 3.19. Gazi Anadolu Lisesi basket sahası ve kapalı spor salonu

Çizelge 3.2. Gazi Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre incelenmesi

GAZİ ANADOLU LİSESİ							
	MEKANLAR	YÖNLER			MEB KILAVUZUNA		
		iyi	orta	kötü	Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değil
İDARİ BİRİMLER	Müdür Odası	+				+	
	Müdür Yardımcısı Odası	+	+			+	
	Öğretmenler Odası	+			+		
	Rehberlik Servisi		+			+	
	Veli Bekleme Odası						
	Okul aile birliği odası						
DERSLİKLER	Arşiv odası			+	+		
	Derslikler	+		+		+	
	Resim Dersliği						
	Müzik Dersliği			+			+
	Kimya Laboratuvarı	+					+
	Fizik Laboratuvarı	+				+	
	Biyoloji Laboratuvarı		+				+
ORTAK ALANLAR	Destek Eğitim Odası			+	+		
	Yemekhane						
	Kütüphane			+			+
	Çok Amaçlı Salon /Konferans Salonu		+			+	
	Spor ve Beden Eğitimi Salonu	+			+		
	Kantin-Kafeterya		+		+		
SİRKÜLASYON ALANLARI	İbadethane	+					+
	Giriş holleri			+	+		
	Koridorlar	+		+		+	
	Kapalı Tenefüs Alanı						
	Rampalar						
	Merdivenler			+			+
	Yangın merdiveni	+				+	
İSLAK HACİMLER	Asansör						
	Öğrenci wc	+		+		+	
	Öğretmen wc	+		+		+	
	Temizlik odası			+		+	
AÇIK ALAN DÜZENLEMELE Rİ	Engelli wc						
	Sosyal Alanlar, Kentsel Donatılar		+			+	
	Açık Spor Alanları		+			+	
	Gezinti ve Yürüme Yolları						
	Girişler, Servis ve İtfaiye Yolları	+				+	
Bitki örtüsü					+		

■ Birden fazla yönde bulunan mekanlar ■ Olmayan mekanlar

Tez kapsamında incelenen 2015 yılında yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzundaki mekan-yön ve mekansal standartlara göre Çizelge 3.2’de değerlendirilmiştir. İdari birimlerde bulunan müdür odası güneybatı yönüne, müdür yardımcısı odalarından biri güneybatı diğeri kuzeydoğu yönüne bakmaktadır. Öğretmenler odası ve rehberlik servisi ise güneybatı yönüne bakmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre müdür ve öğretmenler odası iyi, müdür yardımcısı odası iyi ve orta, arşiv ortası kötü olarak

işaretlenmiştir. Mekan-yön ilişkisi tespit edildikten sonra MEB Standartlarına göre mekanların özellikleri incelenmiş, çizelgede uygun, kısmen uygun, uygun değil olarak işaretlenmiştir. İdari birimlerde bulunan müdür odalarının öğrencilerin rahatlıkla izlenebileceği konumda olması istenirken, orjinal projede de olduğu gibi idare birimi derslik biriminden uzakta girişe yakın olduğu için öğrencilerin müdür odasından gözlemlenmesi pek mümkün gözükmemektedir. Aynı zamanda kılavuzda müdür yardımcısı odalarının ve öğretmen odalarının denetim açısından farklı katlara yerleştirilmesi gerektiği istenirken, Gazi Anadolu Lisesinde müdür yardımcısı idare birimi içinde öğrencilerden uzak, öğretmenler odası ise birinci katta öğrencileri gözlemleyebilecek bir yerde çözümlenmiştir. Bu nedenle müdür ve müdür yardımcısı odası kısmen uygun bulunurken, öğretmenler odası uygun bulunmuştur. Kılavuzda idari mekanlar olarak rehberlik servisinin ve veli bekleme bölümünün tercihen girişe yakın çözümlenmesi istenmiş, projede veli bekleme birimi bir oda olarak çözümlenmemiş, girişte idare biriminde bir oturma birimi oluşturularak bekleme alanı yaratılmıştır. Rehberlik servisleri biri ikinci kat diğeri üçüncü katta öğrencileri gözlemleyebilecek noktalarda derslik birimleri içerisinde yer almış fakat iki odalı olarak planlanmadığı için kısmen uygun bulunmuştur.

Derslik birimlerinde dersliklerin bir bölümü kuzeydoğu bir bölümü güneybatı yönüne doğru bakmaktadır. Kılavuzdaki mekan-yön tablosuna göre derslikler için kuzeydoğu yönü kötü, güneybatı yönü iyidir, bu nedenle tabloda hem iyi hem kötü işaretlenmiştir. Müzik dersliği kuzeydoğu yönünde, kimya ve fizik laboratuvarı kuzeydoğu, biyoloji laboratuvarı güneybatı yönünde, destek eğitim odası da kuzeydoğu yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre müzik dersliği kötü, kimya ve fizik laboratuvarı iyi, biyoloji laboratuvarı orta ve destek eğitim odası kötü olarak tabloda işaretlenmiştir.

Kılavuzda derslik birimlerinin 30 öğrenci kapasitesine göre, kapılarının dışa doğru açıldığı, ikişer kişilik sıra düzeninde dikdörtgen şeklinde ve uzun kenar dış cephe olacak şekilde olması gerektiği belirtilmiş ve projede derslikler bu koşulu sağlarken, dersliklerde öğrencilere ışığın soldan gelmesi gerekliliği belirtilmiş fakat Gazi Anadolu

Lisesinde bazı dersliklerde soldan gelirken bazılarında sağdan geldiği görülmüştür. Aynı zamanda öğrenciler için de dolaplar düşünülmemiştir. Bu nedenle dersliklerin kısmen uygun olduğuna karar verilmiştir. Okulda resim dersliği bulunmamaktadır. Müzik dersliği ise orijinal projedeki kantin-depo birimlerinden çevrildiği için projedeki yer eksikliğinden kütüphane ile yan yana gelmiştir ve ses yalıtımı yoktur. Bu nedenle müzik dersliğinin uygun olmadığı görülmektedir. Kimya ve biyoloji laboratuvarı boyutu küçük kalmış ve acil çıkışları olmadığı için uygun bulunmamıştır. Fizik laboratuvarının ise boyutunun yeterli olduğu görülmekte fakat acil çıkışı olmadığı için kısmen uygun bulunmuştur.

Ortak alanlardan kütüphane kuzeydoğu yönünde, konferans salonu güneybatı yönünde, kantin kuzeydoğu yönünde bulunmaktadır. İbadethaneler kuzeydoğu yönündedir. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre kütüphane kötü, konferans salonu ve kantin orta, spor salonu ve ibadethaneler iyi olarak işaretlenmiştir. Okulda yemekhane birimi bulunmamaktadır. Kütüphane zemin katta çözülmüştür fakat müzik odası ile yan yana olduğu için çalışma ortamı açısından uygun değildir. Konferans salonu tip projedeki yemekhanenin dönüştürülmesiyle oluşturulmuş fakat boyutu okul öğrencileri için yeterli olmadığı ve kılavuza göre bulunması gereken acil çıkışın olmaması sebebiyle kısmen uygun bulunmuştur. Beden eğitimi salonu okul dışına daha sonraki yıllarda yapılmıştır. Kantin birimi de okul dışında daha sonradan yapılmış ve kılavuza uygun olduğu görülmüştür. İbadethaneler daha sonradan eklenmiş fakat çok küçük ve pimapen kapılarla ayrılmış birimler oluşturulduğu için uygun bulunmamıştır.

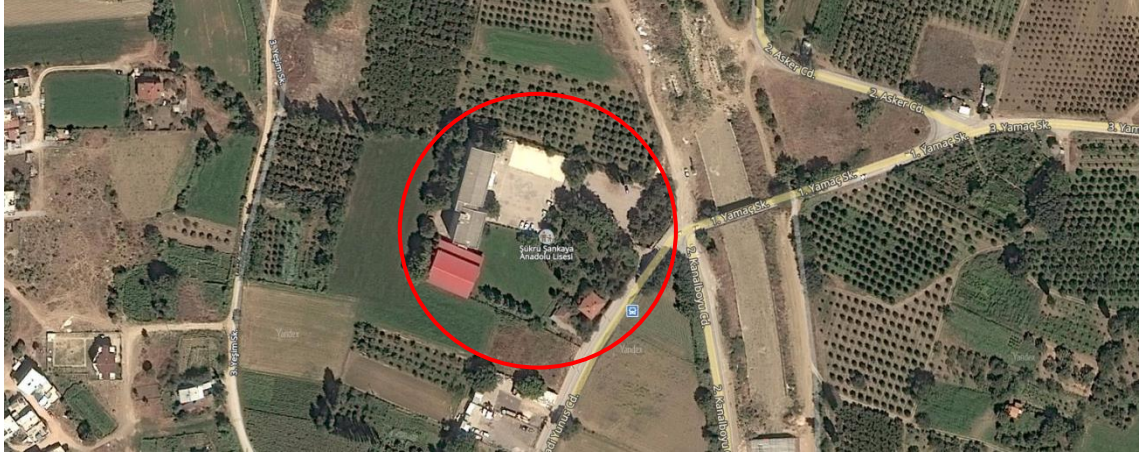
Sirkülasyon alanlarından, giriş holleri güneybatı yönünde, A blok koridoru güneydoğu, B blok koridoru kuzeybatı yönünde, ana merdivenler güneybatı yönünde, yangın merdiveni kuzeydoğu yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre giriş holleri kötü, A blok koridoru kötü, B blok koridoru iyi olduğu için tabloda hem iyi hem kötü işaretlenmiştir. Merdivenler kötü ve yangın merdivenleri iyi olarak işaretlenmiştir. Sirkülasyon alanlarından giriş holleri uygun bulunurken, engelliler için tip projede herhangi bir çözüm bulunmadığı görülmektedir.

Koridorlarda ise kılavuzda oturma grupları, dolaplar ile donatılması istenmiş fakat tip projede koridorların sadece geçiş alanı olarak kullanıldığı görülmekte bu nedenle koridorlar kısmen uygun bulunmuştur. Okulda kapalı teneffüs alanı rampalar ve asansör yoktur. Gazi Anadolu Lisesi merdivenleri tip projedekinden farklı ve karmaşık olduğu için uygun bulunmamıştır.

Islak hacimlerden, öğretmen ve öğrenci wc'leri kuzeydoğu ve güneybatı yönlerinde, temizlik odası da güneybatı yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre kuzeydoğu iyi, güneybatı kötü olduğu için tabloda hem iyi hem kötü olarak işaretlenmiştir. Temizlik odası güneybatı yönünde kötü olarak işaretlenmiştir. Wc'ler ve temizlik odası kılavuza göre kısmen uygun bulunmuştur. Okulda engelli wc'si bulunmamaktadır. Gazi Anadolu Lisesinde okulun bulunduğu arazi büyük olmasına rağmen kullanımının pek başarılı olmadığı görülmektedir. Okul bahçesinde oturma birimleri bulunurken, okul büyüklüğüne göre yeterli bulunmamıştır. Okul çevresi beton zemin ile kaplanmış, yeşil alan çok az kalmıştır. Okul bahçesinde bulunan açık spor alanlarının top kaçmaması için çitlerle çevrilmediği görülmektedir. Kılavuza göre okulda ana giriş kapısı haricinde gerektiğinde acil çıkışlar için kullanılacak ikinci bir kapı bulunması gerekirken Gazi Anadolu Lisesi'nde tek bir kapı olduğu bulunmaktadır. Bu nedenle açık alan düzenlemelerindeki birimler kısmen uygun bulunmuştur. Okul bahçesinde gezinti ve yürüme yolları bulunmamaktadır.

3.3. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi

Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi 1993 yılında geçici binada eğitim vermek üzere açılmıştır. Günümüzdeki binası 1995 yılında yapılmış, 1996 yılında kendi binasında, Yunuseli mahallesi Biladiyunus caddesi No:171 Osmangazi adresinde eğitime başlanmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi üç katlı olarak yapılması düşünülürken yapım aşamasında beş katlı olarak yapılmıştır. Şekil 3.20'de Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi'nin vaziyet planı görülmektedir.

Şekil 3.20. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi vaziyet planı (google haritalar)

Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi zemin katında idare biriminin bulunduğu A bloğa bir ana giriş, derslik birimlerinin bulunduğu B bloğa bir ana giriş olmak üzere okula iki giriş bulunmaktadır (Şekil 3.21). Orijinal tip proje planında A blok ile B blok arasında kot farkı bulunurken, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi'nde A blok ve B blok aynı kotta bulunmaktadır. Girişler bahçe ile aynı kottadır. Orijinal tip projede A ve B bloğu birbirine bağlayan iki kollu ortada sahanlıklı bir ana merdiven ve B blokta çift sahanlıklı üç kollu merdiven bulunurken Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi'nde A ve B bloğu birbirine bağlayan iki kollu köşede sahanlıklı merdiven (Şekil 3.22) ve B blokta çift kollu ortada sahanlıklı merdiven olmak üzere iki çekirdek bulunmaktadır. Orijinal projede idare birimi zemin katta iken Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi'nde zemin katta A blokta kömürlük, kazan dairesi, mescit, arşiv, müzik odası ve yayın odası bulunmaktadır. B blok zemin katta orijinal projede yemekhane olan birim kantine dönüştürülmüş, kömürlük, depo olarak kullanılan birimler konferans salonuna dönüştürülmüştür. B blokta depo, harita odası, destek eğitim odası, konferans salonu, konferans salonu içinde iki oda, araştırma geliştirme ve kantin bulunmaktadır (Şekil 3.23).

Şekil 3.21. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi doğu cephesi-giriş cephesi

Şekil 3.22. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ana merdivenleri

Şekil 3.23. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi zemin kat planı (ŞŞAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

Birinci kat derslik içi Şekil 3.24'te görülmektedir. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi birinci kat planında A blokta orijinal projedeki dört derslik yerine okul aile birliği, bilgi işlem, memur, müdür yardımcısı, müdür ve çay ocağı bulunmaktadır (Şekil 3.25). B blok birinci kat planında iki laboratuvar ve içlerinde iki hazırlık odası ve dört adet derslik yerine altı derslik, bir laboratuvar ve laboratuvar içinde hazırlık odası bulunmaktadır. Okul koridorlarında Şekil 3.26'da görüldüğü gibi öğrencilerin malzemelerini koymaları için dolaplar yapılmıştır.

Şekil 3.24. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi derslik

Şekil 3.25. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi birinci kat planı (ŞŞAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

Şekil 3.26. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi koridorları

İkinci kat planında A blokta orijinal tip projedeki dört dersliğin, ikisi aynı kalırken diğer iki derslik yerine bilgisayar odası ve psikolojik danışmanlık ve rehberlik olarak kullanılmaktadır. B blokta orijinal tip projede yedi derslik ve bir yedek oda bulunurken, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi'nde öğretmenler odası, laboratuvar ve laboratuvarın içinde bir hazırlık odası ve altı derslik halini almıştır (Şekil 3.27).

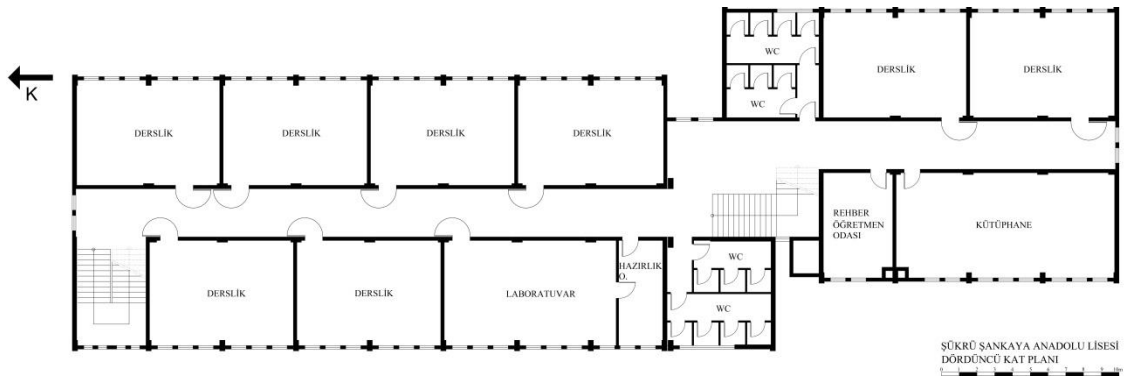
Şekil 3.27. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ikinci kat planı (ŞŞAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

Orijinal tip projede kot farkından kaynaklanan kat farkından dolayı B blok üçüncü kata çıkarken A blok üçüncü kata çıkmamıştır, fakat Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi'nde kot farkı bulunmadığı için ve ilk yapımında üç kat olarak tasarlanıp beş kat olarak yapıldığı için A ve B blok aynı katta bitmektedir. A blokta teknosa salonu, müdür yardımcısı ve iki derslik bulunurken B blokta bir laboratuvar ve laboratuvar içinde bir hazırlık odası ile altı derslik bulunmaktadır (Şekil 3.28).

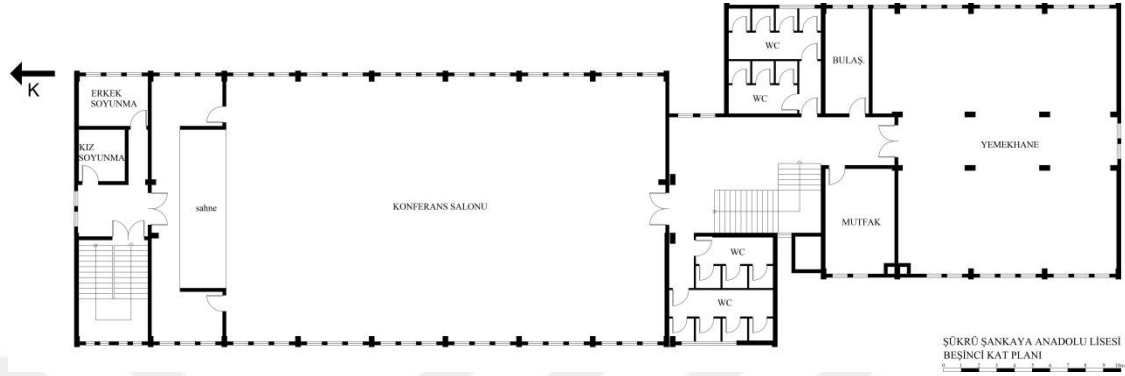
Şekil 3.28. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi üçüncü kat planı (ŞŞAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

Dördüncü kat planında A blokta kütüphane, rehber öğretmen ve iki derslik bulunurken, B blokta bir laboratuvar ve içinde bir hazırlık odası ile altı derslik bulunmaktadır (Şekil 3.29).

Şekil 3.29. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi dördüncü kat planı (ŞŞAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

Beşinci kat planında A blokta yemekhane, yemekhanenin mutfağı ve bulaşık birimi bulunurken, B blokta konferans salonu ve salonun arkasında iki oda bulunmaktadır (Şekil 3.30).

Şekil 3.30. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi beşinci kat planı (ŞŞAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi bahçesinde okul binasında daha sonra yapılmış olan kapalı spor salonu bulunmaktadır. Spor salonu okul binasının güney cephesinde okula yakın konumlandırılmıştır. Okul binasının doğu cephesi aynı zamanda giriş cephesi önünde beton bir basket ve futbol sahası ve kapalı spor salonu önü ise çim alan olarak düzenlenmiştir (Şekil 3.31).

Şekil 3.31. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi doğu cephesi kapalı spor salonu ve bahçe

Çizelge 3.3. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre incelenmesi

ŞÜKRÜ ŞANKAYA ANADOLU LİSESİ							
	MEKANLAR	YÖNLER			MEB KILAVUZUNA		
		iyi	orta	kötü	Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değil
İDARİ BİRİMLER	Müdür Odası	+				+	
	Müdür Yardımcısı Odası		+		+		
	Öğretmenler Odası	+			+		
	Rehberlik Servisi		+			+	
	Veli Bekleme Odası						
	Okul aile birliği odası		+			+	
DERSLİKLER	Arşiv odası	+			+		
	Derslikler		+			+	
	Resim Dersliği						
	Müzik Dersliği		+		+		
	Kimya Laboratuvarı		+			+	
	Fizik Laboratuvarı		+			+	
ORTAK ALANLAR	Biyoloji Laboratuvarı		+			+	
	Destek Eğitim Odası		+		+		
	Yemekhane		+			+	
	Kütüphane		+			+	
	Çok Amaçlı Salon /Konferans Salonu	+	+		+		
	Spor ve Beden Eğitimi Salonu			+	+		
SİRKÜLASYON ALANLARI	Kantin-Kafeterya			+	+		
	İbadethane			+			+
	Giriş holleri		+		+		
	Koridorlar	+		+		+	
	Kapalı Teneffüs Alanı						
	Rampalar						
İSLAK HACİMLER	Merdivenler		+		+		
	Yangın merdiveni		+			+	
	Asansör						
	Öğrenci wc		+			+	
AÇIK ALAN DÜZENLEMELE Rİ	Öğretmen wc		+			+	
	Temizlik odası		+			+	
	Engelli wc						
	Sosyal Alanlar, Kentsel Donatılar	+		+	+		
AÇIK ALAN DÜZENLEMELE Rİ	Açık Spor Alanları	+		+		+	
	Gezinti ve Yürüme Yolları						
	Girişler, Servis ve İtfaiye Yolları		+			+	
	Bitki örtüsü					+	

■ Birden fazla yönde bulunan mekanlar ■ Olmayan mekanlar

Tez kapsamında incelenen 2015 yılında yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzundaki mekansal standartlara göre Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi Çizelge 3.3'te değerlendirilmiştir. İdari birimlerden, müdür odası doğu yönüne, müdür yardımcısı odaları batı yönüne, öğretmenler odası doğu yönüne, rehberlik servisi odaları batı yönüne, okul aile birliği odası batı yönüne, arşiv odası doğu yönüne bakmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre müdür odası, öğretmenler odası ve arşiv odası iyi, müdür

yardımcısı, rehberlik servisi ve okul aile birliği odası orta olarak işaretlenmiştir. Okulda veli bekleme odası bulunmamaktadır. İdari birimlerde bulunan müdür odalarının öğrencilerin rahatlıkla izlenebileceği konumda olması istenirken, orjinal projede de olduğu gibi idare birimi derslik biriminden izole bir alanda olduğu için öğrencilerin müdür odasından gözlemlenmesi pek mümkün gözükmemektedir. Bu nedenle müdür odası standartlara kısmen uygun bulunmuştur. Kılavuzda müdür yardımcısı odalarının ve öğretmen odalarının denetim açısından farklı katlara yerleştirilmesi istenmiş ve Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi'nde müdür yardımcısı odalarından biri idare biriminde yer alırken diğer müdür yardımcısı odası ve öğretmenler odası dersliklerle iç içe bir konumda yer almaktadır. Bu nedenle müdür yardımcısı ve öğretmenler odası uygun bulunmuştur. Rehberlik servisinin ve veli bekleme odasının girişe yakın çözümlenmesi istenmiştir, veli bekleme odası okul planında bulunmamakta, rehberlik servisi ise ikinci katta çözümlenmiş fakat kılavuzda istenen iki odalı plan halinde çözümlenmediği için kısmen uygun bulunmuştur.

Derslik birimlerinden, dersliklerin bir bölümü batı bir bölümü doğu yönüne, müzik dersliği doğu yönüne, okulda bulunan dört laboratuvar da batı yönüne, destek eğitim odası batı yönüne bakmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre derslikler, müzik dersliği, kimya laboratuvarı, fizik laboratuvarı, biyoloji laboratuvarı ve destek eğitim odası orta olarak işaretlenmiştir. Kılavuzda derslik birimlerinin 30 öğrenci kapasitesine göre, kapılarının dışa doğru açıldığı, ikişer kişilik sıra düzeninde dikdörtgen şeklinde ve uzun kenar dış cephe olacak şekilde olması gerektiği belirtilmiş ve projede derslikler bu koşulu sağlarken, dersliklerde öğrencilere ışığın soldan gelmesi gerekliliği belirtilmiş fakat Şükrü Şankaya Anadolu Lisesinde bazı dersliklerde soldan gelirken bazılarında sağdan geldiği görülmüştür. Bu nedenle derslikler kısmen uygun bulunmuştur. Okulda resim dersliği bulunmamaktadır. Müzik dersliği zemin katta derslik birimlerinden izole bir alanda çözümlendiği için uygun bulunmuştur. Okulda kılavuzda istenenden fazla laboratuvar bulunmaktadır. Her laboratuvarda hazırlık odası da bulunmaktadır fakat laboratuvarlar farklı katlarda ve acil çıkışlarının olmadığı görüldüğü için kısmen uygun bulunmuştur.

Ortak alanlardan, yemekhane batı ve doğu yönüne, kütüphane batı yönüne, konferans salonu batı ve doğu yönüne, spor salonu güney yönüne ve kantin kuzey yönüne bakmaktadır. İbadethane olarak kullanılan küçük odada doğal havalandırma yoktur. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre yemekhane ve kütüphane orta, kantin, spor salonu ve ibadethane kötü, konferans salonu orta ve iyi olarak işaretlenmiştir. Yemekhane okulun en üst katında çözülmüş, kılavuzdaki koşullara uygun genişliği yeterlidir. Fakat yemekhaneye gelecek ve gidecek servis için başka bir ulaşım yoktur, öğrenciler ile aynı merdivenden ulaşım sağlandığı için kısmen uygun bulunmuştur. Kütüphane dersliklerin arasında çözümlenmiştir. Yeterli donanıma sahip olmadığı için kısmen uygun bulunmuştur. Çok amaçlı salon okulun en üst katında yeterli büyüklükte çözümlenmiştir, bu nedenle uygun bulunmuştur. Beden eğitimi salonu okul dışına daha sonraki yıllarda kılavuza uygun olarak yapılmıştır. Kantin birimi de okul dışında daha sonradan yapılmış ve kılavuza uygun olduğu görülmüştür. Okulda ibadethane sonradan bölünerek yapıldığı için uygun şartları sağlamadığı görülmüştür.

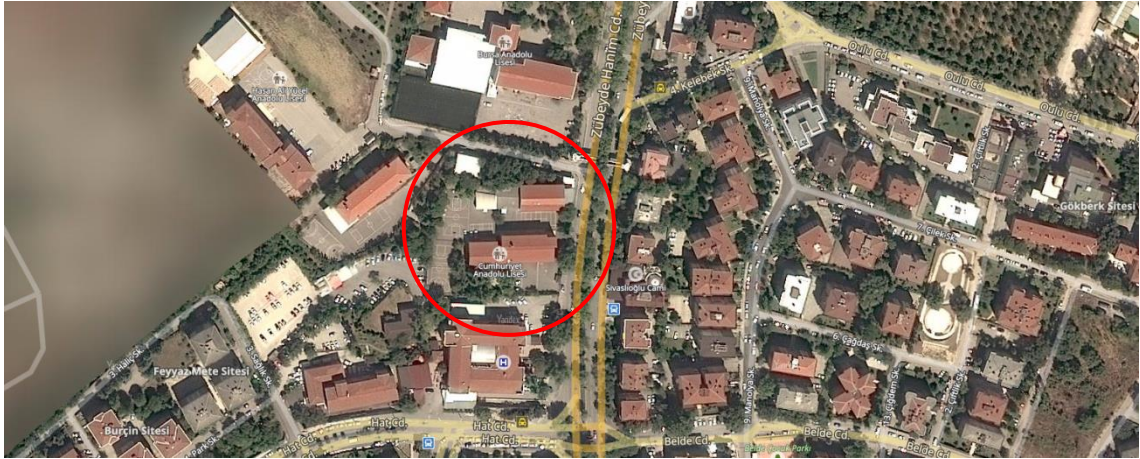
Sirkülasyon alanlarından, giriş holleri batı yönüne, A blok koridoru güney yönüne, B blok koridoru kuzey yönüne, ana merdiven ve yangın merdiveni batı yönüne bakmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre giriş holleri, ana merdiven ve yangın merdiveni orta, koridorların biri iyi ve kötü olarak işaretlenmiştir. Giriş holleri uygun bulunurken, engelliler için tip projede herhangi bir çözüm bulunmadığı görülmektedir. Koridorlarda ise kılavuzda oturma grupları, dolaplar ile donatılması istenmiş fakat tip projede koridorlarda öğrenci dolapları bulunurken oturma birimleri görülmemektedir bu nedenle koridorlar kısmen uygun bulunmuştur. Okulda kapalı tenffüs alanı, rampalar ve asansör bulunmamaktadır.

Islak hacimlerden, öğretmen ve öğrenci wc'leri ve temizlik odası batı ve doğu yönlerinde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre öğretmen ve öğrenci wc ile temizlik odası orta olarak işaretlenmiştir. Öğretmen ve

öğrenci wc ile temizlik odası kısmen uygun bulunmuştur. Okulda engelli wc bulunmamaktadır. Açık alan düzenlemelerinden sosyal alanlar, kentsel donatılar ve açık spor alanları hem iyi hem kötü, girişler, servis ve itfaiye yolları orta olarak işaretlenmiştir. Okulda gezinti ve yürüme yolları bulunmamaktadır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesinde bahçede yeşil alan olduğu ve yeşil alanda oturma birimlerinin çözümlendiği görülmektedir. Bu nedenle sosyal alanlar uygun bulunmuştur. Açık spor alanı olarak okul önünde sert zemin üzerinde basketbol sahası olduğu görülmektedir. Gezinti alanları ve yürüme yolları düşünülmemiştir.

3.4. Cumhuriyet Anadolu Lisesi

Cumhuriyet Anadolu Lisesi, 1967-1968 yıllarında geçici olarak başka binalarda eğitime başlanmıştır. 1972 yılından itibaren günümüzdeki binasında, Dikkaldırım mahallesi Zübeyde Hanım caddesi No:31 Osmangazi adresinde, Çekirge ortaokulu olarak eğitime başlamıştır. 1973-1974 eğitim öğretim yıllarında Cumhuriyetimizin 50. Yılı dolayısıyla Çekirge Ortaokulu günümüzdeki adı olan Cumhuriyet Lisesi adını almıştır. Şekil 3.32’de Cumhuriyet Anadolu Lisesi’nin vaziyet planı görülmektedir.

Şekil 3.32. Cumhuriyet Anadolu Lisesi vaziyet planı (google haritalar)

Cumhuriyet Anadolu Lisesi zemin katında idare biriminin bulunduğu A bloğa bir ana giriş, derslik birimlerinin bulunduğu B bloğa bir ana giriş ve B blok arkasında bir giriş olmak üzere okulda zemin kattan üç giriş bulunmaktadır. Şekil 3.33’te okulun güney cephesinde bulunan iki ana giriş görülmektedir. Orijinal tip projedeki gibi A ve B blok

arasında kot farkı bulunmaktadır. Orijinal tip projede olduğu gibi A ve B bloğu birbirine bağlayan iki kollu ortada sahanlıklı bir ana merdiven (Şekil 3.34) ve B blokta derslikleri sonunda köşede çift sahanlıklı üç kollu bir merdiven olmak üzere iki çekirdek bulunmaktadır. Orijinal projede idare birimi dört odadan oluşmakta Cumhuriyet Anadolu Lisesi'nde zamanla ek ihtiyaç duyulan birimler olduğu için bir değişiklik yapılmış A blokta müdür, memur, iki müdür yardımcısı odası ve bilişim odası bulunmaktadır. Orijinal tip projede olduğu gibi giriş kapısının hemen karşısı karşılama olarak boş bırakılan alan müdür yardımcısı olarak kullanılmıştır. Tip proje haricinde zamanla ihtiyaç gereği bina dışına bir kantin yapılmıştır, okulda yemekhane bulunmamakta, yemek ihtiyaçları bahçede yer alan kantinden karşılanmaktadır. Orijinal tip projede zemin kat B blokta yemekhane olarak tasarlanmış açık birimin bir kısmı kapatılarak dönüştürülmüştür. B blok zemin katında kazan dairesi, revir, okul aile birliği, erkek mescit spor odası ve kız, erkek kıyafet değiştirme odaları bulunmaktadır (Şekil 3.35).

Şekil 3.33. Cumhuriyet Anadolu Lisesi güney cephesi-giriş cephesi

Şekil 3.34. Cumhuriyet Anadolu Lisesi ana merdivenleri

Şekil 3.35. Cumhuriyet Anadolu Lisesi zemin kat planı (Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır.)

Birinci kat planında A blokta orijinal projedeki üç derslik aynı şekilde kullanılırken bir derslik öğretmenler odasına çevrilmiştir. Orijinal tip projede B blokta iki laboratuvar ve içlerinde iki hazırlık odası ve dört adet derslik bulunurken, Cumhuriyet Anadolu Lisesi birinci kat planında beş derslik ve müdür yardımcısı odası bulunmaktadır (Şekil 3.36).

Şekil 3.36. Cumhuriyet Anadolu Lisesi birinci kat planı (Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

İkinci kat planında A blokta orijinal tip projedeki gibi dört derslik bulunmaktadır. İkinci kat koridoru Şekil 3.37’de görülmektedir. B blokta orijinal projede yedi derslik ve bir yedek oda bulunmakta iken, Cumhuriyet Anadolu Lisesinde ihtiyaçlara göre yedek oda müdür yardımcısı odasına çevrilmiş ve beş derslik bulunmaktadır (Şekil 3.38).

Şekil 3.37. Cumhuriyet Anadolu Lisesi koridor

Şekil 3.38. Cumhuriyet Anadolu Lisesi ikinci kat planı (Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

Orijinal tip projedeki gibi B blok üçüncü kata çıkarken A blok ikinci kata kadar çıkmaktadır. Orijinal tip projede B blokta yedi derslik ve bir yedek oda bulunurken, Cumhuriyet Anadolu Lisesi'nde beş derslik ve rehber öğretmen odası bulunmaktadır (Şekil 3.39). Cumhuriyet Anadolu Lisesinin arka bahçesi Şekil 3.40'ta görülmektedir.

Şekil 3.39. Cumhuriyet Anadolu Lisesi üçüncü kat planı (Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

Şekil 3.40. Cumhuriyet Anadolu Lisesi kuzey cephesi

Çizelge 3.4. Cumhuriyet Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre incelenmesi

CUMHURİYET ANADOLU LİSESİ							
	MEKANLAR	YÖNLER			MEB KILAVUZUNA		
		iyi	orta	kötü	Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değil
İDARİ BİRİMLER	Müdür Odası			+		+	
	Müdür Yardımcısı Odası			+	+		
	Öğretmenler Odası	+	+			+	
	Rehberlik Servisi			+		+	
	Veli Bekleme Odası						
	Okul aile birliği odası	+			+		
DERSLİKLER	Arşiv odası		+			+	
	Derslikler	+		+	+		
	Resim Dersliği						
	Müzik Dersliği						
	Kimya Laboratuvarı						
	Fizik Laboratuvarı						
	Biyoloji Laboratuvarı						
ORTAK ALANLAR	Destek Eğitim Odası						
	Yemekhane						
	Kütüphane						
	Çok Amaçlı Salon /Konferans Salonu						
	Spor ve Beden Eğitimi Salonu						
	Kantin-Kafeterya		+	+	+		
SİRKÜLASYON ALANLARI	İbadethane			+		+	
	Giriş holleri			+		+	
	Koridorlar		+			+	
	Kapalı Teneffüs Alanı						
	Rampalar						
	Merdivenler	+			+		
	Yangın merdiveni	+				+	
ISLAK HACİMLER	Asansör						
	Öğrenci wc	+		+		+	
	Öğretmen wc	+		+		+	
	Temizlik odası	+		+		+	
AÇIK ALAN DÜZENLEMELE Rİ	Engelli wc						
	Sosyal Alanlar, Kentsel Donatılar	+		+		+	
	Açık Spor Alanları	+		+		+	
	Gezinti ve Yürüme Yolları						
	Girişler, Servis ve İtfaiye Yolları		+			+	
Bitki örtüsü					+		

■ Birden fazla yönde bulunan mekanlar ■ Olmayan mekanlar

Tez kapsamında incelenen 2015 yılında yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzundaki mekansal standartlara göre Cumhuriyet Anadolu Lisesi çizelge 3.4’te tabloda değerlendirilmiştir. İdari birimlerden, müdür odası, müdür yardımcısı odası ve rehberlik servisi kuzey yönünde, öğretmenler odası hem batı hem güney yönünde, okul aile birliği güney yönünde ve arşiv odası batı yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre müdür, müdür yardımcısı ve rehberlik servisi kötü, öğretmenler odası hem iyi hem

orta, okul aile birliği iyi ve arşiv orta olarak işaretlenmiştir. İdari birimlerde bulunan müdür odalarının öğrencilerin rahatlıkla izlenebileceği konumda olması istenirken, orjinal projede de olduğu gibi idare birimi derslik biriminden izole bir alanda olduğu için öğrencilerin müdür odasından gözlemlenmesi pek mümkün gözükmemektedir. Bu nedenle müdür odası kısmen uygun bulunmuştur. Kılavuzda müdür yardımcısı odalarının ve ğretmen odalarının denetim açısından farklı katlara yerleştirilmesi istenmiş ve Cumhuriyet Anadolu Lisesinde bu şekilde katlara dersliklerle i içe yerleştirilmiştir. Öğretmenler odası sonradan planda değişiklik yapılarak oluşturulmuştur. Müdür yardımcısı odaları uygun bulunurken öğretmenler odası kısmen uygun bulunmuştur. Rehberlik servisinin ve veli bekleme odasının girişe yakın çözümlenmesi istenmiştir, veli bekleme odası okul planında bulunmamakta, rehberlik servisi ise en üst katta çözümlenmiş fakat kılavuzda istenen iki odalı plan halinde çözümlenmediği için kısmen uygun bulunmuştur.

Derslik birimlerinden, derslikler hem kuzey hem güney yönünde bulunmaktadır. MEB mekan-yön çizelgesine göre derslikler hem iyi hem kötü olarak işaretlenmiştir. Kılavuzda derslik birimlerinin 30 ğrenci kapasitesine göre, kapılarının dışa doğru açıldığı, ikişer kişilik sıra düzeninde dikdörtgen şeklinde ve uzun kenar dış cephe olacak şekilde olması gerektiği belirtilmiş ve Cumhuriyet Anadolu Lisesindeki derslikler bu koşulu sağladığı için uygun bulunmuştur. Okul binası küçük geldiği için yapılan ana binaya ek olarak bir bina daha yapılmıştır. Tip proje olan ana binada resim ve müzik dersliği, kılavuzda istenen laboratuvarlardan hiç biri bulunmamaktadır.

Ortak alanlardan, kantin hem kuzey hem doğu yönünde ve ibadethane güney yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre kantin hem orta hem kötü, ibadethane kötü olarak işaretlenmiştir. Okulda yemekhane, kütüphane, çok amaçlı salon, spor salonu bulunmamaktadır. Spor salonu daha önce incelenen okullarda da bina içerisinden yıllar sonra bina dışına yeni bir binada çözümlendiği görülürken, Cumhuriyet Anadolu Lisesinde spor salonu ne okul içinde ne de okul dışında çözümlenmemiştir. Öğrencilerin sadece bahçede sert zeminde basket sahası ve voleybol sahası bulunmaktadır. Kantin birimi okul dışarısında çözümlenmiştir.

Okul zemin katında ibadethaneler yer almaktadır fakat kılavuza göre kısmen uygun bulunmuştur.

Sirkülasyon alanlarından, giriş holleri güney yönünde, A blok koridoru batı yönünde, B blok koridoru doğu yönünde, merdiven ve yangın merdiveni kuzey yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre giriş holleri kötü, koridorlar orta, merdivenler ve yangın merdiveni iyi olarak işaretlenmiştir. Sirkülasyon alanlarından giriş hollerine engellilerin ulaşımına uygun olmadığı için kısmen uygun bulunurken, engelliler için tip projede herhangi bir çözüm bulunmadığı görülmektedir. Koridorlarda ise kılavuzda oturma grupları, dolaplar ile donatılması istenmiş fakat tip projede koridorların sadece geçiş alanı olarak kullanıldığı görülmekte bu nedenle koridorlar kısmen uygun bulunmuştur. Okulda kapalı teneffüs alanı rampalar ve asansör yoktur.

Islak hacimlerden, öğretmen wc, öğrenci wc ve temizlik odası kuzey ve güney yönlerinde bulunmaktadır. MEB mekan-yön çizelgesine göre öğretmen wc, öğrenci wc ve temizlik odası hem iyi hem kötü olarak işaretlenmiştir. Okulda engelli wc bulunmamaktadır. Sosyal alanlar, kentsel donatılar ve açık spor alanları hem kuzey hem güney yönünde, girişler, servis ve itfaiye yolları doğu yönünde bulunmaktadır. Sosyal alanlar, kentsel donatılar ve açık spor alanları iyi ve kötü, girişler, servis ve itfaiye yolları orta olarak işaretlenmiştir. Cumhuriyet Anadolu Lisesi bahçesinde yeşil alanın olmadığı, sert zemin üzerinde bahçe çözümlendiği görülmüştür. Oturma birimi vardır fakat az sayıdadır. Aynı zamanda kapalı spor salonu olmaya okulda bir basket saası bir de voleybol sahası bulunmaktadır. Gezinti alanları ve yürüme yolları düşünülmemiştir.

3.5. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi

Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi 1800lü yıllarda farklı isimde farklı binalarda eğitim vermeye başlamıştır. 1948 yılında okulun adı Süleyman Çelebi İlkokulu olarak değiştirilmiştir. Okulun günümüzdeki binası ise 1976 yılında yapılmaya başlanmış, 1977 yılında Tahtakale mahallesi Ahmet sokak No:12 Osmangazi adresinde Süleyman

Çelebi Ortaokulu olarak eğitime başlamıştır. 2012 yılında Milli Eğitim Bakanlığı'na Anadolu Lisesi'ne dönüştürülerek "Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi" adını almıştır. Şekil 3.41'de Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi'nin vaziyet planı görülmektedir.

Şekil 3.41. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi vaziyet planı

Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi zemin katında idare biriminin bulunduğu A bloğa bir ana giriş, derslik birimlerinin bulunduğu B bloğa bir ana giriş olmak üzere okulda iki giriş bulunmaktadır. (Şekil 3.42) Orijinal tip projede olduğu gibi A ve B blok arasında 1.5 metre kot farkı bulunmaktadır. A bloğa bahçeden 10 basamakla, B bloğa bahçeden 9 basamakla ulaşılmaktadır. Orijinal tip projede olduğu gibi A ve B bloğu birbirine bağlayan iki kollu ortada sahanlıklı bir ana merdiven (Şekil 3.43) ve B blokta derslikleri sonunda köşede çift sahanlıklı üç kollu bir merdiven olmak üzere iki merdiven bulunmaktadır. Orijinal projede idare birimi dört odadan oluşmakta iken Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi'nde zamanla ek ihtiyaç duyulan birimler olduğu için değişiklik yapılmış müdür, müdür yardımcısı, fotokopi odası, memur ve depo olmak üzere beş bölüm olarak kullanılmıştır. Orijinal tip projede olduğu gibi giriş kapısının hemen karşısı karşılama olarak boş bırakılmıştır. Okulda yemekhane bulunmamakta orijinal tip projede zemin kat B blokta yemekhane olarak tasarlanmış açık birim kapatılarak konferans salonu olarak kullanılmaya başlanmıştır. Orijinal tip projede depo ve kantin olan birim kapatılarak kazan dairesi olarak dönüştürülmüştür. Kazan dairesine arka cepheden giriş verilemediği için bir koridorla ön cepheden bir giriş açılmıştır. Kömürlük birimi iki mescit ve mutfak olarak dönüştürülmüştür. B blokta bir depo ve iki

oda daha bulunmaktadır. Ayrıca sonradan B blokta merdivenlere yakın bir mutfak birimi ek olarak yapılmıştır. Orijinal tip projede el yıkama, su içme birimi olarak kullanılan birim depo olarak kullanılmaktadır (Şekil 3.44).

Şekil 3.42. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi kuzey cephesi

Şekil 3.43. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ana merdiven görünümü

Şekil 3.44. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi zemin kat planı (ŞÇAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

Birinci kat planında A blokta orijinal projedeki dört adet derslik Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi'nde kütüphane, arşiv ve iki derslik olarak kullanılmaktadır. Şekil 3.45'te derslik içi görülmektedir. Orijinal tip projedeki gibi B blokta iki laboratuvar ve içlerinde iki hazırlık odası ve dört adet derslik bulunmaktadır. B blok koridor sonunda bir çıkış yapılmış ve merdivenlerle zemin kata inilmektedir (Şekil 3.46).

Şekil 3.45. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi derslik görünümü

Şekil 3.46. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi birinci kat planı (ŞÇAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

İkinci kat planında A blokta orijinal tip projedeki gibi dört derslik bulunmaktadır. Şekil 3.47’de ikinci kat koridoru görülmektedir. Orijinal projede yedi derslik ve bir yedek oda

bulunmakta iken, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi'nde sistem odası, öğretmenler odası, müdür yardımcısı ve beş derslik bulunmaktadır (Şekil 3.48).

Şekil 3.47. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi koridor görünümü

Şekil 3.48. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ikinci kat planı (SÇAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

Üçüncü kat planında A blokta dört derslik, B blokta rehberlik odası ve yedi derslik bulunmaktadır (Şekil 3.49).

Şekil 3.49. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi üçüncü kat planı (SÇAL arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

Okulun daha sonradan yapılmış kapalı spor salonu Şekil 3.50’de görülmektedir.

Şekil 3.50. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi kapalı spor salonu görünümü

Çizelge 3.5. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre incelenmesi

SÜLEYMAN ÇELEBİ ANADOLU LİSESİ							
	MEKANLAR	YÖNLER			MEB KILAVUZUNA		
		iyi	orta	kötü	Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değil
İDARİ BİRİMLER	Müdür Odası			+		+	
	Müdür Yardımcısı Odası	+		+	+		
	Öğretmenler Odası			+	+		
	Rehberlik Servisi	+				+	
	Veli Bekleme Odası						
	Okul aile birliği odası						
DERSLİKLER	Arşiv odası	+				+	
	Derslikler	+		+		+	
	Resim Dersliği						
	Müzik Dersliği						
	Kimya Laboratuvarı			+		+	
	Fizik Laboratuvarı			+		+	
	Biyoloji Laboratuvarı						
ORTAK ALANLAR	Destek Eğitim Odası						
	Yemekhane						
	Kütüphane		+			+	
	Çok Amaçlı Salon /Konferans Salonu	+				+	
	Spor ve Beden Eğitimi Salonu			+		+	
	Kantin-Kafeterya	+				+	
SİRKÜLASYON ALANLARI	İbadethane			+		+	
	Giriş holleri	+			+		
	Koridorlar		+			+	
	Kapalı Tenefüs Alanı						
	Rampalar						
	Merdivenler			+	+		
	Yangın merdiveni			+		+	
ISLAK HACİMLER	Asansör						
	Öğrenci wc	+		+		+	
	Öğretmen wc	+		+		+	
	Temizlik odası	+		+		+	
AÇIK ALAN DÜZENLEMELE Rİ	Engelli wc						
	Sosyal Alanlar, Kentsel Donatılar			+	+		
	Açık Spor Alanları			+	+		
	Gezinti ve Yürüme Yolları						
	Girişler, Servis ve İtfaiye Yolları			+		+	
Bitki örtüsü				+			

■ Birden fazla yönde bulunan mekanlar ■ Olmayan mekanlar

Tez kapsamında incelenen 2015 yılında yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzundaki mekansal standartlara göre Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi çizelge 3.5'te tabloda değerlendirilmiştir. İdari birimlerde bulunan müdür odası ve öğretmenler odası kuzey yönünde, müdür yardımcılarında biri kuzey biri güney yönünde, rehberlik servisi ve arşiv güney yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre müdür ve öğretmenler odası kötü, müdür yardımcılarını hem iyi hem kötü, rehberlik

servisi ve arşiv iyi olarak işaretlenmiştir. Müdür odalarının öğrencilerin rahatlıkla izlenebileceği konumda olması istenirken, orjinal projede de olduğu gibi idare birimi derslik biriminden izole bir alanda olduğu için öğrencilerin müdür odasından gözlemlenmesi pek mümkün gözükmemektedir. Bu nedenle müdür odası kısmen uygun bulunmuştur. Kılavuzda müdür yardımcısı odalarının ve öğretmen odalarının denetim açısından farklı katlara yerleştirilmesi istenmiş ve Süleyman Çelebi Anadolu Lisesinde bu şekilde katlara dersliklerle iç içe yerleştirilmiştir. Müdür yardımcısı odaları ve öğretmenler odası uygun bulunmuştur. Rehberlik servisinin ve veli bekleme odasının girişe yakın çözümlenmesi istenmiştir, veli bekleme odası okul planında bulunmamakta, rehberlik servisi ise derslik birimi içerisinde öğrencilerle iç içe fakat kılavuzda istenen iki odalı plan halinde çözümlenmediği için kısmen uygun bulunmuştur.

Derslik birimlerinde bulunan dersliklerin bir bölümü kuzey bir bölümü güney yönünde bulunmaktadır. Kimya laboratuvarı ve fizik laboratuvarı güney yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre derslikler hem iyi hem kötü, kimya ve fizik laboratuvarı kötü olarak işaretlenmiştir. Kılavuzda derslik birimlerinin 30 öğrenci kapasitesine göre, kapılarının dışa doğru açıldığı, ikişer kişilik sıra düzeninde dikdörtgen şeklinde ve uzun kenar dış cephe olacak şekilde ve öğrencilerin ışığı solundan alması gerektiği belirtilmiş ve Süleyman Çelebi Anadolu Lisesindeki dersliklerin bir kısmı ışığı sağdan almaktadır bu nedenle kısmen uygun bulunmuştur. Okulda resim ve müzik dersliği bulunmamaktadır. Kılavuzda liselerde en az üç laboratuvar yapılması istenirken Süleyman Çelebi Anadolu Lisesinde iki laboratuvar bulunmaktadır. Hazırlık odaları bulunurken, acil çıkışlar düşünülmediği için kısmen uygun bulunmuştur.

Ortak alanlarda bulunan kütüphane, spor salonu, kantin ve ibadethane güney yönünde, konferans salonu kuzey yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre kütüphane derslik birimleriyle iç içe çözümlenmiştir bu nedenle kısmen uygun bulunmuştur. Okulda yemekhane bulunmamaktadır. Zemin katta bulunan çok amaçlı salonun acil çıkış kısıtı bulunmadığı için kısmen uygun

bulunmuştur. Kantin okul dışarısında bulunmaktadı. Spor salonu okul binasından sonra ihtiyaç gereği ek bina ile yapılmıştır. Okulda ibadethaneler vardır ve kısmen uygun bulunmuştur. Okulda yemekhane bulunmamaktadır.

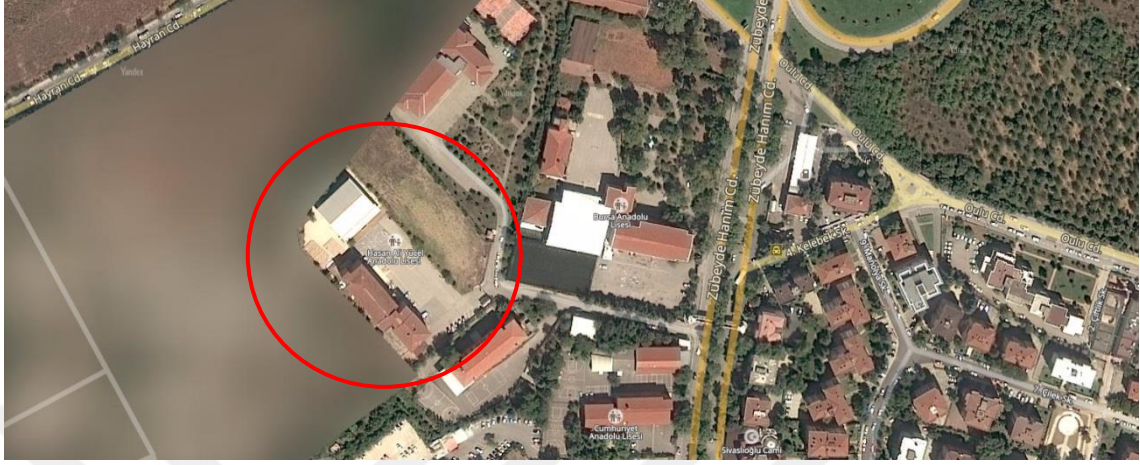
Sirkülasyon alanlarından giriş holleri kuzey yönünde, koridorlar batı ve doğu yönünde, merdivenler ve yangın merdivenleri güney yönünde bulunmaktadı. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre giriş holleri iyi, koridorlar orta, merdivenler ve yangın merdiveni kötü olarak işaretlenmiştir. Sirkülasyon alanlarından giriş hollerine engellilerin ulaşımına uygun olmadığı için kısmen uygun bulunurken, engelliler için tip projede herhangi bir çözüm bulunmadığı görölmektedir. Koridorlarda ise kılavuzda oturma grupları, dolaplar ile donatılması istenmiş fakat tip projede koridorların sadece geçiş alanı olarak kullanıldığı görölmekte bu nedenle koridorlar kısmen uygun bulunmuştur. Okulda kapalı teneffüs alanı rampalar ve asansör yoktur.

Islak hacimlerden öğretmen wc, öğrenci wc ve temizlik odaları hem kuzey hem güney yönünde bulunmaktadı. Bu nedenle çizelgede hem iyi hem kötü olarak işaretlenmiştir. Öğretmen wc, öğrenci wc ve temizlik odaları MEB standartlarına göre kısmen uygun bulunmuştur. Okulda engelli wc bulunmamaktadır. Açık alan düzenlemelerinden, sosyal alanlar, kentsel donatılar, açık spor alanları, girişler, servis ve itfaiye yolları kuzey yönünde bulunmaktadı. Bu nedenle kötü olarak işaretlenmiştir. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi sert zemin ve az miktarda yeşil alan bulunmaktadı. Oturma birimi vardır fakat az sayıdadır. Gezinti alanları ve yürüme yolları düşünülmemiştir. Okul önünde bir adet basket sahası bulunmaktadı.

3.6. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi

Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi, 2002 yılında Akpınar mahallesi 1050 Konutlar Armağan caddesi No:1 Osmangazi adresinde, taban alanı 920 m², bina alanı 3 680 m² ve bahçesiyle birlikte toplam 12 112 m² alan içerisinde yapılmıştır. 2009 yılında bahçeye

ek bina olarak spor salonu yapılmasıyla okul bahçesi 4 000 m² civarında kalmıştır. Şekil 3.51’de Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi’nin vaziyet planı görülmektedir.

Şekil 3.51. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi vaziyet planı

Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi’nde de orijinal tip projedeki gibi A ve B blok arasında kot farkı bulunmaktadır. A blok bahçe ile aynı kotta bulunurken B bloğa 10 basamak ile ulaşılmaktadır (Şekil 3.52). Orijinal projede binaya iki giriş bulunurken, Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi’nde A blokta iki tane ve B blokta iki tane olmak üzere dört giriş bulunmaktadır.

A blokta yan cephedeki giriş ve iki kollu ortada sahanlıklı merdiven birimi binaya sonradan eklenmiştir. Orijinal projede iki çekirdek bulunurken Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi’nde A ve B bloğu birbirine bağlayan iki kollu ortada sahanlıklı bir ana merdiven (Şekil 3.53), A blokta sonradan eklenen iki kollu ortada sahanlıklı merdiven ve B blokta köşede çift sahanlıklı üç kollu merdiven olmak üzere üç çekirdek bulunmaktadır. Orijinal projede idare birimi zemin katta bulunurken, bu okulda idare birimi birinci katta çözülmüştür. Zemin katta A blokta, erkek mescit, müzik odası, proje odası, eğitim destek odası ve kantin bulunmaktadır. Orijinal projede B blokta yemekhane, depo, kantin, mutfak, kömürlük ve kalorifer dairesi bulunurken, bu projede kazan dairesi, kimya laboratuvarı, hizmetli odası, toplantı salonu ve iki derslik olarak birimler dönüştürülmüştür (Şekil 3.54).

Şekil 3.52. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi kuzeydoğu cephesi

Şekil 3.53. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi ana merdiven görünümü

Şekil 3.54. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi zemin kat planı (Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

Birinci kat planında orijinal projede A blokta dört derslik bulunurken, Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi'nde okul aile birliği, kütüphane, arşiv, memur odası ve müdür odasına dönüştürülmüştür. Şekil 3.55'te derslik birimi görülmektedir. A bloğa ek olarak yapılan çekirdeğe birinci katta ulaşım bulunmamaktadır. Orijinal projede B blokta iki adet laboratuvar, laboratuvarların içlerinde birer hazırlık odası ve dört adet derslik bulunurken, bu projede sistem odası, ösym merkezi, rehberlik servisi ve altı dersliğe dönüştürülmüştür (Şekil 3.56).

Şekil 3.55. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi derslik görünümü

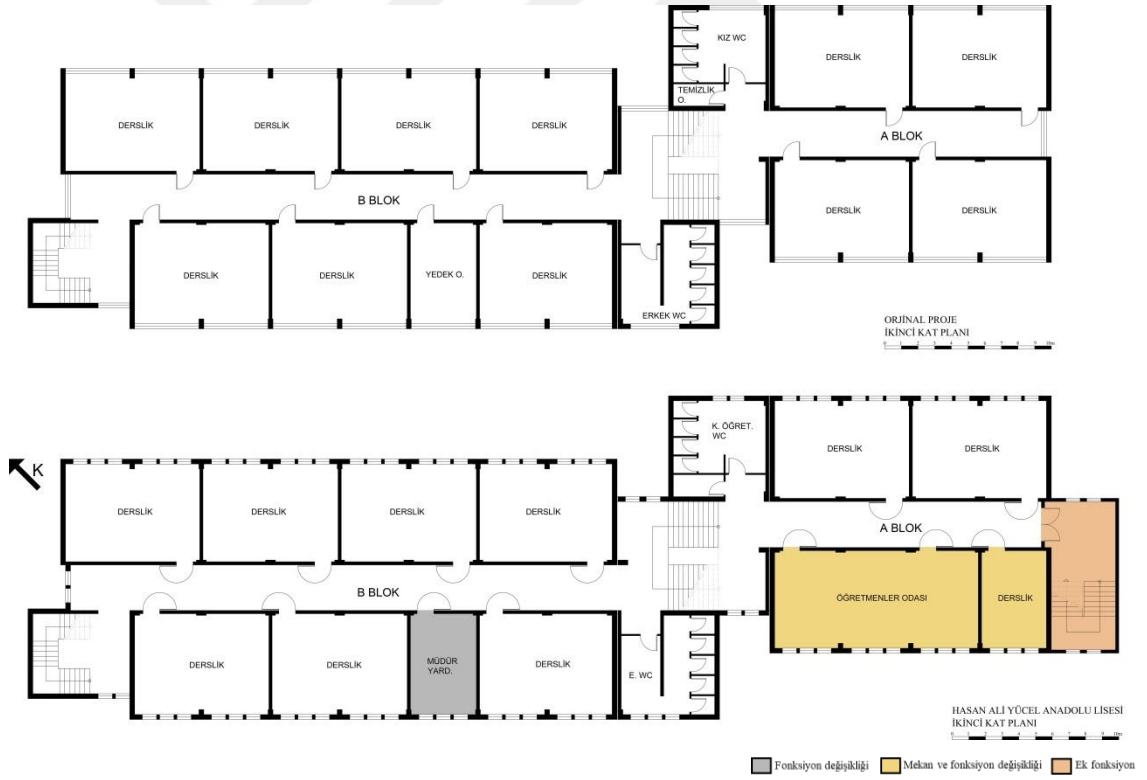

Şekil 3.56. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi birinci kat planı (Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

Tip projenin ikinci katında, A blokta öğretmenler odası ve üç derslik, B blokta yedi derslik ve müdür yardımcısı odası bulunmaktadır. Şekil 3.57’de okulun ikinci kat koridoru görülmektedir. Her katta olduğu gibi wc’ler bulunmaktadır (Şekil 3.58).

Şekil 3.57. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi koridor görünümü

Şekil 3.58. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi ikinci kat planı (Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

Üçüncü kat planında A blokta dört derslik bulunurken, B blokta psikolojik danışman ve yedi derslik bulunmaktadır (Şekil 3.59).

Şekil 3.59. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi üçüncü kat planı (Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü arşivinden günümüz planına göre uyarlanmıştır)

Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi bahçe alanı ve daha sonradan yapılmış olan kapalı spor salonu Şekil 3.60'ta görülmektedir.

Şekil 3.60. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi bahçe, kapalı spor salonu

Çizelge 3.6. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre incelenmesi

HASAN ALİ YÜCEL ANADOLU LİSESİ							
	MEKANLAR	YÖNLER			MEB KILAVUZUNA		
		iyi	orta	kötü	Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değil
İDARİ BİRİMLER	Müdür Odası		+			+	
	Müdür Yardımcısı Odası	+			+		
	Öğretmenler Odası	+			+		
	Rehberlik Servisi		+			+	
	Veli Bekleme Odası						
	Okul aile birliği odası	+				+	
DERSLİKLER	Arşiv odası		+		+		
	Derslikler	+		+		+	
	Resim Dersliği						
	Müzik Dersliği	+				+	
	Kimya Laboratuvarı		+			+	
	Fizik Laboratuvarı						
	Biyoloji Laboratuvarı						
ORTAK ALANLAR	Destek Eğitim Odası	+					+
	Yemekhane						
	Kütüphane		+			+	
	Çok Amaçlı Salon /Konferans Salonu						
	Spor ve Beden Eğitimi Salonu	+			+		
	Kantin-Kafeterya		+			+	
SİRKÜLASYON ALANLARI	İbadethane			+		+	
	Giriş holleri	+				+	
	Koridorlar	+		+		+	
	Kapalı Tenefüs Alanı						
	Rampalar						
	Merdivenler	+			+		
	Yangın merdiveni	+		+		+	
İSLAK HACİMLER	Asansör						
	Öğrenci wc	+		+		+	
	Öğretmen wc	+		+		+	
	Temizlik odası	+		+		+	
AÇIK ALAN DÜZENLEMELE Rİ	Engelli wc						
	Sosyal Alanlar, Kentsel Donatılar		+			+	
	Açık Spor Alanları		+			+	
	Gezinti ve Yürüme Yolları						
	Girişler, Servis ve İtfaiye Yolları		+			+	
Bitki örtüsü					+		

■ Birden fazla yönde bulunan mekanlar ■ Olmayan mekanlar

Tez kapsamında incelenen 2015 yılında yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzundaki mekansal standartlara göre Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi tabloda değerlendirilmiştir (Çizelge 3.6). İdari birimlerde bulunan müdür, rehberlik servisi ve arşiv kuzeydoğu yönünde, müdür yardımcısı, öğretmenler odası ve okul aile birliği güneybatı yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre müdür odası, rehberlik servisi ve arşiv odası orta, müdür yardımcısı, öğretmenler odası ve okul aile birliği odası

iyi olarak işaretlenmiştir. Müdür odalarının öğrencilerin rahatlıkla izlenebileceği konumda olması istenirken, orjinal projede de olduğu gibi idare birimi derslik biriminden izole bir alanda olduğu için öğrencilerin müdür odasından gözlemlenmesi pek mümkün gözükmemektedir. Bu nedenle müdür odası kısmen uygun bulunmuştur. Kılavuzda müdür yardımcısı odalarının ve öğretmen odalarının denetim açısından farklı katlara yerleştirilmesi istenmiş ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesinde bu şekilde katlara dersliklerle iç içe yerleştirilmiştir. Müdür yardımcısı odaları ve öğretmenler odası uygun bulunmuştur. Rehberlik servisinin ve veli bekleme odasının girişe yakın çözümlenmesi istenmiştir, veli bekleme odası okul planında bulunmamakta, rehberlik servisi ise derslik birimi içerisinde öğrencilerle iç içe fakat kılavuzda istenen iki odalı plan halinde çözümlenmediği için kısmen uygun bulunmuştur. Okul aile birliğinin zemin katta müdür yardımcısı odasına yakın çözümlenmesi istenmiş fakat Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi'nde birinci katta müdür yardımcısına uzak çözümlendiği için kısmen uygun bulunmuştur.

Derslik birimlerinde bulunan dersliklerin bir bölümü kuzeydoğu bir bölümü güneybatı yönünde bulunmaktadır. Müzik odası, kimya laboratuvarı ve destek eğitim odası güneybatı yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre derslikler hem iyi hem kötü, müzik dersliği ve destek eğitim odası iyi, kimya laboratuvarı orta olarak işaretlenmiştir. Derslik birimlerinin 30 öğrenci kapasitesine göre, kapılarının dışa doğru açıldığı, ikişer kişilik sıra düzeninde dikdörtgen şeklinde ve uzun kenar dış cephe olacak şekilde ve öğrencilerin ışığı solundan alması gerektiği belirtilmiş ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesindeki dersliklerin hepsi bu koşulu sağlamış fakat ikinci katta derslik birimlerinin yarısı ölçüsünde bir derslik kullanılmakta olduğu için kısmen uygun bulunmuştur. Okulda resim dersliği bulunmazken, müzik dersliği zemin katta derslik birimlerinden uzak fakat ses yalıtımı iyi olmadığı için kısmen uygun bulunmuştur. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesinde öğrenci sayısı fazla olduğu için planda laboratuvar olarak yapılan birim daha sonradan dersliğe çevrilmiştir. Okulda sadece kimya laboratuvarı bulunmaktadır. Zemin katta bulunan laboratuvarın acil çıkışı bulunmadığı için kısmen uygun bulunmuştur.

Ortak alanlarda bulunan kütüphane ve ibadethane güneybatı yönünde, spor salonu kuzeybatı, kantin kuzeydoğu yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre kütüphane ve kantin orta, spor salonu iyi, ibadethane kötü olarak işaretlenmiştir. Okulda yemekhane ve konferans salonu bulunmamaktadır. Fakat zemin katta bir derslik birimi toplantı salonuna çevrilmiştir. Çevrilen toplantı salonu çok amaçlı salonun olarak kullanılması imkansızdır. Kütüphane idare birimi içerisinde kısmen uygun bulunmuştur. Kantin okul içerisinde zemin katta çözülmüştür. Kısmen uygun bulunmuştur. Spor salonu okul binası yapımından daha sonra okul bahçesine ayrı bina olarak yapılmıştır. Okulda ibadethaneler kısmen uygun bulunmuştur.

Sirkülasyon alanlarında bulunan giriş holleri kuzeydoğu yönünde, A blok koridoru güneydoğu, B blok koridoru kuzeybatı yönünde, merdivenler kuzeydoğu yönünde, Ablok yangın merdiveni güneybatı, B blok yangın merdiveni kuzeybatı yönünde bulunmaktadır. Yönler belirlendikten sonra MEB mekan-yön çizelgesine bakılarak mekanlar ile yönler arasındaki iyi, orta, kötü ilişkisi tespit edilmiştir. Buna göre giriş holleri ve merdivenler iyi, koridorlar ve yangın merdivenleri hem iyi hem kötü olarak işaretlenmiştir. Sirkülasyon alanlarından giriş hollerine engellilerin ulaşımına uygun olmadığı için kısmen uygun bulunurken, engelliler için tip projede herhangi bir çözüm bulunmadığı görülmektedir. Koridorlarda ise kılavuzda oturma grupları, dolaplar ile donatılması istenmiş fakat tip projede koridorların sadece geçiş alanı olarak kullanıldığı görülmekte bu nedenle koridorlar kısmen uygun bulunmuştur. Okulda kapalı teneffüs alanı, rampalar ve asansör yoktur.

Islak hacimlerden öğretmen wc, öğrenci wc ve temizlik odasının bir kısmı kuzeydoğu yönünde bir kısmı güneybatı yönünde bulunmaktadır. Bu nedenle çizelgede hem iyi hem kötü olarak işaretlenmiştir. Okulda engelli wc bulunmamaktadır. Islak hacimler kılavuza göre kısmen uygun bulunmuştur. Açık alan düzenlemelerinden sosyal alanlar, kentsel donatılar, açık spor alanları, girişler, servis ve itfaiye yolları kuzeydoğu yönünde bulunmaktadır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi bahçesinde sert zemin ve yeşil alan bulunmaktadır. Oturma birimi vardır fakat az sayıdadır. Gezinti alanları ve yürüme yolları düşünülmemiştir.

Çizelge 3.7’de orijinal tip proje, Gazi Anadolu Lisesi, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesinin MEB standartlarına göre oluşturulan tabloları tek tabloda birleştirilmiştir. Okulların baş harfleri okulları temsil etmektedir. Gri ve tonları iyi-uygun, orta-kısmen uygun ve kötü-uygun değil olarak belirlenip tabloda işaretlenmiştir. Tabloya bakıldığında mekanların yönleri çoğunluklar orta seçeneğinde toplandığı görülmektedir. Mekanların MEB Standartlarına uygunluğu incelendiğinde çoğunluğun kısmen uygun seçeneğinde toplandığı görülmektedir.

4. BULGULAR

Anket çalışması, eğitim yapılarının kullanıcı memnuniyeti açısından değerlendirilmesi bağlamında, çalışmanın amacı ve kapsamı çerçevesinde, Bursa merkez Osmangazi ilçesinde bulunan aynı tip proje ile yapılmış 5 ortaöğretim okulunda gerçekleştirilmiştir. Gazi Anadolu Lisesi, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi olmak üzere 5 okulda gerçekleştirilmiştir. Gazi Anadolu Lisesinde 110, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesinde 103, Cumhuriyet Anadolu Lisesinde 116, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesinde 122 ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesinde 124 öğrenci olmak üzere her okulda bir 9. Sınıf, bir 10. Sınıf, bir 11. Sınıf ve bir 12. Sınıf olmak üzere 4'er sınıfa anket çalışması uygulanmış olup toplam 575 kişiyle anket çalışması tamamlanmıştır. EK 2'de anket izin belgesi ve EK 3'te anket soruları görülmektedir.

4.1. Anket Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Anket soruları eğitim yapılarını kullanıcıları olan öğrencilerin günlerinin çoğunu geçirdikleri eğitim yapılarına yönelik memnuniyetlerini ölçmeye yönelik hazırlanmıştır. Anket çalışması demografik sorular ve okul alanları ile ilgili kullanıcı memnuniyetini ölçmeye yönelik sorular olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. İlk 7 soru cinsiyet, kaçınıcı sınıf, nerede yaşadığı, okula ulaşım, okulun giriş cephesinin ifadesi, okulun iç mekanındaki ve dış mekanındaki olumsuzlukları öğrenmeye yöneliktir. 8-58 arası sorular beşli likert ölçeği kullanarak hazırlanmıştır. Anket soruları ve cevapları IBM SPSS Statistics 20 programına aktarılarak analizler tamamlanmıştır.

Faktör analizi, birbiriyle ilişkili çok sayıda değişkenin bir araya getirilmesi ile kavramsal olarak anlamlı az sayıda yeni değişken oluşmasını sağlayan çok değişkenli bir istatistik olarak tanımlanmaktadır. Faktör analizi, açıklayıcı ve doğrulayıcı olmak üzere iki temel yonteme ayrılmaktadır. Açıklayıcı faktör analizi ile değişkenler arasındaki ilişkilerden faktör oluşturmaya çalışılır. Doğrulayıcı faktör analizinde ise değişkenler arasındaki ilişki ile önceden saptanan hipotez test edilir (Büyüköztürk 2002).

Çalışma kapsamında ölçeğin yapı geçerliğini sağlamak için faktör analizi uygulanmıştır. Faktör analizi ile maddelerin birbirleriyle olan korelasyonları hesaplanmış ve bu hesaplama sonucunda toplam varyans içinde diğer faktörlerden daha çok ağırlık kazanan faktörler saptanmıştır. Faktör yükü düşük olan maddeler belirlenmiş ve analizden çıkarılmıştır. Çıkarılan maddeler sonunda yapılan analizde, maddeler arasındaki korelasyon değerleri yüksek çıkmıştır bu da ölçeğin yapı geçerliği dolayısıyla güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermiştir.

KMO, örneklem ve ölçek maddeleri arasındaki korelasyon ile ilgili bir büyüklüktür. Veri setinin faktör analizine uygun olması için KMO değeri için iki farklı görüş bulunmaktadır. Bunlar; Henry F. Kaiser'e göre KMO için kabul edilebilir değer, 0.60 ve üzeri olması gerekliliği, Andy Field'e göre ise, KMO değerinin en az 0,50 olması gerekmektedir. KMO, bulunan değer 1'e yaklaştıkça mükemmel, 0.50'nin altında ise kabul edilemeyeceğini göstermektedir. Eğer bu değer, düşük çıkarsa, bu durum maddelerin belli bir faktör oluşturmayacak ya da bir faktöre yüklenemeyecek kadar dağınık olduğu anlamına gelmektedir (Hutcheson ve Sofroniou, 1999). Çıkan değerlerden 0.50'nin altında olan faktör silinerek analiz tekrarlanmalıdır. Açımlayıcı faktör analizinde verilerin normal dağılım durumları da Barlett testi ile ölçülmektedir. Bartlett's testinin anlamlı çıkması gerekmektedir. Yapılan faktör analizinde veri setinin faktör analizine uygunluğunun belirlenmesi için KMO ve Barlett testi sonuçlarından faydalanılmıştır.

Çalışmanın başında eğitim yapılarında kullanıcı memnuniyetini ölçmeye yönelik 51 maddeden oluşan anket formuna, eğitim yapılarının kullanıcısı olan öğrencilerin likert ölçekte verdikleri yanıtlar SPSS programına işlenmiştir. Anket formundaki 10 numaralı "Öğrenci servislerinin okul bahçesine girmesi herhangi bir tehlike yaratmamaktadır." maddesi Süleyman Çelebi Anadolu Lisesinde boş bırakılmıştır. Okul konumu gereği öğrenci servisi okulda kullanılmadığı için bu madde bu okul bağlamında cevaplanmamıştır. Bu nedenle bu soru faktör analizine alınmamıştır. Anket formundaki 21 numaralı "Kapalı spor salonu yeterli büyüklüktedir.", 22 numaralı "Kapalı spor salonundaki giyinme/duş/wc alanları yeterlidir.", 23 numaralı "Kapalı spor salonunun ayrı bir bina halinde olması uygundur.", 24 numaralı "Sınıflardan spor salonuna ulaşım

kolaydır.” maddeleri Cumhuriyet Anadolu Lisesinde boş bırakılmıştır. Diğer dört okulda kapalı spor salonu bulunurken Cumhuriyet Anadolu Lisesinde bulunmadığı için kapalı spor salonu ile ilgili dört soru da faktör analizine alınmamıştır. Böylece 51 sorudan 10, 21, 22, 23, 24 numaralı 5 soru elenerek 46 soru ile faktör analizi yapılmıştır.

46 soru ile yapılan faktör analizi ile 13 faktör ortaya çıkmıştır. Faktörler incelendiğinde negatif sorular olduğu görülmüştür. 8 ve 25 numaralı sorular çıkarılarak 44 soru ile tekrar analiz edilmiştir. Bu analiz sonucunda 11 faktöre ulaşılmıştır. Faktörler incelendiğinde extraction değeri 0.50'nin altında olan sorular çıkarılmış ve 32 soru ile tekrar analiz yapılmıştır. 32 soru ile devam edilince extraction değerlerinin hepsinin 0.50'nin üzerinde olduğu görülmüştür. İki madde ile bir faktörün ölçülmesi sağlıklı sonuçlar doğurmamakta genellikle bir faktörün ölçümü için en az üç madde gereklidir. Bu nedenle ortaya çıkan faktörler incelendiğinde iki maddeli faktörler de çıkarılarak tekrar analiz yapılmıştır. Bu analiz sonucu 6 faktör ortaya çıkmıştır. Bu faktörlerin “cronbach alpha's values” sonuçları tabloda görülmektedir. Cronbach alpha değeri 0.50'nin altında olan faktör silinerek analiz tekrarlanmıştır. En son yapılan KMO ve Bartlett's test sonucu Çizelge 4.1'de görülmektedir.

Çizelge 4.1. KMO ve Bartlett's test sonucu

KMO and Bartlett's Test		
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,854
	Approx. Chi-Square	3628,374
Bartlett's Test of Sphericity	df	190
	Sig.	,000

KMO değeri 0,854 olarak bulunduğu için örneklem hacmin yeterli olduğu söylenir. Faktör analizi için Varimax döndürme yöntemi seçilmiştir. Çizelge 4.2'de açıklanana toplam varyans tablosu görülmektedir.

Çizelge 4.2. Açıklanan toplam varyans tablosu

Component	Total Variance Explained								
	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	5,738	28,691	28,691	5,738	28,691	28,691	2,836	14,179	14,179
2	1,832	9,162	37,853	1,832	9,162	37,853	2,482	12,412	26,591
3	1,478	7,389	45,242	1,478	7,389	45,242	2,259	11,294	37,885
4	1,403	7,014	52,257	1,403	7,014	52,257	2,077	10,383	48,268
5	1,195	5,975	58,232	1,195	5,975	58,232	1,993	9,964	58,232
6	,867	4,337	62,569						
7	,823	4,115	66,684						
8	,780	3,898	70,582						
9	,697	3,486	74,068						
10	,681	3,403	77,471						
11	,648	3,238	80,709						
12	,569	2,847	83,556						
13	,560	2,799	86,356						
14	,502	2,511	88,867						
15	,474	2,372	91,238						
16	,451	2,255	93,493						
17	,393	1,964	95,458						
18	,322	1,610	97,068						
19	,312	1,558	98,626						
20	,275	1,374	100,000						

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Toplam 20 soru ile 5 faktör oluşmuş ve toplam varyansın %58'i açıklanmıştır. Bu soruların yer aldıkları faktörler Çizelge 4.3'te görülmektedir.

Çizelge 4.3. Dönüştürülmüş bileşen matrisi

	Component				
	1	2	3	4	5
s11		,769			
s12		,813			
s13		,719			
s14		,700			
s28				,693	
s29				,726	
s30			,339	,581	
s31				,609	
s36			,657		
s37			,645	,303	
s38			,657		
s39			,672		
s44					,581
s49					,830
s50					,848
s52	,559				
s53	,693				
s54	,817				
s55	,756				
s56	,683				

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 6 iterations.

Yapılan son analiz ile birlikte tabloda görüldüğü üzere 5 faktör ortaya çıkmıştır. 5 faktörün “cronbach alpha’s values” sonuçları 0.60’ın üzerinde olduğu görülmektedir bu da analizin güvenilir olduğunu göstermektedir (Çizelge 4.4). Bu analizler sonucunda eğitim yapılarında kullanıcı memnuniyetini ölçmeye yönelik yapılan araştırmada 5 önemli faktörün ön plana çıktığı görülmektedir (Çizelge 4.5).

Çizelge 4.4. Güvenilirlik analizi

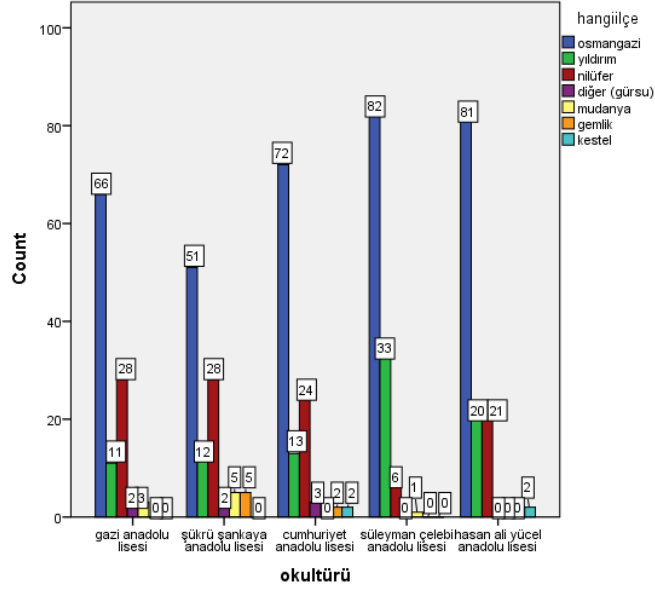
Föktörler	Maddeler	Cronbach Alpha’s Values
Faktör 1	52, 53, 54, 55, 56	0.81
Faktör 2	11, 12, 13, 14	0.79
Faktör 3	36, 37, 38, 39	0.71
Faktör 4	28, 29, 30, 31	0.66
Faktör 5	44, 49, 50	0.72

Çizelge 4.5. Analiz sonucu çıkan faktörler ve soruları

FAKTÖRLER	SORULAR
Faktör 1: Servis alanlarında hijyen konforunun sorgulanması	Soru 52: Tuvaletlerde kabin sayısı yeterlidir.
	Soru 53: Tuvalet havalandırması yeterlidir.
	Soru 54: Tuvaletlerde doğal aydınlatma yeterlidir.
	Soru 55: Tuvaletlerde aydınlatma elemanları yeterli sayıdadır.
	Soru 56: Tuvaletlerdeki lavoba sayısı ve büyüklüğü yeterlidir.
Faktör 2: Güvenlik algısının sorgulanması	Soru 11: Okul girişindeki güvenlik önlemleri yeterlidir.
	Soru 12: Okul içindeki güvenlik önlemleri yeterlidir.
	Soru 13: Okulda güvenlikle ilgili olumsuz bir olay genellikle olmaz.
	Soru 14: Okul bahçe duvarları güvenlik açısından uygundur.
Faktör 3: Sirkülasyon-dolaşım alanlarının sorgulanması	Soru 36: Koridorların güneş ışığı almasını sağlayan pencereler yeterlidir.
	Soru 37: Koridorlardaki aydınlatma elemanları yeterlidir.
	Soru 38: Koridorların havalandırması yeterlidir.
	Soru 39: Koridorların duvar renkleri teneffüslerde dinamik hissetmeye uygundur.
Faktör 4: Eğitim alanı tasarımının sorgulanması	Soru 28: Sınıfların güneş ışığı almasını sağlayan pencereler yeterlidir.
	Soru 29: Sınıflarda aydınlatma elemanları yeterli sayıdadır.
	Soru 30: Sınıf duvar renkleri konsantrasyonu bozmayan, dikkat dağıtmayan, verimli ders işlemeye uygundur.
	Soru 31: Sınıflarda öğretmenin sesi en arkaya rahatlıkla ulaşmaktadır.
Faktör 5: Sosyal alanlardan beklenen konforun sorgulanması şeklinde sınıflandırılmıştır.	Soru 44: Kantin içindeki oturma alanlarının büyüklüğü yeterlidir.
	Soru 49: Konferans salonunda sahne için ayrılan alan büyüklüğü yeterlidir.
	Soru 50: Konferans salonunda seyirciler için ayrılan alan büyüklüğü yeterlidir.
	Soru 50: Konferans salonunda seyirciler için ayrılan alan büyüklüğü yeterlidir.

4.1.1. Demografik yapının değerlendirilmesi

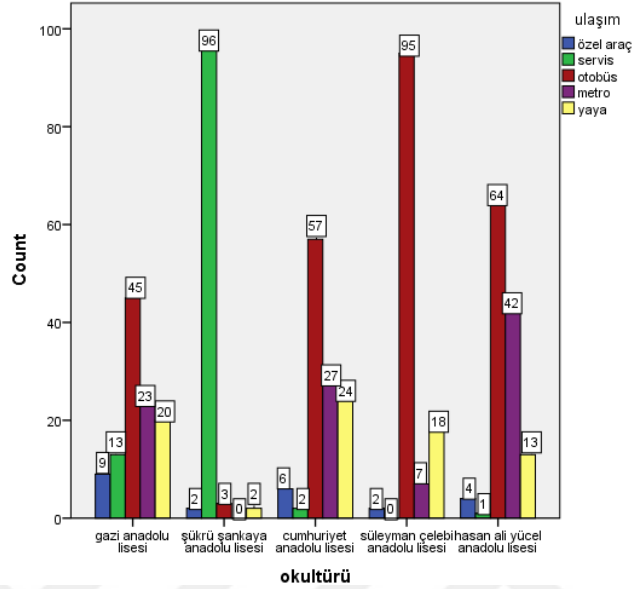
Osmangazi ilçesinde bulunan okullarda anket uygulaması yapılan öğrencilerin hangi ilçede yaşadıkları tablolaştırılmıştır. Buna göre Gazi Anadolu Lisesinde anket çalışması uygulanan 110 kişiden 66'sı Osmangazi ilçesinde, 11'i Yıldırım ilçesinde, 28'i Nilüfer ilçesinde, 2'si Gürsu ilçesinde, 3'ü Mudanya ilçesinde yaşamaktadır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesinde anket çalışması uygulanan 103 kişiden 51'i Osmangazi ilçesinde, 12'si Yıldırım ilçesinde, 28'i Nilüfer ilçesinde, 2'si Gürsu ilçesinde, 5'i Mudanya ilçesinde, 5'i Gemlik ilçesinde yaşamaktadır. Cumhuriyet Anadolu Lisesinde anket çalışması uygulanan 116 kişiden 72'si Osmangazi ilçesinde, 13'ü Yıldırım ilçesinde, 24'ü Nilüfer ilçesinde, 3'ü Gürsu ilçesinde, 2'si Gemlik ilçesinde, 2'si Kestel ilçesinde yaşamaktadır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesinde anket çalışması uygulanan 122 kişiden 82'si Osmangazi ilçesinde, 33'ü Yıldırım ilçesinde, 6'sı Nilüfer ilçesinde, 1'i Mudanya ilçesinde yaşamaktadır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesinde anket çalışması uygulanan 124 kişiden 81'i Osmangazi ilçesinde, 20'si Yıldırım ilçesinde, 21'i Nilüfer ilçesinde, 2'si Kestel ilçesinde yaşamaktadır. Grafikten de anlaşıldığı üzere Osmangazi ilçesinde bulunan okullarda çoğunlukla Osmangazi ilçesinde yaşayan öğrenciler okumakta olup diğer ilçelerden de gelen öğrenciler olduğu anlaşılmaktadır (Şekil 4.1).

Şekil 4.1. Okul türü ile öğrencilerin yaşadıkları ilçe ilişkisi

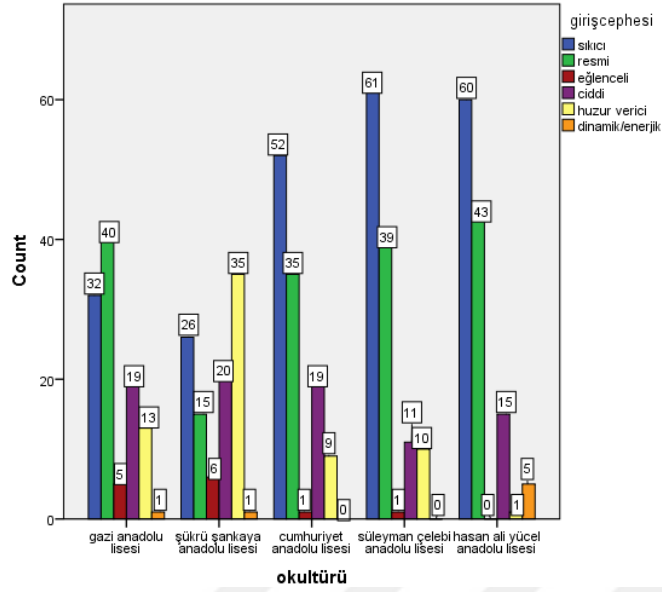
Osmangazi ilçesinde bulunan okullarda anket uygulaması yapılan öğrencilerin okullara ulaşımaları tablolatırılmıştır. Buna göre Gazi Anadolu Lisesinde anket çalışması uygulanan 110 kişiden 9'unun özel araçla, 13'ünün servisle, 45'inin otobüsle, 23'ünün metroyla, 20'sinin yaya olarak okula ulaşımını sağladığı görülmektedir. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesinde anket çalışması uygulanan 103 kişiden 2'sinin özel araçla, 96'sının servisle, 3'ünün otobüsle, 2'sinin yaya olarak okula ulaşımını sağladığı görülmektedir. Cumhuriyet Anadolu Lisesinde anket çalışması uygulanan 116 kişiden 6'sının özel araçla, 2'sinin servisle, 57'sinin otobüsle, 27'sinin metroyla, 24'ünün yaya olarak okula ulaşımını sağladığı görülmektedir. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesinde anket çalışması uygulanan 122 kişiden 2'sinin özel araçla, 95'inin otobüsle, 7'sinin metroyla, 18'inin yaya olarak okula ulaşımını sağladığı görülmektedir. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesinde anket çalışması uygulanan 124 kişiden 4'ünün özel araçla, 11'inin servisle, 64'ünün otobüsle, 42'sinin metroyla, 13'ünün yaya olarak okula ulaşımını sağladığı görülmektedir. Bu tabloya bakıldığında okulların konumlarının merkezi olup olmadığı, otobüs yada metro duraklarıyla olan ilişkisi anlaşılmaktadır. Gazi Anadolu Lisesi, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi, Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi metro ve otobüs duraklarına yakinken, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi merkezi konumda olmayıp metro ve otobüs duraklarına uzak olması sebebiyle

öğrencilerin çoğunluğunun servis ile okula ulaşımını sağladığı görülmektedir (Şekil 4.2).

Şekil 4.2. Okul türü ile ulaşım ilişkisi

Osmangazi ilçesinde bulunan okullarda anket uygulaması yapılan öğrencilere okullarının giriş cephesinin kendilerinde nasıl bir ifade barındırdığı sorulmuştur. Yapılan analiz sonucuna bakıldığında Gazi Anadolu Lisesindeki öğrencilerin çoğunluğu giriş cephesini resmi olarak tanımlamaktadır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesindeki öğrencilerin çoğunluğu giriş cephesini huzur verici olarak tanımlamaktadır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesindeki öğrencilerin çoğunluğu giriş cephesini sıkıcı olarak tanımlamaktadır (Şekil 4.3).

Şekil 4.3. Okul türü ile giriş cephesi algısının ilişkisi

4.1.2. Kullanıcı memnuniyetinin değerlendirilmesi

Tez kapsamında incelenen beş okulda, 575 kişi ile yapılan kullanıcı memnuniyeti anket çalışması verileri SPSS programında çapraz tablolara haline getirilmiştir. Oluşturulan çapraz tablolar ile her okuldan sorulara verilen kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum ve tamamen katılıyorum cevapları yüzde kaç oranında seçtikleri, çoğunluğun ne düşündüğü açıklanmıştır.

Okulun Bursa içindeki konumu kolay ulaşılabilir bir yerdedir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %39.1'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %48.5'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %44'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %55.7'lik oran ile kesinlikle katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %52.4'lik oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencileri okullarının kolay ulaşılabilir bulmazken, diğer okul öğrencileri okullarını kolay ulaşılabilir konumda bulmuştur (EK 4.1).

Okul bahçesindeki otopark alanı bahçe kullanımını kısıtlamamaktadır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %22.7'lik oran ile hem kararsız kalmış hem de katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.2'lik oran ile katılmamıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.6'lık oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %47.5'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %24.2'lik oran ile hem kesinlikle katılmamış hem de katılmıştır (EK 4.2).

Öğrenci servislerinin okul bahçesine girmesi herhangi bir tehlike yaratmamaktadır hipotezine, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi'nde servis kullanımı olmadığı için cevap alınamamıştır. Gazi Anadolu Lisesi öğrencileri %34.5'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencileri %46.6'lık oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencileri %38.8'lik oran ile katılmıştır (EK 4.3).

Okul girişindeki güvenlik önlemleri yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40'lık oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %42.7'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %34.5'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %26.2'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %35.5'lik oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre sadece Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu okul girişindeki güvenlik önlemlerini yetersiz bulmuş, diğer okullardaki öğrencilerin çoğunluğu ise güvenlik önlemlerini yeterli bulmuştur (EK 4.4).

Okul içindeki güvenlik önlemleri yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %42.7'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %59.2'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %39.7'lik oran ile kararsız kalmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %34.4'lük oran ile kararsız kalmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %41.1'lik oran ile kararsız kalmıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi

öğrencileri okuldaki güvenlik önlemlerini yeterli bulurken, diğer okullardaki öğrenciler kararsız kalmıştır (EK 4.5).

Okulda güvenlikle ilgili olumsuz bir olay genellikle olmaz ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %54.5'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %58.3'lük oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %37.9'luk oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %44.3'lük oran ile kararsız kalmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40.3'lük oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre sadece Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencileri okulda güvenlikle ilgili olumsuz bir olay olmaz ifadesine kararsız kalmış, diğer okul öğrencileri güvenlikle ilgili olumsuz olaylar olmaz ifadesine katılmıştır (EK 4.6).

Okul bahçe duvarları güvenlik açısından uygundur ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %46.4'lük oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu % 59.2'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.6'lık oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu % 39.3'lük oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %25'lik oran ile kararsız kalmıştır. Anket sonucuna göre Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencileri bahçe duvarlarının güvenlik açısından uygundur ifadesine kararsız kalmış, diğer okullardaki öğrenciler duvarların güvenlik açısından uygun olduğunu düşünmüştür (EK 4.7).

Okul girişi okul kimliği ile ilgili olumlu bir etki bırakmaktadır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu % 36.4 ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu % 45.6'lık oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %39.7'lik oran ile kararsız kalmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %41.8'lik oran ile kararsız kalmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.5'lik oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu okul girişinin okul kimliği ile ilgili olumlu bir

etki bıraktığını düşünürken, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu kararsız kalmıştır (EK 4.8).

Okul bahçesinde sosyalleşmek için gerekli oturma alanları yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %25.5'lik oran ile katılmamıştır. Şükrü Şanlaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %29.1'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %26.7'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40.2'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %35.5'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre tüm okullardaki öğrencilerin çoğunluğu okul bahçesinde sosyalleşmek için gerekli oturma alanlarının yeterli olmadığını düşünmüştür (EK 4.9).

Okul bahçesinde spor faaliyetlerini gerçekleştirecek yeterli alan bulunmaktadır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.4'lük oran ile katılmıştır. Şükrü Şanlaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %48.5'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %39.7'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %37.7'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.3'lük oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu okul bahçesinde spor faaliyetlerini gerçekleştirecek yeterli alan bulunduğunu düşünürken, Cumhuriyet Anadolu Lisesi ve Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu yeterli alanın kesinlikle yeterli olmadığını düşünmüştür (EK 4.10).

Okul bahçesinde yeterli yeşil alan bulunmaktadır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %30'luk oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %56.3'lük oran ile kesinlikle katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %42.2'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %29.5'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %28.2'lik oran ile katılmıştır. Anket

sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu okul bahçesinde yeterli yeşil alan olduğunu düşünmüştür. Fakat oranların birbirine çok yakın olduğu yeşil alanın yeterli olmadığını düşünen öğrenci sayısının da yeşil alanın yeterli olduğunu düşünen öğrenci sayısına yakınlığı görülmektedir (EK 4.11).

Okul bahçe girişinden (güvenlik girişi) sınıflara ulaşım kolaydır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %41.8'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %45.6'lık oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %49.1'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %32.8'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %47.6'lık oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre tüm okul öğrencileri çoğunlukla okul bahçesinden sınıflara ulaşımın kolay olduğunu düşünmüştür (EK 4.12).

İdari giriş ve öğrenci girişinin ayrı olması uygundur ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %46.3'lük oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %43.7'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.2'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %42.6'lık oran ile kararsız kalmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %34.7'lik oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu idari giriş ile öğrenci girişinin ayrı olmasının uygunluğu konusunda kararsız kalmış, diğer okul öğrencilerinin çoğunluğu ayrı olmasını uygun bulmuştur (EK 4.13).

Kapalı spor salonu yeterli büyüklüktedir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %41.8'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %37.9'luk oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.6'lık oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %38.7'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi'nde kapalı spor salonu bulunmadığı için bu soru boş bırakılmış değerlendirmeye alınmamıştır. Anket sonucuna göre kapalı spor salonu bulunan okullardaki öğrencilerin çoğunluğu kapalı spor salonunun büyüklüğünü yeterli bulmuştur (EK 4.14).

Kapalı spor salonundaki giyinme/duş/wc alanları yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.4'lük oran ile kesinlikle katılmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %38.8'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.9'luk oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %48.4'lük oran ile kesinlikle katılmamıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi'nde kapalı spor salonu bulunmadığı için bu soru boş bırakılmış değerlendirmeye alınmamıştır. Anket sonucuna göre kapalı spor salonu bulunan okullardaki öğrencilerin çoğunluğu kapalı spor salonundaki giyinme/duş/wc alanlarını yetersiz bulmuştur (EK 4.15).

Kapalı spor salonunun ayrı bir bina halinde olması uygundur ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %50.9'luk oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %59.2'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40.2'lik oran ile hem katılmış hem de kesinlikle katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %53.2'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi'nde kapalı spor salonu bulunmadığı için bu soru boş bırakılmış değerlendirmeye alınmamıştır. Anket sonucuna göre kapalı spor salonu bulunan okullardaki öğrencilerin çoğunluğu kapalı spor salonunun ayrı bir bina halinde olmasını uygun bulmuştur (EK 4.16).

Sınıflardan spor salonuna ulaşım kolaydır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %41.8'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %50.5'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %32.8'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %57.3'lük oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi'nde kapalı spor salonu bulunmadığı için bu soru boş bırakılmış değerlendirmeye alınmamıştır. Anket sonucuna göre kapalı spor salonu bulunan okullardaki öğrencilerin çoğunluğu sınıflardan spor salonuna ulaşımın kolay olduğunu düşünmüştür (EK 4.17).

Sınıf büyüklükleri öğrenci sayısına göre yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %30.9'luk oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi

öğrencilerinin çoğunluğu %53.4'lük oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.2'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.6'lık oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %28.2'lik oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre tüm okullardaki öğrencilerin çoğunluğu sınıf büyüklüklerinin öğrenci sayısına göre yeterli olduğunu düşünmüştür (EK 4.18).

Sınıflar yazın aşırı sıcak değil, ideal sıcaklıktadır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %32.7'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %28.2'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.2'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.9'luk oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %32.3'lük oran ile katılmamıştır. Anket sonucuna göre Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu sınıfların yazın ideal sıcaklıkta olduğunu düşünmüş, diğer tüm okullardaki öğrencilerin çoğunluğu sınıfların yazın sıcak olduğunu ideal sıcaklıkta olmadığını düşünmüştür (EK 4.19).

Sınıflar kışın aşırı soğuk değil, ideal sıcaklıktadır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %38.2'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %38.8'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %39.7'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.1'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %24.2'lik oran ile hem katılmamış hem de kararsız kalmıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ve Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu sınıfların kışın ideal sıcaklıkta olduğunu düşünürken, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu sınıfların kışın soğuk olduğunu ideal sıcaklıkta olmadığını düşünmüştür (EK 4.20).

Sınıfların güneş ışığı almasını sağlayan pencereler yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %54.5'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu

Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %68.9'luk oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %54.3'lük oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %41'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %46.8'lik oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu sınıfların güneş ışığı almasını sağlayan pencereleri yeterli bulmuştur (EK 4.21).

Sınıflarda aydınlatma elemanları yeterli sayıdadır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %46.4'lük oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %64.1'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %59.5'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %49.2'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %57.3'lük oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu sınıflardaki aydınlatma elemanlarını yeterli bulmuştur (EK 4.22).

Sınıf duvar renkleri konsantrasyonu bozmayan, dikkat dağıtmayan, verimli ders işlemeye uygundur ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %49.1'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %51.5'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %42.2'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %37.7'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %49.2'lik oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu sınıf duvar renklerini konsantrasyonu bozmayan, dikkat dağıtmayan, verimli ders işlemeye uygun bulmuştur (EK 4.23).

Sınıflarda öğretmenin sesi en arkaya rahatlıkla ulaşmaktadır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %44.5'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %57.3'lük oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %32.8'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.1'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %38.7'lik oran ile katılmıştır. Anket

sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu sınıflarda öğretmenin sesinin en arkaya rahatlıkla ulaştığını düşünmüştür (EK 4.24).

Sınıflarda ses izolasyonu iyidir, dışarıdan gürültü gelmez ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %30'luk oran ile katılmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.1'lik oran ile katılmamıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %50.9'luk oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.9'luk oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %35.5'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu dışarıdan gürültü geldiğini düşünmüş, sınıflardaki ses izolasyonunu kötü bulmuştur (EK 4.25).

Sınıf içinde priz sayısı yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.8'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.9'luk oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.9'luk oran ile kararsız kalmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.9'luk oran ile kararsız kalmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.9'luk oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu sınıflardaki priz sayısını yeterli bulmuş, Cumhuriyet Anadolu Lisesi ve Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu kararsız kalmış, Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu priz sayısını yetersiz bulmuştur (EK 4.26).

Sınıflar ve idari birimlerin birbirleriyle ilişkisi yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %43.6'lık oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %56.3'lük oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %42.2'lik oran ile kararsız kalmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %38.5'lik oran ile kararsız kalmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %45.2'lik oran ile kararsız kalmıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi

öğrencilerinin çoğunluğu sınıflar ile idari birimlerin birbirleriyle ilişkilerini yeterli bulmuş, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu bu konuda kararsız kalmıştır (EK 4.27).

Koridor genişlikleri teneffüslerde rahat bir dağılım sağlayabilmek için yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40'lık oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %52.4'lük oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %29.3'lük oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %28.7'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %30.6'lık oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu koridor genişliklerinin teneffüslerde rahat bir dağılım sağlayabilecek genişlikte olduğunu düşünürken, Cumhuriyet Anadolu Lisesi ve Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu koridor genişliğini yeterli bulmamıştır (EK 4.28).

Koridorların güneş ışığı almasını sağlayan pencereler yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.8'lik oran ile katılmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %30.1'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %38.8'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40.2'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.1'lik oran ile katılmamıştır. Anket sonucuna göre Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu koridorların güneş ışığı almasını sağlayan pencereleri yeterli bulurken, diğer okul öğrencilerinin çoğunluğu yeterli bulmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi sonucunda da katılmayanlar ile katılanlar arasındaki farkın çok az olduğu görülmektedir (EK 4.29).

Koridorlardaki aydınlatma elemanları yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %32.7'lik oran ile kararsız kalmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %45.6'lık oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu

Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %37.9'luk oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %29.5'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %42.7'lik oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu koridorlardaki aydınlatma elemanlarını yeterli bulmuştur (EK 4.30).

Koridorların havalandırması yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %39.1'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %48.5'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.6'lık oran ile kararsız kalmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.9'luk oran ile kararsız kalmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %39.5'lik oran ile kararsız kalmıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu koridorların havalandırmasını yeterli bulurken, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu bu konuda kararsız kalmıştır (EK 4.31).

Koridorların duvar renkleri teneffüslerde dinamik hissetmeye uygundur ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %32.7'lik oran ile kararsız kalmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.2'lik oran ile kararsız kalmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %39.7'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %35.2'lik oran ile katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %28.2'lik oran ile katılmamıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencileri koridor duvar renklerini teneffüslerde dinamik hissetmeye uygun olup olmadığı konusunda kararsız kalırken, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu duvar renklerini uygun bulmamıştır (EK 4.32).

Merdiven genişlikleri teneffüslerde rahat iniş çıkışı sağlayabilmek için yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %39.1'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %60.2'lik oran ile katılmıştır.

Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %44.8'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %30.3'lük oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %43.5'lik oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu merdiven genişliklerini teneffüslerde rahat iniş çıkış yapabilmek için yeterli bulmuştur (EK 4.33).

Merdiven basamakları uygun yüksekliktedir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %62.7'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %73.8'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %61.2'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %52.5'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %63.7'lik oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu merdiven basamaklarını uygun yükseklikte bulmuştur (EK 4.34).

Herhangi bir deprem ya da yangın anında okulu boşaltmayı sağlayacak çıkışlar yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %45.5'lik oran ile kararsız kalmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %28.2'lik oran ile kararsız kalmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.9'luk oran ile kararsız kalmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.6'lık oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %32.3'lük oran ile kararsız kalmıştır. Anket sonucuna göre Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu herhangi bir deprem ya da yangın anında okulu boşaltmayı sağlayacak çıkışları yeterli bulmamış, diğer okul öğrencilerinin çoğunluğu ise bu konuda kararsız kalmıştır (EK 4.35).

Kötü hava koşullarında teneffüslerde vakit geçirmek için okul içinde yeterli sosyal alan bulunmaktadır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.6'lık oran ile kesinlikle katılmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.2'lik oran ile hem kararsız kalmış hem de katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %43.1'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %42.6'lık oran ile kesinlikle katılmamıştır.

Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %46.8'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu kötü hava koşullarında tenefüslerde vakit geçirmek için okul içinde yeterli sosyal alan bulunmaktadır ifadesine hem kararsız kalıp hem katılırken, diğer okul öğrencilerinin çoğunluğu yetersiz bulmuştur (EK 4.36).

Kantin içindeki oturma alanlarının büyüklüğü yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %45.5'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %32'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.6'lık oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.1'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %52.4'lük oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu kantin içerisindeki oturma alanlarının büyüklüğünü yeterli bulmazken, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ve Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu yeterli bulmuştur (EK 4.37).

Sınıflar ile kantin birbirine yakın mesafedir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %38.2'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33'lük oran ile kesinlikle katılmamıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %25.9'lük oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.9'lük oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.3'lük oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu sınıflar ile kantini birbirine yakın bulurken, diğer okul öğrencilerinin çoğunluğu mesafeyi uzak bulmuştur (EK 4.38).

Okulda fen derslerinde (fizik-kimya-biyoloji) kullanılacak laboratuvar sayıları yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %26.4'lük oran ile katılmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %36.9'lük oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %49.1'lik oran ile

kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.1'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %44.4'lük oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu okuldaki laboratuvar sayısını yeterli bulurken, diğer okul öğrencilerinin çoğunluğu yeterli bulmamıştır (EK 4.39).

Okul içindeki sanatsal aktivitelerin yapıldığı müzik ve resim atölye büyüklükleri yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %29.1'lik oran ile katılmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %38.8'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %59.5'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %50'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %42.7'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu okul içindeki sanatsal aktivitelerin yapıldığı müzik ve resim atölye büyüklüklerini yeterli bulurken, diğer okul öğrencilerinin çoğunluğu yeterli bulmamıştır (EK 4.40).

Kütüphane için ayrılan alanın büyüklüğü yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %37.3'lük oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40.8'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.9'luk oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %28.7'lik oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %41.9'luk oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu kütüphane büyüklüğünü yeterli bulmuştur (EK 4.41).

Konferans salonunda sahne için ayrılan alan büyüklüğü yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.6'lık oran ile katılmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %60.2'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %32.8'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.9'luk oran ile kararsız

kalmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %29'luk oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu konferans salonunda sahne için ayrılan alanın büyüklüğünü yeterli bulmamış, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ve Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu yeterli bulmuş ve Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu bu konuda kararsız kalmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesinde konferans salonu ek binada yer almaktadır (EK 4.42).

Konferans salonunda seyirciler için ayrılan alan büyüklüğü yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %28.2'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %56.3'lük oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %37.9'luk oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %27.9'luk oran ile kararsız kalmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.9'luk oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ve Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu konferans salonunda seyirciler için ayrılan alan büyüklüğünü yeterli bulurken, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu kararsız kalmış ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu ise bu alanı yeterli bulmamıştır (EK 4.43).

Teneffüslerde sınıflardan tuvaletlere ulaşım kolaydır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %54.5'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %66'lık oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %44.8'lik oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %53.3'lük oran ile katılmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %47.6'lık oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre tüm okul öğrencilerinin çoğunluğu teneffüslerde sınıflardan tuvaletlere ulaşımı kolay bulmuştur (EK 4.44).

Tuvaletlerde kabin sayısı yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %28.2'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %34'lük oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin

çoğunluğu %54.3'lük oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %35.2'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %50.8'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu tuvaletlerde kabin sayısını yeterli bulurken, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu kabin sayısını yeterli bulmamıştır (EK 4.45).

Tuvalet havalandırması yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40'lık oran ile kesinlikle katılmamıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %31.1'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %42.2'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %54.1'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %53.2'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır (EK 4.46).

Tuvaletlerde doğal aydınlatma yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40'lık oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %50.5'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %28.4'lük oran ile kararsız kalmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.6'lık oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %26.6'lık oran ile katılmıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu tuvaletlerdeki doğal aydınlatmayı yeterli bulmuştur. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu bu konuda kararsız kalırken Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu tuvaletlerdeki doğal aydınlatmayı yeterli bulmamıştır (EK 4.47).

Tuvaletlerde aydınlatma elemanları yeterli sayıdadır ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %50'lik oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %64.1'lik oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %37.9'luk oran ile katılmıştır. Süleyman Çelebi Anadolu

Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %29.5'lik oran ile kararsız kalmıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.1'lik oran ile kararsız kalmıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi, Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi ve Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu tuvaletlerdeki aydınlatma elemanları sayısını yeterli bulurken Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu bu konuda kararsız kalmıştır (EK 4.48).

Tuvaletlerdeki lavabo sayısı ve büyüklüğü yeterlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40.9'luk oran ile katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %45.6'lık oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %40.5'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %34.4'lük oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.1'lik oran ile katılmamıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu tuvaletlerdeki lavabo sayısı ve büyüklüğünü yeterli bulurken, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu yeterli bulmamıştır (EK 4.49).

Okul içinde engelli öğrenciler için yeterli çözümler sunulmuştur ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.6'lık oran ile kararsız kalmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %35.9'luk oran ile kararsız kalmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %38.8'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %50.8'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %33.9'luk oran ile kesinlikle katılmamıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu okul içindeki engelli öğrenciler için yeterli çözüm sunulmuştur ifadesine kararsız kalırken, Cumhuriyet Anadolu Lisesi, Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu yeterli çözüm olmadığını düşünmüştür (EK 4.50).

Okulda farklı etkinliklerin yapılabilmesi (konser/sergi) için mekansal değişikliklere elverişlidir ifadesine, Gazi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %30'luk oran ile hem kararsız kalmış hem de katılmıştır. Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %45.6'lık oran ile katılmıştır. Cumhuriyet Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %37.1'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %35.2'lik oran ile kesinlikle katılmamıştır. Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu %34.7'lik oran ile kararsız kalmıştır. Anket sonucuna göre Gazi Anadolu Lisesi ve Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu okulun farklı etkinliklerin yapılabilmesi için mekansal değişikliklere elverişli bulmuştur, Cumhuriyet Anadolu Lisesi ve Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu kesinlikle elverişli bulmamıştır ve Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi öğrencilerinin çoğunluğu ise bu konuda kararsız kalmıştır (EK 4.51).

4.2. Analiz Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Alan çalışmasının gerçekleştirildiği Bursa ili, Osmangazi ilçesinde bulunan 5 okul ve orijinal tip proje planlar, fotoğraflar ve MEB Asgari Tasarım Standartlarının uygunluğunun karşılaştırıldığı tablolar ile desteklenerek analiz edilmiştir. Mekanlar, MEB Asgari Tasarım Standartlarına göre beşinci bölümde tablolarda değerlendirilmiş, uygun, kısmen uygun ve uygun değil seçenekleri nedenleriyle birlikte açıklanmıştır. Bu bölümde genel olarak okullarda bulunan bulunmayan mekanlar anlatılmıştır.

Orijinal Tip Proje

Orijinal proje planlarında yön belirtilmediği için mekanların yönlerinin iyi-orta-kötü olarak değerlendirilmesi yapılamamıştır. Orijinal tip projede Tasarım Standartlarında olması gereken, idari birimlerden, rehberlik servisi, veli bekleme odası, okul aile birliği odası ve arşiv odası bulunmamaktadır. Derslik birimlerinden resim dersliği, müzik dersliği, biyoloji laboratuvarı, ve destek eğitim odası bulunmamaktadır. Ortak alanlardan, kütüphane, konferans salonu, spor salonu ve ibadethane bulunmamaktadır. Sirkülasyon alanlarından kapalı teneffüs alanı, rampalar ve asansör bulunmamaktadır. Islak hacimlerden engelli wc bulunmamaktadır.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre, idari birimlerden, müdür odası, müdür yardımcısı odası ve öğretmenler odası kısmen uygun bulunmuştur. Dersliklerden, derslik birimleri uygun bulunurken, kimya ve fizik laboratuvarları kısmen uygun bulunmuştur. Ortak alanlardan, kantin kısmen uygun bulunmuştur. Sirkülasyon alanlarından, giriş holleri, koridorlar ve yangın merdiveni kısmen uygun bulunurken, merdivenler uygun bulunmuştur. Islak hacimlerden, öğrenci wc, öğretmen wc ve temizlik odası uygun bulunmuştur.

1963 yılında tasarlanmış olan tip proje planının MEB Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda yayınlanan eğitim yapıları birimlerinin çoğunun planda yer almadığı görülmüştür. Projede bulunan mekanların çoğunluğunun da standartlara kısmen uygun olduğu görülmüştür. 1963 yılı eğitim koşullarına uygun olarak tasarlanmış tip proje planının yaklaşık 55 yıl sonra olan günümüz eğitim koşullarına uygun olmadığı görülmüştür.

Gazi Anadolu Lisesi

Tasarım standartlarında olması gereken, idari birimlerden, veli bekleme odası ve okul aile birliği odası bulunmamaktadır. Dersliklerden, resim dersliği bulunmamaktadır. Ortak alanlardan yemekhane bulunmamaktadır. Sirkülasyon alanlarından kapalı tenffüse alanı, rampalar ve asansör bulunmamaktadır. Islak hacimlerden engelli wc bulunmamaktadır. Açık alan düzenlemelerinden gezinti ve yürüme yolları bulunmamaktadır.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre, idari birimlerden öğretmenler odası ve arşiv odası uygun bulunurken, müdür odası, müdür yardımcısı odası ve rehberlik servisi kısmen uygun bulunmuştur. Dersliklerden, destek eğitim odası uygun bulunurken, derslik birimleri ve fizik laboratuvarı kısmen uygun bulunmuş, müzik dersliği, kimya laboratuvarı ve biyoloji laboratuvarı uygun bulunmamıştır. Ortak alanlardan, spor salonu ve kantin uygun bulunurken, konferans salonu kısmen uygun bulunmuş, kütüphane ve ibadethaneler uygun bulunmamıştır. Sirkülasyon alanlarından

giriş holleri uygun bulunurken, koridorlar ve yangın merdiveni kısmen uygun bulunmuş, merdivenler uygun bulunmamıştır. Islak hacimlerden öğrenci wc, öğretmen wc ve temizlik odası kısmen uygun bulunmuştur. Açık alanlardan sosyal alanlar, kentsel donatılar, açık spor alanları, girişler, servis ve itfaiye yolları ve bitki örtüsü kısmen uygun bulunmuştur.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre yönler açısından değerlendirildiğinde, idari birimlerden müdür odası ve öğretmenler odası iyi, müdür yardımcısı odalarının biri iyi biri orta, rehberlik servisi orta ve arşiv odası kötü olarak işaretlenmiştir. Dersliklerden bazıları iyi bazıları kötü, kimya laboratuvarı ve fizik laboratuvarı iyi, biyoloji laboratuvarı orta, müzik dersliği ve destek eğitim odası kötü olarak işaretlenmiştir. Ortak alanlardan spor salonu ve ibadethane iyi, konferans salonu ve kantin orta, kütüphane kötü olarak işaretlenmiştir. Sirkülasyon alanlarından, koridorlar hem iyi hem kötü, yangın merdiveni iyi, giriş holleri ve merdivenler kötü olarak işaretlenmiştir. Islak hacimlerden, öğrenci ve öğretmen wc'lerinin bir kısmı iyi bir kısmı kötü, temizlik odası kötü olarak işaretlenmiştir. Açık alan düzenlemelerinden, girişler, servis ve itfaiye yolları iyi, sosyal donatılar, kentsel donatılar ve açık spor alanları orta olarak işaretlenmiştir.

1963 yılında dönemin eğitim koşullarına göre tasarlanmış olan tip proje planından uyarlanmış olan Gazi Anadolu Lisesi 35 yıl sonra 1998 yılında yapılmıştır. Uygulama esnasında yapılan yanlışlıklar ile orijinal projedeki merdiven hatalı olarak tasarlanmıştır. Bazı mekanları günümüz koşullarına uygun ve kısmen uygun iken, MEB Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda olması gereken bazı mekanları okulda yer almadığı görülmüştür. Okul arazisinin büyüklüğü göz önüne alındığında bahçe kullanımının verimli olmadığı gözlenmiştir.

Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi

Tasarım standartlarında olması gereken, idari birimlerden, veli bekleme odası bulunmamaktadır. Dersliklerden resim dersliği bulunmamaktadır. Sirkülasyon alanlarından kapalı teneffüs alanı, rampalar ve asansör bulunmamaktadır. Islak

hacimlerden engelli wc bulunmamaktadır. Açık alan düzenlemelerinden gezinti ve yürüme yolları bulunmamaktadır.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre, idari birimlerden, müdür yardımcısı odası, öğretmenler odası ve arşiv odası uygun bulunurken, müdür odası, rehberlik servisi ve okul aile birliği kısmen uygun bulunmuştur. Dersliklerden, müzik dersliği ve destek eğitim odası uygun bulunurken, derslik birimleri, kimya, fizik ve biyoloji laboratuvarları kısmen uygun bulunmuştur. Ortak alanlardan konferans salonu, spor salonu ve kantin uygun bulunurken, yemekhane ve kütüphane kısmen uygun bulunmuş, ibadethane uygun bulunmamıştır. Sirkülasyon alanlarından, giriş holleri ve merdivenler uygun bulunurken, koridorlar ve yangın merdiveni kısmen uygun bulunmuştur. Islak hacimlerden, öğrenci wc, öğretmen wc ve temizlik odası kısmen uygun bulunmuştur. Açık alan düzenlemelerinden, sosyal alanlar, kentsel donatılar uygun bulunurken, açık spor alanları, girişler, servis ve itfaiye yolları ve bitkili örtüsü kısmen uygun bulunmuştur.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre yönler açısından değerlendirildiğinde, idari birimlerden, müdür odası, öğretmenler odası ve arşiv odası iyi, müdür yardımcısı odası, rehberlik servisi ve okul aile birliği odası orta olarak işaretlenmiştir. Dersliklerden, derslik birimleri, müzik dersliği, kimya, fizik ve biyoloji laboratuvarları ve destek eğitim odası orta olarak işaretlenmiştir. Ortak alanlardan, konferans salonu hem iyi hem orta, yemekhane ve kütüphane orta, spor salonu, kantin ve ibadethane kötü olarak işaretlenmiştir. Sirkülasyon alanlarından, koridorlar hem iyi hem kötü, giriş holleri, merdivenler ve yangın merdiveni orta olarak işaretlenmiştir. Islak hacimlerden öğrenci wc, öğretmen wc ve temizlik odası orta olarak işaretlenmiştir. Açık alan düzenlemelerinden sosyal alanlar, kentsel donatılar ve açık spor alanları hem iyi hem kötü, girişler, servis ve itfaiye yolları orta olarak işaretlenmiştir.

1963 yılında dönemin eğitim koşullarına göre tasarlanmış olan tip proje planından uyarlanmış olan Şükrü Şankaya Anadolu Lisesi 33 yıl sonra 1996 yılında yapılmıştır. Orijinal proje planındaki merdivenler değiştirilmiş ve yapım aşamasında kat sayısı artırılarak MEB Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzu ortaöğretim okul

binası yüksekliği şartına uygun yapılmamıştır. Bazı mekanları günümüz koşullarına uygun ve kısmen uygun iken, MEB Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda olması gereken bazı mekanları okulda yer almadığı grlmştır.

Cumhuriyet Anadolu Lisesi

Tasarım standartlarında olması gereken, idari birimlerden, veli bekleme odası bulunmamaktadır. Dersliklerden, resim dersliği, müzik dersliği, kimya, fizik ve biyoloji laboratuvarları ve destek eğitim odası bulunmamaktadır. Ortak alanlardan, yemekhane, kütüphane, konferans salonu ve spor salonu bulunmamaktadır. Sirkülasyon alanlarından, kapalı tenffüs alanı, rampalar ve asansör bulunmamaktadır. Islak hacimlerden engelli wc bulunmamaktadır. Açık alan düzenlemelerinden gezinti ve yürüme yolları bulunmamaktadır.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre, idari birimlerden, müdür yardımcısı odası ve okul aile birliği odası uygun bulunurken, müdür odası, öğretmenler odası, rehberlik servisi ve arşiv odası kısmen uygun bulunmuştur. Dersliklerden derslik birimleri uygun bulunmuştur. Ortak alanlardan kantin uygun bulunurken, ibadethaneler kısmen uygun bulunmuştur. Sirkülasyon alanlarından, merdivenler uygun bulunurken, giriş holleri, koridorlar ve yangın merdiveni kısmen uygun bulunmuştur. Islak hacimlerden, ğrenci wc, ğretmen wc ve temizlik odası kısmen uygun bulunmuştur. Açık alan düzenlemelerinden, sosyal alanlar, kentsel donatılar, açık spor salonları, girişler, servis ve itfaiye yolları ve bitki örtüsü kısmen uygun bulunmuştur.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre yönler açısından değerlendirildiğinde, idari birimlerden, öğretmenler odası hem iyi hem orta, okul aile birliği odası iyi, arşiv odası orta, müdür odası, müdür yardımcısı odası ve rehberlik servisi kötü olarak işaretlenmiştir. Dersliklerden, derslik birimlerinin bir kısmı iyi, bir kısmı kötü olarak işaretlenmiştir. Ortak alanlardan, kantin hem orta hem kötü, ibadethaneler kötü olarak işaretlenmiştir. Sirkülasyon alanlarından, merdivenler ve yangın merdiveni iyi, koridorlar orta, giriş holleri kötü olarak işaretlenmiştir. Islak hacimlerden, ğrenci wc, ğretmen wc ve temizlik odası hem iyi hem kötü olarak

işaretlenmiştir. Açık alanlardan, sosyal alanlar, kentsel donatılar ve açık spor alanları hem iyi hem kötü, girişler, servis ve itfaiye yolları orta olarak işaretlenmiştir.

1963 yılında dönemin eğitim koşullarına göre tasarlanmış olan tip proje planından uyarlanmış olan Cumhuriyet Anadolu Lisesi 9 yıl sonra 1972 yılında yapılmıştır. Orijinal proje planından küçük olarak yapılmıştır. Bazı mekanları günümüz koşullarına uygun ve kısmen uygun iken, MEB Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda olması gereken bazı mekanları okulda yer almadığı görülmüştür. Okul binası küçük olduğu için yıllar sonra ek okul binası yapılmıştır. Fakat okul arazisinde iki okul binası olmasına rağmen MEB Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzundaki mekan şartlarını sağlayamamıştır. Okul arazisinin küçüklüğü sebebiyle okula spor salonu yapılamamıştır.

Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi

Tasarım standartlarında olması gereken, idari birimlerden, veli bekleme odası ve okul aile birliği odası bulunmamaktadır. Dersliklerden, resim dersliği, müzik dersliği, biyoloji laboratuvarı ve destek eğitim odası bulunmamaktadır. Ortak alanlardan, yemekhane bulunmamaktadır. Sirkülasyon alanlarından, kapalı teneffüs alanı, rampalar ve asansör bulunmamaktadır. Islak hacimlerden engelli wc bulunmamaktadır. Açık alan düzenlemelerinden gezinti ve yürüme yolları bulunmamaktadır.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre, idari birimlerden, müdür yardımcısı odası ve öğretmenler odası uygun bulunurken, müdür odası, rehberlik servisi ve arşiv odası kısmen uygun bulunmuştur. Dersliklerden, derslik birimleri, kimya laboratuvarı ve fizik laboratuvarı kısmen uygun bulunmuştur. Ortak alanlardan, kütüphane, konferans salonu, spor salonu, kantin ve ibadethane kısmen uygun bulunmuştur. Sirkülasyon alanlarından, giriş holleri ve merdivenler uygun bulunurken, koridorlar ve yangın merdiveni kısmen uygun bulunmuştur. Islak hacimlerden, öğrenci wc, öğretmen wc ve temizlik odası kısmen uygun bulunmuştur. Açık alan düzenlemelerinden, sosyal alanlar, kentsel donatılar, açık spor alanları ve bitki örtüsü uygun bulunurken, girişler, servis ve itfaiye yolları kısmen uygun bulunmuştur.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre yönler açısından değerlendirildiğinde, idari birimlerden, müdür yardımcısı odası hem iyi hem kötü, rehberlik servisi ve arşiv odası iyi, müdür odası ve öğretmenler odası kötü olarak işaretlenmiştir. Dersliklerden, derslik birimleri hem iyi hem kötü, kimya ve fizik laboratuvarları kötü olarak işaretlenmiştir. Ortak alanlardan, konferans salonu ve kantin iyi, kütüphane orta, spor salonu ve ibadethaneler kötü olarak işaretlenmiştir. Sirkülasyon alanlarından giriş holleri iyi, koridorlar orta, merdivenler ve yangın merdiveni kötü olarak işaretlenmiştir. Islak hacimlerden, öğrenci wc, öğretmen wc ve temizlik odası hem iyi hem kötü olarak işaretlenmiştir. Açık alan düzenlemelerinden, sosyal alanlar, kentsel donatılar, açık spor alanları ve girişler, servis ve itfaiye yolları kötü olarak işaretlenmiştir.

1963 yılında dönemin eğitim koşullarına göre tasarlanmış olan tip proje planından uyarlanmış olan Süleyman Çelebi Anadolu Lisesi 14 yıl sonra 1977 yılında yapılmıştır. Bazı mekanları günümüz koşullarına uygun ve kısmen uygun iken, MEB Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda olması gereken bazı mekanları okulda yer almadığı görülmüştür.

Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi

Tasarım standartlarında olması gereken, idari birimlerden, veli bekleme odası bulunmamaktadır. Dersliklerden, resim dersliği, fizik laboratuvarı ve biyoloji laboratuvarı bulunmamaktadır. Ortak alanlardan yemekhane ve konferans salonu bulunmamaktadır. Sirkülasyon alanlarından, kapalı teneffüs alanı, rampalar ve asansör bulunmamaktadır. Islak hacimlerden, engelli wc bulunmamaktadır. Açık alan düzenlemelerinden, gezinti ve yürüme yolları bulunmamaktadır.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre, müdür yardımcısı odası, öğretmenler odası ve arşiv odası uygun bulunurken, müdür odası, rehberlik servisi ve okul aile birliği odası kısmen uygun bulunmuştur. Dersliklerden, derslik birimleri, müzik dersliği ve kimya laboratuvarı kısmen uygun bulunurken, destek eğitim odası uygun bulunmamıştır. Ortak alanlardan, spor salonu uygun bulunurken,

kütüphane,kantin ve ibadethane kısmen uygun bulunmuştur. Sirkülasyon alanlarından, merdivenler uygun bulunurken, giriş holleri, koridorlar ve yangın merdiveni kısmen uygun bulunmuştur. Islak hacimlerden, öğrenci wc, öğretmen wc ve temizlik odası kısmen uygun bulunmuştur. Açık alan düzenlemelerinden sosyal alanlar, kentsel donatılar, açık spor alanları, girişler, servis ve itfaiye yolları ve bitki örtüsü kısmen uygun bulunmuştur.

Var olan mekanlardan Tasarım Standartlarına göre yönler açısından değerlendirildiğinde, idari birimlerden, müdür yardımcısı, öğretmenler odası ve okul aile birliği iyi, müdür odası, rehberlik servisi ve arşiv odası orta olarak işaretlenmiştir. Dersliklerden, derslik birimleri hem iyi hem kötü, müzik dersliği ve destek eğitim odası iyi, kimya laboratuvarı orta olarak işaretlenmiştir. Ortak alanlardan, spor salonu iyi, kütüphane ve kantin orta, ibadethane kötü olarak işaretlenmiştir. Sirkülasyon alanlarından, giriş holleri ve merdivenler iyi, koridorlar ve yangın merdiveni hem iyi hem kötü olarak işaretlenmiştir. Islak hacimlerden, öğrenci wc, öğretmen wc ve temizlik odası hem iyi hem kötü olarak işaretlenmiştir. Açık alan düzenlemelerinden, sosyal alanlar, kentsel donatılar, açık spor alanları, girişler, servis ve itfaiye yolları orta olarak işaretlenmiştir.

1963 yılında dönemin eğitim koşullarına göre tasarlanmış olan tip proje planından uyarlanmış olan Hasan Ali Yücel Anadolu Lisesi 39 yıl sonra 2002 yılında yapılmıştır. Bazı mekanları günümüz koşullarına uygun ve kısmen uygun iken, MEB Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzunda olması gereken bazı mekanları okulda yer almadığı görülmüştür.

5. SONUÇ

Ülkelerin gelişmesindeki en önemli unsurlardan biri olan eğitim, ekonomik ve sosyal yaşamdaki gelişmeleri etkileyerek insanların refah düzeyinin artmasında önemli bir rol oynamaktadır. Tüm dünyada en çok üretilen yapı türlerinden biri olan eğitim yapıları, insanların en çok vakit geçirdikleri yerlerden biridir. Eğitimin kalitesini artırmak ve eğitim sistemini geliştirmek için yalnızca müfredat ve sınav sistemi değişiklikleri yeterli olmamaktadır. Bunun için günümüzde sürekli artan bilgi ve gelişen teknoloji ile birlikte bu gelişmelere ayak uydurabilen bir eğitime ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda eğitim ile eğitim yapıları birbirinden ayrılmaz bir bütün olarak düşünülmelidir.

Ülkemizde Cumhuriyet dönemi sonrası eğitim sisteminin değişmesi, eğitim yapısının azlığı ve daha sonraki yıllarda hızlı kentleşme ve büyümeyle birlikte eğitim yapılarına olan ihtiyaçta artmıştır. Bu artışa hızlı ve ekonomik bir çözüm olarak ülkenin her yerinde uygulanmaya başlanan tip projeler ile çözüm bulunmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından üretilen tip projeler, hızla artan eğitim yapısı ihtiyacına ekonomik bir çözüm sunarken, değişen eğitim sistemi, farklı iklim, yer, kültür ve bağlama ayak uyduramamakta, eğitim yapılarından bekleneni karşılamamaktadır. Günümüzde hala eğitim yapıları tip proje uygulamaları ile yapılmaktadır. Hızla gelişen teknoloji ve yeni ihtiyaçlara göre eğitim yapıları da zaman içinde yeni koşullara göre değişime uğrama ihtiyacındadır.

Günümüzde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan tip projeler, MEB ihtiyaç programlarına uygun, yürürlükteki tüm yönetmelikler uygun ve 2015 yılında yayınlanan MEB Asgari Tasarım Standartları Kılavuzuna uygun olarak yapılmasına karar verilmiştir. Bu tez çalışmasının amacı 1960'lı yıllarda dönemin eğitim koşulları ve programlarına göre tasarlanmış olan tip projelerin günümüz ihtiyaçlarına ne ölçüde cevap verebildiğini sorgulamak olmuştur. Bu bağlamda tez kapsamında Bursa Osmangazi ilçesinde tespit edilen 15 ortaöğretim kurumundan, 1960'lı yıllarda tasarlanmış tip proje planından yapılmış 5 okul ele alınmıştır. Bu okulların 1960'larda dönemin eğitim koşullarına göre tasarlanmış olan tip projenin 1972, 1977, 1996, 1998 ve 2002 yıllarında uygulanmış halleri olduğu görülmüştür.

Yapılan çalışma ile okulların planlarındaki değişiklikler ve MEB Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzuna uygunlukları tablolar halinde incelenmiştir. 1963 yılında tasarlanmış olan orijinal tip proje incelendiğinde günümüz eğitim yapıları koşullarına uygun olmadığı tespit edilmiştir. Günümüz koşullarına uygun olmayan tip projenin çeşitli değişikliklerle, farklı yıllarda uygulanmış olan 5 okul yapısında, zamanla çeşitli iyileştirme çalışmalarının yapıldığı gözlenmiş fakat standartlarda bulunması gereken bazı mekanları hiç olmadığı, var olan mekanlarında kısmen uygun olanları tespit edilmiştir.

MEB Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartlarına uygunluğu incelenen okulların kullanıcıları olan öğrencilerine, her okulda 9, 10, 11 ve 12 olmak üzere her kademedен birer sınıfa toplam 575 kişiye uygulanan kullanıcı memnuniyeti anketi yapılmıştır. Aynı tip projenin uygulamaları olan okullarda anket çalışması sonucunda farklı sonuçlar çıktığı gözlenmiştir. Aynı tip proje uygulamalarında farklı sonuçlar çıkmasının sebepleri, bina yapılmadan önce yapılan değişiklikler, bina yapıldıktan sonra ihtiyaç gereği yapılan değişiklikler, arazi farklılıkları ve farklı çevresel faktörler olarak belirlenmiştir.

Geçmiş yıllarda dönemin eğitim koşullarına göre yapılmış olan eğitim yapılarının, günümüz eğitim koşulları değişikliğine uygun olmaması halinde yıkılıp yenileri yapılamayacağı için, okulların kendi içlerindeki eksikliklerin giderilerek günümüz koşullarına uygunluğu sağlanmalıdır. MEB Standartlarında olması gereken fakat okullarda olmayan mekanların, okul binalarına ek yapılarak oluşturulması sağlanabilir. Yeni yapılacak olan eğitim yapılarında, eğitim mekanlarının değişen eğitim sistemlerine, gelişen teknoloji ve oluşan ihtiyaçlara paralel olarak tasarlanması gerekmektedir. Eğitim yapıları yapılmadan önce iyi bir analiz yapılması gerektiği, yapılan analizler sonucunda okul binasının yapılacağı arazide mekan-yön tespitine uygun, her okul için kendi ihtiyaçları doğrultusunda arazi koşulları da göz önüne alınarak eğitim yapılarının tasarlanması gerektiği fikrine varılmıştır.

Mevcut eğitim yapılarının iyileştirilmesi için tespit edilen eksikliklerin giderilmeye çalışılması gerekmektedir. Mevcut eğitim yapılarının kullanıcıları olan öğrencilerle

yapılan anket çalışması sonucuna göre 575 öğrencinin çoğunluğunun düşüncelerine göre belirli sonuçlara varılmıştır. Varılan sonuçlar eğitim yapıları asgari tasarım standartlarına göre oluşturulan tablolarla paralellik göstermektedir. Öğrencilerin düşüncelerine ek olarak tablolarda öğrencilerin bazı uygun bulduğu birimler kısmen uygun çıkmıştır. Öğrencilerin okullardaki olumsuz olarak buldukları açıklanarak bu olumsuzluklara nasıl çözüm üretilebileceği düşünülmüştür. Öğrenciler, okul bahçesindeki otopark alanının bahçe kullanımını kısıtladığını düşünmektedir. İleriye dönük çözümlerde okul otopark alanlarının öğrencilerin bahçe kullanımını kısıtlamayacak bir alanda çözümlenmesi düşünülmelidir. Öğrenciler okul girişlerinin okul kimliği hakkında olumlu bir etki bıraktığı konusunda kararsız kalmıştır. Okul girişlerinin olumlu bir etki bırakması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Öğrenciler kapalı spor salonundaki giyinme/duş/wc alanlarını yeterli bulmamıştır. Spor salonları çözümleri dikkate alınarak ek giyinme/duş/wc alanı çözümlenmelidir.

Öğrenciler sınıfları yazın sıcak bulmuş, kışın ideal sıcaklıkta bulmuştur. Havaaların ısınması ile sınıfların sıcaklığının artmasına bir çözüm getirilmelidir. Öğrenciler sınıflardaki ses izolasyonunu kötü bulmakta dışarıdan gürültü geldiğini söylemiştir. Sınıflardaki izolasyon problem çözümlenmelidir. Öğrenciler sınıflardaki priz sayısının yeterliliği konusunda kararsız kalmıştır. Sınıflardaki priz sayısı artırılmalıdır. Öğrenciler sınıflar ile idari birimler arasındaki ilişkinin yerli bulunması konusunda kararsız kalmıştır. MEB Asgari Tasarım Standartlarına göre de idari birimler ile öğrencilerin iç içe olması gerektiği belirtilmiştir. Okullarda bu yönde gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Öğrenciler koridorların güneş ışığı almasını sağlayan pencereleri yeterli bulmamıştır. Okul koridorlarının ince uzun olması koridorların karanlık olmasına neden olmaktadır. Sınıflardan koridorlara pencere açılarak koridorların da aydınlık olması sağlanmalıdır. Öğrenciler koridorların duvar renklerinin teneffüslerde dinamik hissetmeye uygun olmadığını düşünmüştür. Koridorların renkleri dinamik hissetmeye uygun boyanmalıdır. Öğrenciler herhangi bir deprem ya da yangın anında okulu boşaltmayı sağlayacak çıkışların yeterli olup olmadığı konusunda kararsız kalmıştır. Okullardaki çıkışların

öğrencilerin binayı acil durumlarda boşaltmaya uygun olup olmadığı araştırılarak gerekli çözümler üretilmelidir.

Kötü hava koşullarında teneffüslerde vakit geçirmek için okul içinde yeterli sosyal alan bulunmadığı düşünülmektedir. MEB Asgari Tasarım Standartlarının incelendiği tablolarda da okullarda kapalı teneffüs alanlarının bulunmadığı gözlenmiştir. Bunun için gerekli çalışmalar yapılarak okullarda kapalı teneffüs alanları yaratılmalıdır. Öğrenciler kantin içindeki oturma alanlarının büyüklüğünü yeterli bulmamıştır. Kantin oturma alanları büyütülmelidir. Sınıflar ile kantinin birbirine yakın olmadığını düşünülmektedir. Kantinlerin çoğunluğunun okul dışında yapılması sebebiyle sınıflara uzak bulmuşlardır. Öğrenciler okulda bulunan laboratuvar sayısının yeterli olmadığını düşünülmektedir. MEB Asgari Tasarım Standartlarına göre oluşturulan tablolarda da laboratuvar sayılarının yeterli olmadığı ve laboratuvarların kılavuza göre kısmen uygun olduğu görülmüştür. Laboratuvar sayıları eksik olan okullara eklenerek kılavuza uygun halde iyileştirme çalışmaları yapılmalıdır.

Öğrenciler müzik ve resim dersliklerinin büyüklüklerinin yeterli olmadığını düşünülmektedir. MEB Asgari Tasarım Standartlarına göre oluşturulan tablolarda da müzik ve resim dersliklerinin çoğu okulda olmadığı, olan okullarda da kılavuza uygun yapılmadığı görülmüştür. Müzik ve resim dersliği olmayan okullara bu derslikler eklenerek kılavuza uygun hale getirilmelidir. Öğrenciler tuvaletlerdeki kabin sayısını yeterli bulmamıştır. Tuvalet kabin sayıları arttırılmalıdır. Öğrenciler tuvaletlerdeki havalandırmayı yeterli bulmamıştır. Tuvaletlerde koku problem yaşandığı için tuvaletlere havalandırmalar eklenmelidir. Öğrenciler tuvaletlerdeki lavabo sayısı ve büyüklüğünü yeterli bulmamıştır. Tuvaletlerdeki lavabo sayıları arttırılmalıdır.

Öğrenciler okul içinde engelli öğrenciler için yeterli çözümlerin sunulmadığını düşünülmektedir. MEB Asgari Tasarım Standartlarına göre oluşturulan tablolarda da engelliler için okullarda hiç bir çözüm bulunmadığı gözlenmiştir. Asansör, engelli wc ve rampalar eklenmelidir. Öğrenciler okulun farklı etkinlikler(konser/sergi/sosyal) yapabilmek için mekansal değişikliklere uygun olup olmadığı konusunda kararsız

kalmıştır. Okullarda konser, sergi gibi sosyal etkinliklerin yapılabilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.

Öğrencilere yapılan anket çalışmasında çıkan sonuçlarla asgari tasarım standartlarına göre oluşturulan tablolarda çıkan sonuçlar paralellik göstermektedir. Fakat öğrencilerin memnun olduğu fakat tablolara göre kısmen uygun bulunan mekanlar da bulunmaktadır. Bunlar, müdür odaları, rehberlik servisi, derslikler, kütüphane, ibadethane, koridorlar, yangın merdiveni, açık spor alanları, girişler, dervis ve itfaiye yolları ve bitki örtüsüdür. Bu tez çalışması ile mevcut durumun tespitinin yapılmış, eksiklikler hem MEB Asgari Tasarım Standartlarına göre oluşturulmuş tablolarda hem de öğrenciler ile yapılan kullanıcı memnuniyeti anket çalışması ile ortaya konulmuştur. Ortaya çıkan eksikliklerin ileride yapılacak olan iyileştirme çalışmalarına ışık tutması düşünülmüştür.

KAYNAKLAR

- Akinsanmi, B. 2010.** The Optimal Learning Environment: Learning Theories. DesignShare, <http://www.designshare.com/index.php/articles/the-optimallearning-environment-learning-theories->(Erişim tarihi: 25.05.2019).
- Akyürek, O. 1973.** Bir Orta Okul Binası. *Arkitekt Dergisi*, 1973(1973-02(350)): 70.
- Akyüz, Y. 1999.** 17. yüzyıldan günümüze türk eğitiminde başlıca düzenleme ve geliştirme çabaları (genel özellikler ve doğrultular): XIII. Türk Tarih Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler, Türk Tarih Kurumu, Ankara, s. 855-874.
- Akyüz, Y. 2011.** Osmanlı Döneminden Cumhuriyete Geçilirken Eğitim-Öğretim Alanında Yaşanan Dönüşümler. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 1(2): 9-22.
- Akyüz, Y. 2018.** Türk Eğitim Tarihi. Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara, 576 s.
- Anonim, 1939.** 1. Milli Eğitim Şûrası (17-29 Temmuz 1939). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164549_1_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1943.** 2. Milli Eğitim Şûrası (15-21 Şubat 1943). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164619_2_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1946.** 3. Milli Eğitim Şûrası (2-10 Aralık 1946). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164646_3_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1949.** 4. Milli Eğitim Şûrası (23-31 Ağustos 1949). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164715_4_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1953.** 5. Milli Eğitim Şûrası (4-14 Şubat 1953). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164807_5_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1957.** 6. Milli Eğitim Şûrası (18-23 Mart 1957). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164847_6_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1960.** Okul Binaları Ana Nizamnamesi U.İ.A. Milletler arası Mimarlar Birliği. *Arkitekt Dergisi*, 1960(1960-01(298)): 40-44.
- Anonim, 1962.** 7. Milli Eğitim Şûrası (5-15 Şubat 1962). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164924_7_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1963.** Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1963-1967). Ankara.
- Anonim, 1967.** İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1968-1972). Ankara.
- Anonim, 1970.** 8. Milli Eğitim Şûrası (28 Eylül-3 Ekim 1970). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165001_8_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1972.** Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1977). Ankara.
- Anonim, 1974.** 9. Milli Eğitim Şûrası (24 Haziran-4 Temmuz 1974). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165045_9_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1979.** Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983). Yayın No: 1664, Ankara.

- Anonim, 1981.** 10. Milli Eğitim Şûrası (23-26 Haziran 1981). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165120_10_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1982.** 11. Milli Eğitim Şûrası (8-11 Haziran 1982). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165200_11_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1984.** Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1985-1989). Yayın No: 1974, Ankara.
- Anonim, 1988.** 12. Milli Eğitim Şûrası (18-22 Haziran 1988). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165252_12_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1989.** Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990-1994). Yayın No: 2174, Ankara.
- Anonim, 1990.** 13. Milli Eğitim Şûrası (15-19 Ocak 1990). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165326_13_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1993.** 14. Milli Eğitim Şûrası (27-29 Eylül 1993). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165401_14_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1995.** Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996-2000). Ankara.
- Anonim, 1996.** 15. Milli Eğitim Şûrası (13-17 Mayıs 1996). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165430_15_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 1999.** 16. Milli Eğitim Şûrası (13-17 Kasım 1999). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165513_16_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 2000.** Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005). Ankara.
- Anonim, 2004.** “Örnek” İlköğretim Okulu Projeleri Üzerinden “Tip Proje” Kavramı / Döner Sermaye Yoluyla Proje Üretimi / Türkiye’de Okul Yapılarının Elde Edilme Süreci / Müellifin Yapım Süreci İle İlişkisi / Standartların Mimari Kaliteye Etkileri / ve Diğerleri. *Mimarlık Dergisi*, (317).
- Anonim, 2006a.** Atatürk’ün Söylev ve Demeçleri I-II-III. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Divan Yayıncılık, Ankara.
- Anonim, 2006b.** 17. Milli Eğitim Şûrası (13-17 Kasım 2006). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165619_17_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 2006c.** Dokuzuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı (2007-2013). Ankara.
- Anonim, 2010.** 18. Milli Eğitim Şûrası (1-5 Kasım 2010). https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29170222_18_sura.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 2013.** Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı (2014-2018). Ankara.
- Anonim, 2014.** 19. Milli Eğitim Şûrası (2-6 Aralık 2014). http://mebk12.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/35/27/719973/dosyalar/2015_02/02041116_19.millieitimiraskarlar.pdf-(Erişim tarihi: 11.05.2019).
- Anonim, 2015.** Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları Kılavuzu, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı, Ankara, 179 s.
- Bryant, L., Northington, K. 2004.** For Generations to Come: A Leadership Guide to Renewing Public School Buildings, Washington: 21st Century School Fund, 60pp.

- Büyüköztürk, Ş.** 2002. Faktör Analizi: Temel Kavramlar ve Ölçek Geliştirmede Kullanımı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, (32): 470-483.
- Demircioğlu, A.B.** 1997. İstanbul Genelinde Orta Öğretim Yapılarının Kullanıcı Sorunları Açısından İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı, İstanbul.
- Deniz, M.** 2001. Milli Eğitim Şûralarının Tarihçesi ve Eğitim Politikalarına Etkileri. *Yüksek Lisans Tezi*, SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Isparta.
- Dinç, S.** 2008a. Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihimizde I. Milli Eğitim Şûrası (17-23 Temmuz 1939) ve Uygulamaları. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, (3690): 1-40.
- Dinç, S.** 2008b. Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihimizde II. Milli Eğitim Şûrası (15-21 Şubat 1943) ve Uygulamaları. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, (3689): 1-28.
- Dinç, S.** 2008c. Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihimizde III. Milli Eğitim Şûrası (2-10 Aralık 1946) ve Uygulamaları. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, (3822): 1-40.
- Dinç, S.** 2008d. Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihimizde IV. Milli Eğitim Şûrası (22-31 Ağustos 1949) ve Uygulamaları. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, (3835): 1-31.
- Dinç, S.** 2008e. Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihimizde V. Milli Eğitim Şûrası (5-14 Şubat 1953) ve Uygulamaları. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, (3858): 1-54.
- Dinç, S.** 2008f. Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihimizde VI. Milli Eğitim Şûrası (18-23 Mart 1957) ve Uygulamaları. *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, (3859): 1-38.
- Erdem, A.R.** 2002. Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'ndaki (1996-2000) Eğitimle İlgili İlke ve Politikaların Uygulanmasının Değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (11):59-75.
- Ergin, O.** 1977a. Türk Maarif Tarihi. Cilt:1-2, Eser Matbaası, İstanbul, 831 s.
- Ergin, O.** 1977b. Türk Maarif Tarihi. Cilt:3-4, Eser Matbaası, İstanbul, 839-1597 s.
- Ergin, O.** 1977c. Türk Maarif Tarihi. Cilt:5, Eser Matbaası, İstanbul, 1605-2228 s.
- Ergün, M.** 2000. Medreseden Mektebe Osmanlı Eğitim Sistemindeki Değişme. *Yeni Türkiye Dergisi*, (32): 735-753.
- Hesapçioğlu, M.** 2009. Türkiye'de Cumhuriyet Döneminde Eğitim Politikası ve Felsefesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 29(29): 121-138.
- Hutcheson, G., Sofroniou, N.** 1999. The Multivariate Social Scientist: Introductory Statistics Using Generalized Linear Models. SAGE Publication, Thousand Oaks, California, 275 pp.
- Kapluhan, E.** 2012. Hazırlık (Kurtuluş Savaşı) Dönemi Eğitim Politikaları ve Eğitim Faaliyetleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(1): 1-28.
- Kapluhan, E.** 2014. 1921 Maarif Kongresi'nin Türk Eğitim Tarihindeki Yeri ve Önemi. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(8): 123-134.
- Karal, E. Z.** 1999. Tanzimattan Evvel Garplılaşma Hareketleri (1718-1839). Tanzimat I, MEB Yayınları, İstanbul.

- Kodaman, B. 1991.** Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 201 s.
- Kul, F. N. 2011.** Erken Cumhuriyet Dönemi İlkokul Binaları. *Mimarlık Dergisi*, (360).
- Kul, F. N. 2016.** Ernst A. Egli ve “Yeni İlkokul Modelleri”. *Mimarlık Dergisi*, (388).
- Okan, A. 1976.** Kamu Binaları Üretiminde Tip Proje Uygulaması ve Bir Maliyet Değerlendirilmesi. *Mimarlık Dergisi*, (146): 42-48.
- Özguven, B. 1990.** İdadi Binaları. *Tarih ve Toplum Dergisi*, (82).
- Öztürk, C. 2005.** Türkiye’de Düünden Bugüne Öğretmen Yetiştiren Kurumlar. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul. 502 s.
- Pakalın, M. Z. 1993.** Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü II. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul, 784 s.
- Parlak, M. A. 2010.** Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikaları Sempozyumu 07-09 Aralık 2005. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara, 487 s.
- Practical Action, 2014.** School Buildings in Developing Countries. İngiltere <http://www.worldwidehelpers.org/wwhweb/uploads/files/School%20Buildings%20in%20Developing%20Countries.pdf>-(Erişim tarihi: 25.05.2019)
- Sarısozen, C. 1981.** Eğitim Yapıları Üretim Süreci. TÜBİTAK Yapı Araştırma Enstitüsü, YAE-136 nolu Proje Kesin Raporu, Ankara.
- Sayar, Z. 1936.** Devlet İnşaatında Tip Plân Usulünün Mahzurları. *Arkitekt Dergisi*, 1936(1936-09(69)): 259-260.
- Sayar, Z. 1950.** Okul Binaları. *Arkitekt Dergisi*, 1950(1950-11-12(227-228)):223-237
- Selah, Z. 1931.** Mektep İnşaatında (Plan-Tip) in Mahzurları. *Arkitekt Dergisi*, 1931(1931-4): 124-125.
- Soydan, T, Tüncel, M. 2013.** Osmanlı’da İlk Yenileşme Döneminde Eğitimin Kurumsal ve Yönetimsel Yapısının Oluşumu ve Gelişimi. *Milli Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 42(198): 110-125.
- Söyler, F. 1978.** Eğitim Yapıları. *Mimarlık Dergisi*, (155): 60.
- Variş, F. 1991.** Eğitim Bilimine Giriş. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 200 s.
- Variş, F. 1993.** Ortaöğretim Programlarında Yenileşme Çalışmalarının Kritik Analizi (1990-1992). *Yüksek Lisans Tezi*, A.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Ankara.
- Yılmaz, H. 1988.** Heyet-i İlmiyeler (1923. 1924, 1926). *Yüksek Lisans Tezi*, AÜ Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

EKLER

- EK 1** T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Gazi Anadolu Lisesi Vaziyet Planı Arşivi
- EK 2** Anket İzin Belgesi
- EK 3** Anket Soruları
- EK 4** Çapraz Tablolar

EK 2

Anket İzin Belgesi

T.C.
BURSA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 63985753-755.99-E.2704006

01.03.2017

Konu: Lise Binaları Planlarının İncelenmesi
ve Eğitim Yapıları Hakkında Anket
Çalışması İçin İzin Talebi

Sayın; Gizem DURMUŞ

İlgi: 27/02/2017 tarihli dilekçeniz.

İlimizdeki lise binaları planlarının incelenmesi ve eğitim yapıları hakkında anket çalışması yapabilmemiz için gerekli izin verilmesi ilgi dilekçenizde talep edilmektedir.

Söz konusu çalışmanın Müdürlüğümüz Mimarı A.Tuna KIRAN bilgisi ve gözetimi dahilinde yapılması uygun görülmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Necdet SEZER
Müdür a.
Millî Eğitim Müdür Yardımcısı

Murat TEMURÇİN
Memur
Güvenli Elektronik İmzalı
Aşlı ile aynıdır.
02 Mart 2017
120...

Adres : Yeni Hükümet Konağı A Blok
16050/Osmangazi/BURSA
Telefon No:(0224) 445 16 00- 445 16 02 Fax : (0 224) 445 18 10-11
E-posta: insaatemlak16@meb.gov.tr İnternet Adresi: http://bursa.meb.gov.tr

Bilgi için : Necdet SEZER Müdür Yardımcısı İnşaat Emlak Bölüm Şefi
Tel: (0224) 445 16 27 (0224) 445 16 60

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. http://evraksorgu.meb.gov.tr adresinden 0674-745f-3321-a4e5-2447 kodu ile teyit edilebilir.

BURSA KENT MERKEZİ ORTAÖĞRETİM YAPILARINDA KULLANICI MEMNUNİYETİ ARAŞTIRMASI
 Uludağ Üniversitesi yüksek lisans tez araştırması için, Bursa'da tespit edilen ortaöğretim tip proje okullarına kullanıcı memnuniyetine ilişkin bir araştırma yapılmaktadır. Vereceğiniz yanıtlar ile derlenecek bilgiler, tez çalışmasında kullanılmak amacı ile toplanmakta olup **TAMAMEN GİZLİ KALACAKTIR**. Araştırmaya zaman ayırarak doğru yanıtlar vermeniz ve titizlik göstermeniz araştırmamızın güvenilirliğinin artmasına katkı sağlayacaktır. İlginiz ve yardımınız için teşekkürler.
 Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Programı

S.1. Cinsiyetiniz?

(1) Kız (2) Erkek

S.2. Kaçınıcı sınıftasınız?

(1) 9 (2) 10 (3) 11 (4) 12

S.3. Bursa'da nerede oturuyorsunuz?

(1) Osmangazi (2) Yıldırım (3) Nilüfer (4) Diğer.....

S.4. Okula nasıl ulaşılmaktadır?(1) Özel araç (ailem bırakıyor) (2) Servis (3) Otobüs
(4) Metro (5) Yaya**S.5. Okulunuzun dış cephesi nasıl bir ifade barındırıyor?**

(sadece bir şık işaretlenecek)

(1) Sıkıcı

(2) Resmi

(3) Eğlenceli

(4) Ciddi

(5) Huzur verici

(6) Dinamik/enerjik

(7) Diğer.....

S.6. Okulunuzun iç mekânları (sınıf/koridor/konferans salonu/laboratuvarlar/müzik atölyesi...) ile ilgili en önemli olumsuzluklar nelerdir?

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

S.7. Okulunuzun dış mekânları (bahçe/giriş kapısı/dış cephe...) ile ilgili en önemli olumsuzluklar nelerdir?

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

Aşağıdaki ifadeleri okuyarak katılıp katılmadığınızı belirtiniz. (1'den 5'e kadar puan vererek ifadeye ne kadar katıldığınızı belirtiniz.)	1-Kesinlikle katılmıyorum	2-	3-Orta	4-Katılmıyorum	5-Tamamen katılmıyorum
S.8. Okulun Bursa içindeki konumu kolay ulaşılabilir bir yerdedir.					
S.9. Okul bahçesindeki otopark alanı bahçe kullanımını kısıtlamamaktadır.					
S.10. Öğrenci servislerinin okul bahçesine girmesi herhangi bir tehlike yaratmamaktadır.					
S.11. Okul girişindeki güvenlik önlemleri yeterlidir.					
S.12. Okul içindeki güvenlik önlemleri yeterlidir.					
S.13. Okulda güvenlikle ilgili olumsuz bir olay genellikle olmaz.					
S.14. Okul bahçe duvarları güvenlik açısından uygundur.					
S.15. Okul girişi okul kimliği ile ilgili olumlu bir etki bırakmaktadır.					
S.16. Okul bahçesinde sosyalleşmek için gerekli oturma alanları yeterlidir.					
S.17. Okul bahçesinde spor faaliyetlerini gerçekleştirecek yeterli alan bulunmaktadır.					
S.18. Okul bahçesinde yeterli yeşil alan bulunmaktadır.					
S.19. Okul bahçe girişinden (güvenlik girişi) sınıflara ulaşım kolaydır.					
S.20. İdari giriş ve öğrenci girişinin ayrı olması uygundur.					
S.21. Kapalı spor salonu yeterli büyüklüktedir.					
S.22. Kapalı spor salonundaki giyinme/düş/ve alanları yeterlidir.					
S.23. Kapalı spor salonunun ayrı bir bina halinde olması uygundur.					
S.24. Sınıflardan spor salonuna ulaşım kolaydır.					
S.25. Sınıf büyüklükleri öğrenci sayısına göre yeterlidir.					
S.26. Sınıflar yazın aşırı sıcak değil, ideal sıcaklıktadır.					
S.27. Sınıflar kışın aşırı soğuk değil, ideal sıcaklıktadır.					
S.28. Sınıfların güneş ışığı almasını sağlayan pencereler yeterlidir.					
S.29. Sınıflarda aydınlatma elemanları yeterli sayıdadır.					
S.30. Sınıf duvar renkleri konsantrasyonu bozmayan, dikkat dağıtmayan, verimli ders işlemeğe uygundur.					
S.31. Sınıflarda öğretmenin sesi en arkaya rahatlıkla ulaşmaktadır.					
S.32. Sınıflarda ses izolasyonu iyidir, dışarıdan gürültü gelmez.					
S.33. Sınıf içinde priz sayısı yeterlidir.					
S.34. Sınıflar ve idari birimler birbirleriyle ilişkisi yeterlidir.					
S.35. Koridor genişlikleri teneffüslerde rahat bir dağılım sağlayabilmek için yeterlidir.					
S.36. Koridorların güneş ışığı almasını sağlayan pencereler yeterlidir.					

EK 3**Anket Soruları (devam)**

<i>Aşağıdaki ifadeleri okuyarak katılıp katılmadığınızı belirtiniz. (1'den 5'e kadar puan vererek ifadeye ne kadar katıldığınızı belirtiniz.)</i>	1-Kesinlikle katılmıyorum	2-Katılmıyorum	3-Ne katılıyorum Ne katılmıyorum (Kararsızım)	4-Katılıyorum	5-Tamamen katılıyorum
S.37. Koridorlardaki aydınlatma elemanları yeterlidir.					
S.38. Koridorların havalandırması yeterlidir.					
S.39. Koridorların duvar renkleri teneffüslerde dinamik hissetmeye uygundur.					
S.40. Merdiven genişlikleri teneffüslerde rahat iniş çıkışı sağlayabilmek için yeterlidir.					
S.41. Merdiven basamakları uygun yüksekliktedir.					
S.42. Herhangi bir deprem ya da yangın anında okulu boşaltmayı sağlayacak çıkışlar yeterlidir.					
S. 43. Kötü hava koşullarında teneffüslerde vakit geçirmek için okul içinde yeterli sosyal alan bulunmaktadır.					
S. 44. Kantin içindeki oturma alanlarının büyüklüğü yeterlidir.					
S. 45. Sınıflar ile kantin birbirine yakın mesafedir.					
S. 46. Okulda fen derslerinde (fizik-kimya-biyoloji) kullanılacak laboratuvar sayıları yeterlidir.					
S. 47. Okul içinde sanatsal aktivitelerin yapıldığı müzik ve resim atölye büyüklükleri yeterlidir.					
S. 48. Kütüphane için ayrılan alanın büyüklüğü yeterlidir.					
S. 49. Konferans salonunda sahne için ayrılan alan büyüklüğü yeterlidir.					
S. 50. Konferans salonunda seyirciler için ayrılan alan büyüklüğü yeterlidir.					
S. 51. Teneffüslerde sınıflardan tuvaletlere ulaşım kolaydır.					
S. 52. Tuvaletlerde kabin sayısı yeterlidir.					
S. 53. Tuvalet havalandırması yeterlidir.					
S. 54. Tuvaletlerde doğal aydınlatma yeterlidir.					
S. 55. Tuvaletlerde aydınlatma elemanları yeterli sayıdadır.					
S. 56. Tuvaletlerdeki lavabo sayısı ve büyüklüğü yeterlidir.					
S. 57. Okul içinde engelli öğrenciler için yeterli çözümler sunulmuştur. (Kolumuz bacağımız kırıldığındaki durumu dikkate alın.)					
S. 58. Okulumuz farklı etkinliklerin yapılabilmesi (konser/sergi/sosyal) için mekânsal değişikliklere elverişlidir.					

İLGİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ.

EK 4 Çapraz Tablolar

EK 4.1. Okul türü ile okul konumu çapraz tablosu

okültürü * s8 Crosstabulation

okültürü		s8					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	3	6	19	43	39	110
	% within okültürü	2,7%	5,5%	17,3%	39,1%	35,5%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	50	40	9	2	2	103
	% within okültürü	48,5%	38,8%	8,7%	1,9%	1,9%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	2	5	9	51	49	116
	% within okültürü	1,7%	4,3%	7,8%	44,0%	42,2%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	7	6	10	31	68	122
	% within okültürü	5,7%	4,9%	8,2%	25,4%	55,7%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	2	6	15	65	36	124
	% within okültürü	1,6%	4,8%	12,1%	52,4%	29,0%	100,0%
Total	Count	64	63	62	192	194	575
	% within okültürü	11,1%	11,0%	10,8%	33,4%	33,7%	100,0%

EK 4.2. Okul türü ile otopark alanı çapraz tablosu

okültürü * s9 Crosstabulation

okültürü		s9					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	15	23	25	25	22	110
	% within okültürü	13,6%	20,9%	22,7%	22,7%	20,0%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	18	28	19	25	13	103
	% within okültürü	17,5%	27,2%	18,4%	24,3%	12,6%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	26	22	25	32	11	116
	% within okültürü	22,4%	19,0%	21,6%	27,6%	9,5%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	58	18	15	12	19	122
	% within okültürü	47,5%	14,8%	12,3%	9,8%	15,6%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	30	24	26	30	14	124
	% within okültürü	24,2%	19,4%	21,0%	24,2%	11,3%	100,0%
Total	Count	147	115	110	124	79	575
	% within okültürü	25,6%	20,0%	19,1%	21,6%	13,7%	100,0%

EK 4.3. Okul türü ile okul servisi çapraz tablosu

okültürü * s10 Crosstabulation

okültürü		s10					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	9	9	24	38	30	110
	% within okültürü	8,2%	8,2%	21,8%	34,5%	27,3%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	5	11	27	48	12	103
	% within okültürü	4,9%	10,7%	26,2%	46,6%	11,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	15	9	35	45	12	116
	% within okültürü	12,9%	7,8%	30,2%	38,8%	10,3%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	8	6	46	12	8	80
	% within okültürü	10,0%	7,5%	57,5%	15,0%	10,0%	100,0%
Total	Count	37	35	132	143	62	409
	% within okültürü	9,0%	8,6%	32,3%	35,0%	15,2%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.4. Okul türü ile okul girişi güvenliği çapraz tablosu

okültürü * s11 Crosstabulation

okültürü		s11					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	4	9	28	44	25	110
	% okültürü within	3,6%	8,2%	25,5%	40,0%	22,7%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	4	14	27	44	14	103
	% okültürü within	3,9%	13,6%	26,2%	42,7%	13,6%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	40	23	33	17	3	116
	% okültürü within	34,5%	19,8%	28,4%	14,7%	2,6%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	18	24	24	32	24	122
	% okültürü within	14,8%	19,7%	19,7%	26,2%	19,7%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	17	15	35	44	13	124
	% okültürü within	13,7%	12,1%	28,2%	35,5%	10,5%	100,0%
Total	Count	83	85	147	181	79	575
	% okültürü within	14,4%	14,8%	25,6%	31,5%	13,7%	100,0%

EK 4.5. Okul türü ile okul içi güvenliği çapraz tablosu

okültürü * s12 Crosstabulation

okültürü		s12					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	2	12	30	47	19	110
	% okültürü within	1,8%	10,9%	27,3%	42,7%	17,3%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	3	11	13	61	15	103
	% okültürü within	2,9%	10,7%	12,6%	59,2%	14,6%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	26	15	46	22	7	116
	% okültürü within	22,4%	12,9%	39,7%	19,0%	6,0%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	18	13	42	30	19	122
	% okültürü within	14,8%	10,7%	34,4%	24,6%	15,6%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	14	21	51	31	7	124
	% okültürü within	11,3%	16,9%	41,1%	25,0%	5,6%	100,0%
Total	Count	63	72	182	191	67	575
	% okültürü within	11,0%	12,5%	31,7%	33,2%	11,7%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.6. Okul türü ile okul güvenliği çapraz tablosu

okultürü		s13					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	1	3	19	60	27	110
	% within okultürü	0,9%	2,7%	17,3%	54,5%	24,5%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	2	0	22	60	19	103
	% within okultürü	1,9%	0,0%	21,4%	58,3%	18,4%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	11	12	36	44	13	116
	% within okultürü	9,5%	10,3%	31,0%	37,9%	11,2%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	4	8	54	37	19	122
	% within okultürü	3,3%	6,6%	44,3%	30,3%	15,6%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	7	18	43	50	6	124
	% within okultürü	5,6%	14,5%	34,7%	40,3%	4,8%	100,0%
Total	Count	25	41	174	251	84	575
	% within okultürü	4,3%	7,1%	30,3%	43,7%	14,6%	100,0%

EK 4.7. Okul türü ile bahçe duvarı çapraz tablosu

okultürü		s14					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	4	4	13	51	38	110
	% within okultürü	3,6%	3,6%	11,8%	46,4%	34,5%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	2	5	15	61	20	103
	% within okultürü	1,9%	4,9%	14,6%	59,2%	19,4%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	16	20	30	39	11	116
	% within okultürü	13,8%	17,2%	25,9%	33,6%	9,5%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	5	18	24	48	27	122
	% within okultürü	4,1%	14,8%	19,7%	39,3%	22,1%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	28	24	31	29	12	124
	% within okultürü	22,6%	19,4%	25,0%	23,4%	9,7%	100,0%
Total	Count	55	71	113	228	108	575
	% within okultürü	9,6%	12,3%	19,7%	39,7%	18,8%	100,0%

EK 4.8. Okul türü ile okul kimliği çapraz tablosu

okultürü		s15					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	9	6	16	40	39	110
	% within okultürü	8,2%	5,5%	14,5%	36,4%	35,5%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	2	9	31	47	14	103
	% within okultürü	1,9%	8,7%	30,1%	45,6%	13,6%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	22	20	46	18	10	116
	% within okultürü	19,0%	17,2%	39,7%	15,5%	8,6%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	17	17	51	18	19	122
	% within okultürü	13,9%	13,9%	41,8%	14,8%	15,6%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	17	22	32	39	14	124
	% within okultürü	13,7%	17,7%	25,8%	31,5%	11,3%	100,0%
Total	Count	67	74	176	162	96	575
	% within okultürü	11,7%	12,9%	30,6%	28,2%	16,7%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.9. Okul türü ile oturma alanları çapraz tablosu

okultürü		s16					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	28	23	24	25	10	110
	% within okultürü	25,5%	20,9%	21,8%	22,7%	9,1%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	30	21	19	22	11	103
	% within okultürü	29,1%	20,4%	18,4%	21,4%	10,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	31	20	21	30	14	116
	% within okultürü	26,7%	17,2%	18,1%	25,9%	12,1%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	49	18	22	19	14	122
	% within okultürü	40,2%	14,8%	18,0%	15,6%	11,5%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	44	43	14	17	6	124
	% within okultürü	35,5%	34,7%	11,3%	13,7%	4,8%	100,0%
Total	Count	182	125	100	113	55	575
	% within okultürü	31,7%	21,7%	17,4%	19,7%	9,6%	100,0%

EK 4.10. Okul türü ile spor faaliyetleri alanı çapraz tablosu

okultürü		s17					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	10	22	22	40	16	110
	% within okultürü	9,1%	20,0%	20,0%	36,4%	14,5%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	7	10	17	50	19	103
	% within okultürü	6,8%	9,7%	16,5%	48,5%	18,4%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	46	19	14	27	10	116
	% within okultürü	39,7%	16,4%	12,1%	23,3%	8,6%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	46	13	24	23	16	122
	% within okultürü	37,7%	10,7%	19,7%	18,9%	13,1%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	21	22	23	45	13	124
	% within okultürü	16,9%	17,7%	18,5%	36,3%	10,5%	100,0%
Total	Count	130	86	100	185	74	575
	% within okultürü	22,6%	15,0%	17,4%	32,2%	12,9%	100,0%

EK 4.11. Okul türü ile yeşil alan çapraz tablosu

okultürü		s18					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	16	20	23	33	18	110
	% within okultürü	14,5%	18,2%	20,9%	30,0%	16,4%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	1	1	2	41	58	103
	% within okultürü	1,0%	1,0%	1,9%	39,8%	56,3%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	16	13	23	49	15	116
	% within okultürü	13,8%	11,2%	19,8%	42,2%	12,9%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	34	24	14	36	14	122
	% within okultürü	27,9%	19,7%	11,5%	29,5%	11,5%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	33	24	21	35	11	124
	% within okultürü	26,6%	19,4%	16,9%	28,2%	8,9%	100,0%
Total	Count	100	82	83	194	116	575
	% within okultürü	17,4%	14,3%	14,4%	33,7%	20,2%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.12. Okul türü ile sınıflara ulaşım çapraz tablosu

okultürü		okultürü * s19 Crosstabulation					Total
		s19					
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	7	16	33	46	8	110
	% within okultürü	6,4%	14,5%	30,0%	41,8%	7,3%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	13	16	13	47	14	103
	% within okultürü	12,6%	15,5%	12,6%	45,6%	13,6%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	5	8	33	57	13	116
	% within okultürü	4,3%	6,9%	28,4%	49,1%	11,2%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	18	13	30	40	21	122
	% within okultürü	14,8%	10,7%	24,6%	32,8%	17,2%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	13	13	29	59	10	124
	% within okultürü	10,5%	10,5%	23,4%	47,6%	8,1%	100,0%
Total	Count	56	66	138	249	66	575
	% within okultürü	9,7%	11,5%	24,0%	43,3%	11,5%	100,0%

EK 4.13. Okul türü ile ayrı giriş çapraz tablosu

okultürü		okultürü * s20 Crosstabulation						Total
		s20						
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	55,00	
gazi anadolu lisesi	Count	6	7	19	48	30	0	110
	% within okultürü	5,5%	6,4%	17,3%	43,6%	27,3%	0,0%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	9	14	25	45	10	0	103
	% within okultürü	8,7%	13,6%	24,3%	43,7%	9,7%	0,0%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	23	11	20	42	20	0	116
	% within okultürü	19,8%	9,5%	17,2%	36,2%	17,2%	0,0%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	17	15	52	25	12	1	122
	% within okultürü	13,9%	12,3%	42,6%	20,5%	9,8%	0,8%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	17	20	30	43	14	0	124
	% within okultürü	13,7%	16,1%	24,2%	34,7%	11,3%	0,0%	100,0%
Total	Count	72	67	146	203	86	1	575
	% within okultürü	12,5%	11,7%	25,4%	35,3%	15,0%	0,2%	100,0%

EK 4.14. Okul türü ile spor salonu büyüklüğü çapraz tablosu

okultürü		okultürü * s21 Crosstabulation					Total
		s21					
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	5	21	14	46	24	110
	% within okultürü	4,5%	19,1%	12,7%	41,8%	21,8%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	8	14	20	39	22	103
	% within okultürü	7,8%	13,6%	19,4%	37,9%	21,4%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	24	19	13	41	25	122
	% within okultürü	19,7%	15,6%	10,7%	33,6%	20,5%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	17	20	26	48	13	124
	% within okultürü	13,7%	16,1%	21,0%	38,7%	10,5%	100,0%
Total	Count	54	74	73	174	84	459
	% within okultürü	11,8%	16,1%	15,9%	37,9%	18,3%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.15. Okul türü ile spor salonu giyinme/duş/wc çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s22 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	29	31	20	22	8	110
	% within okültürü	26,4%	28,2%	18,2%	20,0%	7,3%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	40	28	13	14	8	103
	% within okültürü	38,8%	27,2%	12,6%	13,6%	7,8%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	45	38	12	16	11	122
	% within okültürü	36,9%	31,1%	9,8%	13,1%	9,0%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	60	32	17	11	4	124
	% within okültürü	48,4%	25,8%	13,7%	8,9%	3,2%	100,0%
Total	Count	174	129	62	63	31	459
	% within okültürü	37,9%	28,1%	13,5%	13,7%	6,8%	100,0%

EK 4.16. Okul türü ile spor salonu binası tablosu

okültürü		okültürü * s23 Crosstabulation				Total	
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum		tamamen katılıyorum
gazi anadolu lisesi	Count	2	2	8	56	42	110
	% within okültürü	1,8%	1,8%	7,3%	50,9%	38,2%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	1	0	2	61	39	103
	% within okültürü	1,0%	0,0%	1,9%	59,2%	37,9%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	7	4	13	49	49	122
	% within okültürü	5,7%	3,3%	10,7%	40,2%	40,2%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	3	0	4	66	51	124
	% within okültürü	2,4%	0,0%	3,2%	53,2%	41,1%	100,0%
Total	Count	13	6	27	232	181	459
	% within okültürü	2,8%	1,3%	5,9%	50,5%	39,4%	100,0%

EK 4.17. Okul türü ile spor salonu ulaşımı çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s24 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	7	12	25	46	20	110
	% within okültürü	6,4%	10,9%	22,7%	41,8%	18,2%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	8	8	19	52	16	103
	% within okültürü	7,8%	7,8%	18,4%	50,5%	15,5%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	18	21	27	40	16	122
	% within okültürü	14,8%	17,2%	22,1%	32,8%	13,1%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	6	13	13	71	21	124
	% within okültürü	4,8%	10,5%	10,5%	57,3%	16,9%	100,0%
Total	Count	39	54	84	209	73	459
	% within okültürü	8,5%	11,8%	18,3%	45,5%	15,9%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.18. Okul türü ile sınıf büyüklüğü çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s25 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	13	20	31	34	12	110
	% within okültürü	11,8%	18,2%	28,2%	30,9%	10,9%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	5	9	17	55	17	103
	% within okültürü	4,9%	8,7%	16,5%	53,4%	16,5%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	21	16	28	42	9	116
	% within okültürü	18,1%	13,8%	24,1%	36,2%	7,8%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	20	18	18	41	25	122
	% within okültürü	16,4%	14,8%	14,8%	33,6%	20,5%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	26	29	25	35	9	124
	% within okültürü	21,0%	23,4%	20,2%	28,2%	7,3%	100,0%
Total	Count	85	92	119	207	72	575
	% within okültürü	14,8%	16,0%	20,7%	36,0%	12,5%	100,0%

EK 4.19. Okul türü ile sınıfların sıcaklığı çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s26 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	36	19	29	22	4	110
	% within okültürü	32,7%	17,3%	26,4%	20,0%	3,6%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	28	27	18	29	1	103
	% within okültürü	27,2%	26,2%	17,5%	28,2%	1,0%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	42	20	29	19	6	116
	% within okültürü	36,2%	17,2%	25,0%	16,4%	5,2%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	45	26	28	17	6	122
	% within okültürü	36,9%	21,3%	23,0%	13,9%	4,9%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	35	40	31	17	1	124
	% within okültürü	28,2%	32,3%	25,0%	13,7%	0,8%	100,0%
Total	Count	186	132	135	104	18	575
	% within okültürü	32,3%	23,0%	23,5%	18,1%	3,1%	100,0%

EK 4.20. Okul türü ile sınıfların soğukluğu çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s27 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	16	15	27	42	10	110
	% within okültürü	14,5%	13,6%	24,5%	38,2%	9,1%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	7	22	25	40	9	103
	% within okültürü	6,8%	21,4%	24,3%	38,8%	8,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	14	14	28	46	14	116
	% within okültürü	12,1%	12,1%	24,1%	39,7%	12,1%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	38	21	36	20	7	122
	% within okültürü	31,1%	17,2%	29,5%	16,4%	5,7%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	36	30	30	24	4	124
	% within okültürü	29,0%	24,2%	24,2%	19,4%	3,2%	100,0%
Total	Count	111	102	146	172	44	575
	% within okültürü	19,3%	17,7%	25,4%	29,9%	7,7%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.21. Okul türü ile sınıflardaki pencere sayısı çapraz tablosu

okültürü * s28 Crosstabulation

okültürü		s28					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	4	4	12	60	30	110
	% within okültürü	3,6%	3,6%	10,9%	54,5%	27,3%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	3	2	6	71	21	103
	% within okültürü	2,9%	1,9%	5,8%	68,9%	20,4%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	8	8	25	63	12	116
	% within okültürü	6,9%	6,9%	21,6%	54,3%	10,3%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	13	10	18	50	31	122
	% within okültürü	10,7%	8,2%	14,8%	41,0%	25,4%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	17	12	26	58	11	124
	% within okültürü	13,7%	9,7%	21,0%	46,8%	8,9%	100,0%
Total	Count	45	36	87	302	105	575
	% within okültürü	7,8%	6,3%	15,1%	52,5%	18,3%	100,0%

EK 4.22. Okul türü ile sınıflardaki aydınlatma elemanları çapraz tablosu

okültürü * s29 Crosstabulation

okültürü		s29					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	13	15	17	51	14	110
	% within okültürü	11,8%	13,6%	15,5%	46,4%	12,7%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	2	3	12	66	20	103
	% within okültürü	1,9%	2,9%	11,7%	64,1%	19,4%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	7	6	22	69	12	116
	% within okültürü	6,0%	5,2%	19,0%	59,5%	10,3%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	5	6	16	60	35	122
	% within okültürü	4,1%	4,9%	13,1%	49,2%	28,7%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	10	10	21	71	12	124
	% within okültürü	8,1%	8,1%	16,9%	57,3%	9,7%	100,0%
Total	Count	37	40	88	317	93	575
	% within okültürü	6,4%	7,0%	15,3%	55,1%	16,2%	100,0%

EK 4.23. Okul türü ile sınıf duvar renkleri çapraz tablosu

okültürü * s30 Crosstabulation

okültürü		s30					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	7	2	23	54	24	110
	% within okültürü	6,4%	1,8%	20,9%	49,1%	21,8%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	5	3	20	53	22	103
	% within okültürü	4,9%	2,9%	19,4%	51,5%	21,4%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	20	8	28	49	11	116
	% within okültürü	17,2%	6,9%	24,1%	42,2%	9,5%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	19	17	26	46	14	122
	% within okültürü	15,6%	13,9%	21,3%	37,7%	11,5%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	15	12	20	61	16	124
	% within okültürü	12,1%	9,7%	16,1%	49,2%	12,9%	100,0%
Total	Count	66	42	117	263	87	575
	% within okültürü	11,5%	7,3%	20,3%	45,7%	15,1%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.24. Okul türü ile sınıflarda ses ulaşımı çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s31 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	8	6	32	49	15	110
	% within okültürü	7,3%	5,5%	29,1%	44,5%	13,6%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	2	4	20	59	18	103
	% within okültürü	1,9%	3,9%	19,4%	57,3%	17,5%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	15	15	34	38	14	116
	% within okültürü	12,9%	12,9%	29,3%	32,8%	12,1%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	14	13	37	38	20	122
	% within okültürü	11,5%	10,7%	30,3%	31,1%	16,4%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	11	14	39	48	12	124
	% within okültürü	8,9%	11,3%	31,5%	38,7%	9,7%	100,0%
Total	Count	50	52	162	232	79	575
	% within okültürü	8,7%	9,0%	28,2%	40,3%	13,7%	100,0%

EK 4.25. Okul türü ile sınıflarda ses izolasyonu çapraz tablosu

okültürü		Okültürü * s32 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	28	33	27	18	4	110
	% within okültürü	25,5%	30,0%	24,5%	16,4%	3,6%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	20	32	28	18	5	103
	% within okültürü	19,4%	31,1%	27,2%	17,5%	4,9%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	59	22	21	11	3	116
	% within okültürü	50,9%	19,0%	18,1%	9,5%	2,6%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	45	37	22	14	4	122
	% within okültürü	36,9%	30,3%	18,0%	11,5%	3,3%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	44	34	30	13	3	124
	% within okültürü	35,5%	27,4%	24,2%	10,5%	2,4%	100,0%
Total	Count	196	158	128	74	19	575
	% within okültürü	34,1%	27,5%	22,3%	12,9%	3,3%	100,0%

EK 4.26. Okul türü ile sınıflardaki priz sayısı çapraz tablosu

okültürü		Okültürü * s33 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	21	20	21	35	13	110
	% within okültürü	19,1%	18,2%	19,1%	31,8%	11,8%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	10	15	31	38	9	103
	% within okültürü	9,7%	14,6%	30,1%	36,9%	8,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	32	16	37	23	8	116
	% within okültürü	27,6%	13,8%	31,9%	19,8%	6,9%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	32	22	34	26	8	122
	% within okültürü	26,2%	18,0%	27,9%	21,3%	6,6%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	42	27	26	27	2	124
	% within okültürü	33,9%	21,8%	21,0%	21,8%	1,6%	100,0%
Total	Count	137	100	149	149	40	575
	% within okültürü	23,8%	17,4%	25,9%	25,9%	7,0%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.27. Okul türü ile sınıflar ve idari birimler arasındaki ilişki çapraz tablosu

okültürü		Okültürü * s34 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	4	13	32	48	13	110
	% within okültürü	3,6%	11,8%	29,1%	43,6%	11,8%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	3	7	25	58	10	103
	% within okültürü	2,9%	6,8%	24,3%	56,3%	9,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	19	13	49	31	4	116
	% within okültürü	16,4%	11,2%	42,2%	26,7%	3,4%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	15	16	47	33	11	122
	% within okültürü	12,3%	13,1%	38,5%	27,0%	9,0%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	22	15	56	30	1	124
	% within okültürü	17,7%	12,1%	45,2%	24,2%	0,8%	100,0%
Total	Count	63	64	209	200	39	575
	% within okültürü	11,0%	11,1%	36,3%	34,8%	6,8%	100,0%

EK 4.28. Okul türü ile koridor genişlikleri çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s35 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	12	19	21	44	14	110
	% within okültürü	10,9%	17,3%	19,1%	40,0%	12,7%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	8	19	15	54	7	103
	% within okültürü	7,8%	18,4%	14,6%	52,4%	6,8%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	34	24	28	24	6	116
	% within okültürü	29,3%	20,7%	24,1%	20,7%	5,2%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	35	21	25	32	9	122
	% within okültürü	28,7%	17,2%	20,5%	26,2%	7,4%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	19	28	34	38	5	124
	% within okültürü	15,3%	22,6%	27,4%	30,6%	4,0%	100,0%
Total	Count	108	111	123	192	41	575
	% within okültürü	18,8%	19,3%	21,4%	33,4%	7,1%	100,0%

EK 4.29. Okul türü ile koridorlardaki pencereler çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s36 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	25	35	21	24	5	110
	% within okültürü	22,7%	31,8%	19,1%	21,8%	4,5%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	18	30	19	31	5	103
	% within okültürü	17,5%	29,1%	18,4%	30,1%	4,9%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	45	21	24	22	4	116
	% within okültürü	38,8%	18,1%	20,7%	19,0%	3,4%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	49	27	24	17	5	122
	% within okültürü	40,2%	22,1%	19,7%	13,9%	4,1%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	38	41	19	24	2	124
	% within okültürü	30,6%	33,1%	15,3%	19,4%	1,6%	100,0%
Total	Count	175	154	107	118	21	575
	% within okültürü	30,4%	26,8%	18,6%	20,5%	3,7%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.30. Okul türü ile koridorlardaki aydınlatma elemanları çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s37 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	9	21	36	35	9	110
	% within okültürü	8,2%	19,1%	32,7%	31,8%	8,2%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	8	13	26	47	9	103
	% within okültürü	7,8%	12,6%	25,2%	45,6%	8,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	14	14	40	44	4	116
	% within okültürü	12,1%	12,1%	34,5%	37,9%	3,4%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	23	18	34	36	11	122
	% within okültürü	18,9%	14,8%	27,9%	29,5%	9,0%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	17	21	30	53	3	124
	% within okültürü	13,7%	16,9%	24,2%	42,7%	2,4%	100,0%
Total	Count	71	87	166	215	36	575
	% within okültürü	12,3%	15,1%	28,9%	37,4%	6,3%	100,0%

EK 4.31. Okul türü ile koridorların havalandırması çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s38 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	10	18	35	43	4	110
	% within okültürü	9,1%	16,4%	31,8%	39,1%	3,6%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	5	14	27	50	7	103
	% within okültürü	4,9%	13,6%	26,2%	48,5%	6,8%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	28	21	32	30	5	116
	% within okültürü	24,1%	18,1%	27,6%	25,9%	4,3%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	29	25	34	28	6	122
	% within okültürü	23,8%	20,5%	27,9%	23,0%	4,9%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	12	37	49	23	3	124
	% within okültürü	9,7%	29,8%	39,5%	18,5%	2,4%	100,0%
Total	Count	84	115	177	174	25	575
	% within okültürü	14,6%	20,0%	30,8%	30,3%	4,3%	100,0%

EK 4.32. Okul türü ile koridorların duvar renkleri çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s39 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	25	27	36	18	4	110
	% within okültürü	22,7%	24,5%	32,7%	16,4%	3,6%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	23	24	28	24	4	103
	% within okültürü	22,3%	23,3%	27,2%	23,3%	3,9%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	46	36	23	8	3	116
	% within okültürü	39,7%	31,0%	19,8%	6,9%	2,6%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	43	25	25	17	12	122
	% within okültürü	35,2%	20,5%	20,5%	13,9%	9,8%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	32	35	29	27	1	124
	% within okültürü	25,8%	28,2%	23,4%	21,8%	0,8%	100,0%
Total	Count	169	147	141	94	24	575
	% within okültürü	29,4%	25,6%	24,5%	16,3%	4,2%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.33. Okul türü ile merdiven genişlikleri çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s40 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	16	16	19	43	16	110
	% within okültürü	14,5%	14,5%	17,3%	39,1%	14,5%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	4	10	17	62	10	103
	% within okültürü	3,9%	9,7%	16,5%	60,2%	9,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	20	15	18	52	11	116
	% within okültürü	17,2%	12,9%	15,5%	44,8%	9,5%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	24	17	28	37	16	122
	% within okültürü	19,7%	13,9%	23,0%	30,3%	13,1%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	20	13	30	54	7	124
	% within okültürü	16,1%	10,5%	24,2%	43,5%	5,6%	100,0%
Total	Count	84	71	112	248	60	575
	% within okültürü	14,6%	12,3%	19,5%	43,1%	10,4%	100,0%

EK 4.34. Okul türü ile merdiven basamak yükseklikleri çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s41 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	5	4	10	69	22	110
	% within okültürü	4,5%	3,6%	9,1%	62,7%	20,0%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	3	1	9	76	14	103
	% within okültürü	2,9%	1,0%	8,7%	73,8%	13,6%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	7	6	13	71	19	116
	% within okültürü	6,0%	5,2%	11,2%	61,2%	16,4%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	12	3	13	64	30	122
	% within okültürü	9,8%	2,5%	10,7%	52,5%	24,6%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	4	3	25	79	13	124
	% within okültürü	3,2%	2,4%	20,2%	63,7%	10,5%	100,0%
Total	Count	31	17	70	359	98	575
	% within okültürü	5,4%	3,0%	12,2%	62,4%	17,0%	100,0%

EK 4.35. Okul türü ile okul çıkışları çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s42 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	12	22	50	17	9	110
	% within okültürü	10,9%	20,0%	45,5%	15,5%	8,2%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	24	20	29	25	5	103
	% within okültürü	23,3%	19,4%	28,2%	24,3%	4,9%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	32	19	37	24	4	116
	% within okültürü	27,6%	16,4%	31,9%	20,7%	3,4%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	41	28	31	14	8	122
	% within okültürü	33,6%	23,0%	25,4%	11,5%	6,6%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	20	30	40	29	5	124
	% within okültürü	16,1%	24,2%	32,3%	23,4%	4,0%	100,0%
Total	Count	129	119	187	109	31	575
	% within okültürü	22,4%	20,7%	32,5%	19,0%	5,4%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.36. Okul türü ile okul içi sosyal alan çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s43 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	37	25	20	18	10	110
	% within okültürü	33,6%	22,7%	18,2%	16,4%	9,1%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	14	26	28	28	7	103
	% within okültürü	13,6%	25,2%	27,2%	27,2%	6,8%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	50	36	10	9	11	116
	% within okültürü	43,1%	31,0%	8,6%	7,8%	9,5%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	52	31	19	13	7	122
	% within okültürü	42,6%	25,4%	15,6%	10,7%	5,7%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	58	35	21	9	1	124
	% within okültürü	46,8%	28,2%	16,9%	7,3%	0,8%	100,0%
Total	Count	211	153	98	77	36	575
	% within okültürü	36,7%	26,6%	17,0%	13,4%	6,3%	100,0%

EK 4.37. Okul türü ile kantin oturma alanı çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s44 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	50	35	15	7	3	110
	% within okültürü	45,5%	31,8%	13,6%	6,4%	2,7%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	15	27	20	33	8	103
	% within okültürü	14,6%	26,2%	19,4%	32,0%	7,8%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	30	28	21	32	5	116
	% within okültürü	25,9%	24,1%	18,1%	27,6%	4,3%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	38	23	23	28	10	122
	% within okültürü	31,1%	18,9%	18,9%	23,0%	8,2%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	65	39	11	7	2	124
	% within okültürü	52,4%	31,5%	8,9%	5,6%	1,6%	100,0%
Total	Count	198	152	90	107	28	575
	% within okültürü	34,4%	26,4%	15,7%	18,6%	4,9%	100,0%

EK 4.38. Okul türü ile kantin uzaklığı çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s45 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	8	16	28	42	16	110
	% within okültürü	7,3%	14,5%	25,5%	38,2%	14,5%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	34	20	19	26	4	103
	% within okültürü	33,0%	19,4%	18,4%	25,2%	3,9%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	28	28	25	30	5	116
	% within okültürü	24,1%	24,1%	21,6%	25,9%	4,3%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	34	23	30	24	11	122
	% within okültürü	27,9%	18,9%	24,6%	19,7%	9,0%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	45	38	17	22	2	124
	% within okültürü	36,3%	30,6%	13,7%	17,7%	1,6%	100,0%
Total	Count	149	125	119	144	38	575
	% within okültürü	25,9%	21,7%	20,7%	25,0%	6,6%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.39. Okul türü ile laboratuvar sayısı çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s46 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	20	29	22	28	11	110
	% within okültürü	18,2%	26,4%	20,0%	25,5%	10,0%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	6	18	35	38	6	103
	% within okültürü	5,8%	17,5%	34,0%	36,9%	5,8%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	57	24	26	6	3	116
	% within okültürü	49,1%	20,7%	22,4%	5,2%	2,6%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	38	22	23	30	9	122
	% within okültürü	31,1%	18,0%	18,9%	24,6%	7,4%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	55	29	23	15	2	124
	% within okültürü	44,4%	23,4%	18,5%	12,1%	1,6%	100,0%
Total	Count	176	122	129	117	31	575
	% within okültürü	30,6%	21,2%	22,4%	20,3%	5,4%	100,0%

EK 4.40. Okul türü ile müzik ve resim atölye büyüklükleri çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s47 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	28	32	21	22	7	110
	% within okültürü	25,5%	29,1%	19,1%	20,0%	6,4%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	11	19	28	40	5	103
	% within okültürü	10,7%	18,4%	27,2%	38,8%	4,9%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	69	18	22	3	4	116
	% within okültürü	59,5%	15,5%	19,0%	2,6%	3,4%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	61	25	26	5	5	122
	% within okültürü	50,0%	20,5%	21,3%	4,1%	4,1%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	53	29	26	13	3	124
	% within okültürü	42,7%	23,4%	21,0%	10,5%	2,4%	100,0%
Total	Count	222	123	123	83	24	575
	% within okültürü	38,6%	21,4%	21,4%	14,4%	4,2%	100,0%

EK 4.41. Okul türü ile kütüphane alanı çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s48 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	18	15	24	41	12	110
	% within okültürü	16,4%	13,6%	21,8%	37,3%	10,9%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	10	17	24	42	10	103
	% within okültürü	9,7%	16,5%	23,3%	40,8%	9,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	25	21	24	37	9	116
	% within okültürü	21,6%	18,1%	20,7%	31,9%	7,8%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	23	16	32	35	16	122
	% within okültürü	18,9%	13,1%	26,2%	28,7%	13,1%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	16	18	29	52	9	124
	% within okültürü	12,9%	14,5%	23,4%	41,9%	7,3%	100,0%
Total	Count	92	87	133	207	56	575
	% within okültürü	16,0%	15,1%	23,1%	36,0%	9,7%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.42. Okul türü ile konferans salonu sahne alanı çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s49 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	23	37	18	26	6	110
	% within okültürü	20,9%	33,6%	16,4%	23,6%	5,5%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	4	6	19	62	12	103
	% within okültürü	3,9%	5,8%	18,4%	60,2%	11,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	21	15	27	38	15	116
	% within okültürü	18,1%	12,9%	23,3%	32,8%	12,9%	100,0%
süleyman çebebi anadolu lisesi	Count	30	25	34	22	11	122
	% within okültürü	24,6%	20,5%	27,9%	18,0%	9,0%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	36	34	25	23	6	124
	% within okültürü	29,0%	27,4%	20,2%	18,5%	4,8%	100,0%
Total	Count	114	117	123	171	50	575
	% within okültürü	19,8%	20,3%	21,4%	29,7%	8,7%	100,0%

EK 4.43. Okul türü ile konferans salonu seyirci alanı çapraz tablosu

okültürü		Okültürü * s50 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	18	26	22	31	13	110
	% within okültürü	16,4%	23,6%	20,0%	28,2%	11,8%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	6	10	12	58	17	103
	% within okültürü	5,8%	9,7%	11,7%	56,3%	16,5%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	15	17	25	44	15	116
	% within okültürü	12,9%	14,7%	21,6%	37,9%	12,9%	100,0%
süleyman çebebi anadolu lisesi	Count	31	27	34	22	8	122
	% within okültürü	25,4%	22,1%	27,9%	18,0%	6,6%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	42	34	29	17	2	124
	% within okültürü	33,9%	27,4%	23,4%	13,7%	1,6%	100,0%
Total	Count	112	114	122	172	55	575
	% within okültürü	19,5%	19,8%	21,2%	29,9%	9,6%	100,0%

EK 4.44. Okul türü ile tuvaletlere ulaşım çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s51 Crosstabulation						Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	22,00	
gazi anadolu lisesi	Count	8	13	15	60	14	0	110
	% within okültürü	7,3%	11,8%	13,6%	54,5%	12,7%	0,0%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	5	1	8	68	21	0	103
	% within okültürü	4,9%	1,0%	7,8%	66,0%	20,4%	0,0%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	21	10	21	52	12	0	116
	% within okültürü	18,1%	8,6%	18,1%	44,8%	10,3%	0,0%	100,0%
süleyman çebebi anadolu lisesi	Count	14	6	21	65	15	1	122
	% within okültürü	11,5%	4,9%	17,2%	53,3%	12,3%	0,8%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	15	18	22	59	10	0	124
	% within okültürü	12,1%	14,5%	17,7%	47,6%	8,1%	0,0%	100,0%
Total	Count	63	48	87	304	72	1	575
	% within okültürü	11,0%	8,3%	15,1%	52,9%	12,5%	0,2%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.45. Okul türü ile tuvaletlerdeki kabin sayısı çapraz tablosu

okültürü		Okültürü * s52 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	22	22	28	31	7	110
	% within okültürü	20,0%	20,0%	25,5%	28,2%	6,4%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	25	26	11	35	6	103
	% within okültürü	24,3%	25,2%	10,7%	34,0%	5,8%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	63	23	18	9	3	116
	% within okültürü	54,3%	19,8%	15,5%	7,8%	2,6%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	43	28	21	19	11	122
	% within okültürü	35,2%	23,0%	17,2%	15,6%	9,0%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	63	29	15	16	1	124
	% within okültürü	50,8%	23,4%	12,1%	12,9%	0,8%	100,0%
Total	Count	216	128	93	110	28	575
	% within okültürü	37,6%	22,3%	16,2%	19,1%	4,9%	100,0%

EK 4.46. Okul türü ile tuvaletlerdeki havalandırma çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s53 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	44	34	16	14	2	110
	% within okültürü	40,0%	30,9%	14,5%	12,7%	1,8%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	28	17	20	32	6	103
	% within okültürü	27,2%	16,5%	19,4%	31,1%	5,8%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	49	22	24	18	3	116
	% within okültürü	42,2%	19,0%	20,7%	15,5%	2,6%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	66	25	16	9	6	122
	% within okültürü	54,1%	20,5%	13,1%	7,4%	4,9%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	66	30	14	12	2	124
	% within okültürü	53,2%	24,2%	11,3%	9,7%	1,6%	100,0%
Total	Count	253	128	90	85	19	575
	% within okültürü	44,0%	22,3%	15,7%	14,8%	3,3%	100,0%

EK 4.47. Okul türü ile tuvaletlerdeki doğal aydınlatma çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s54 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	16	14	32	44	4	110
	% within okültürü	14,5%	12,7%	29,1%	40,0%	3,6%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	15	18	13	52	5	103
	% within okültürü	14,6%	17,5%	12,6%	50,5%	4,9%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	31	17	33	31	4	116
	% within okültürü	26,7%	14,7%	28,4%	26,7%	3,4%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	41	22	24	23	12	122
	% within okültürü	33,6%	18,0%	19,7%	18,9%	9,8%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	31	24	32	33	4	124
	% within okültürü	25,0%	19,4%	25,8%	26,6%	3,2%	100,0%
Total	Count	134	95	134	183	29	575
	% within okültürü	23,3%	16,5%	23,3%	31,8%	5,0%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.48. Okul türü ile tuvaletlerdeki aydınlatma elemanları çapraz tablosu

okültürü		Okültürü * s55 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	13	9	30	55	3	110
	% within okültürü	11,8%	8,2%	27,3%	50,0%	2,7%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	6	6	16	66	9	103
	% within okültürü	5,8%	5,8%	15,5%	64,1%	8,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	26	12	30	44	4	116
	% within okültürü	22,4%	10,3%	25,9%	37,9%	3,4%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	29	21	36	27	9	122
	% within okültürü	23,8%	17,2%	29,5%	22,1%	7,4%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	22	17	41	40	4	124
	% within okültürü	17,7%	13,7%	33,1%	32,3%	3,2%	100,0%
Total	Count	96	65	153	232	29	575
	% within okültürü	16,7%	11,3%	26,6%	40,3%	5,0%	100,0%

EK 4.49. Okul türü ile tuvaletlerdeki lavabo sayısı ve büyüklüğü çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s56 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	26	10	24	45	5	110
	% within okültürü	23,6%	9,1%	21,8%	40,9%	4,5%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	16	20	10	47	10	103
	% within okültürü	15,5%	19,4%	9,7%	45,6%	9,7%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	47	25	22	19	3	116
	% within okültürü	40,5%	21,6%	19,0%	16,4%	2,6%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	42	23	22	28	7	122
	% within okültürü	34,4%	18,9%	18,0%	23,0%	5,7%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	36	41	24	18	5	124
	% within okültürü	29,0%	33,1%	19,4%	14,5%	4,0%	100,0%
Total	Count	167	119	102	157	30	575
	% within okültürü	29,0%	20,7%	17,7%	27,3%	5,2%	100,0%

EK 4.50. Okul türü ile engelli çözümleri çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s57 Crosstabulation					Total
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	25	21	37	15	12	110
	% within okültürü	22,7%	19,1%	33,6%	13,6%	10,9%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	26	24	37	11	5	103
	% within okültürü	25,2%	23,3%	35,9%	10,7%	4,9%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	45	20	37	11	3	116
	% within okültürü	38,8%	17,2%	31,9%	9,5%	2,6%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	62	20	27	7	6	122
	% within okültürü	50,8%	16,4%	22,1%	5,7%	4,9%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	42	26	42	11	3	124
	% within okültürü	33,9%	21,0%	33,9%	8,9%	2,4%	100,0%
Total	Count	200	111	180	55	29	575
	% within okültürü	34,8%	19,3%	31,3%	9,6%	5,0%	100,0%

EK 4 Çapraz Tablolar (devam)

EK 4.51. Okul türü ile mekansal değişiklik çapraz tablosu

okültürü		okültürü * s58 Crosstabulation					Total
		s58					
		kesinlikle katılmıyorum	katılmıyorum	kararsızım	katılıyorum	tamamen katılıyorum	
gazi anadolu lisesi	Count	13	12	33	33	19	110
	% within okültürü	11,8%	10,9%	30,0%	30,0%	17,3%	100,0%
şükrüşankaya anadolu lisesi	Count	7	7	23	47	19	103
	% within okültürü	6,8%	6,8%	22,3%	45,6%	18,4%	100,0%
cumhuriyet anadolu lisesi	Count	43	19	27	19	8	116
	% within okültürü	37,1%	16,4%	23,3%	16,4%	6,9%	100,0%
süleyman çelebi anadolu lisesi	Count	43	22	40	13	4	122
	% within okültürü	35,2%	18,0%	32,8%	10,7%	3,3%	100,0%
hasan ali yücel anadolu lisesi	Count	29	19	43	29	4	124
	% within okültürü	23,4%	15,3%	34,7%	23,4%	3,2%	100,0%
Total	Count	135	79	166	141	54	575
	% within okültürü	23,5%	13,7%	28,9%	24,5%	9,4%	100,0%

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Gizem DURMUŞ
Doğum Yeri ve Tarihi : BURSA / 20.08.1992
Yabancı Dil : İngilizce

Eğitim Durumu
Lise : Bursa Hürriyet Anadolu Lisesi-2010
Lisans : SDÜ, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü-2014
Yüksek Lisans : SDÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Mimarlık Anabilim Dalı,
Restorasyon Bölümü-2016

İletişim (e-posta) : gizemdurmuş@gmail.com

Yayınları : Vural Arslan, T., Durmuş, G., Hırka, E., Duman, H.C.
2016. Can Typification Problem in Mass Housing
Developments in Turkey be Solved by an Architectural
Competition?. *European Journal of Sustainable
Development*, 5(3):19-26.